

TEHTÄVÄNIEKKA

SUOMEN TEHTÄVÄNIEKAT RY:N JÄSENLEHTI
PROCEEDINGS OF THE FINNISH CHESS PROBLEM SOCIETY

N:o 4 / 2015 9.12.2015

Pentti Sola
1. palkinto Wolfgang Pauly MT 1934/5

Kahden siirron apumatti

TEHTÄVÄNIEKKA

JULKAISIJA/ PUBLISHER:

Suomen tehtäväniekat ry.

Päätoimittaja ja toimituksen osoite /

Editor in chief: Jorma Paavilainen, Avenue de l'Aigle 72, B-1150 Bruxelles, Belgique, e-mail: jorma_paavilainen@hotmail.com

Muu toimituskunta / Editorial staff:

Johan Beije, Mikael Grönroos, Hannu Harkola, Pauli Perkonoja, Kenneth Solja, Janne Syväniemi, Henry Tanner

Taitto / Layout: Harkola, Syväniemi

Painopaikka / Printed in: Picaset Oy, Helsinki 2015

ISSN 2242-3257

Vuositilaus ei-jäsenille 2015: 28 EUR

Subscription fee abroad 2015: 28 EUR

Irtonumerohinta / Single issues: 6 EUR

Osoitteenmuutokset sihteerille! /

Changes of address to the secretary!

Sisällysluettelo

Työntäyteinen juhlavuosi	147
Tuomio: itsematit 2004–2005	148
Tuomio: satushakkii 2004–2005	150
Tuomio: 2008–2010 apumatit 2,5–3	156
Tuomio: 2011–2014 monisiirtoiset apumatit	163
Shakkitehtävien ratkaisemisen SM-kilpailu 2016	167
ST:n vuosikokous 2016	167
Tukinta	168
FIDE-Albumi 2013–2015	180
Valkean ratsun tarina	181
Afek 64 JT	181
Laadintatekniikkaa ja edeltäjiä	182
Vuoden 2013 lopputehtävä	183
Menestyneitä suomalaistehtäviä 3	184
Lehtitilaukset vuodelle 2016	186
Muutama sijoittunut johtopeli	187
Paha pähkinä 67	191
11. kansainvälinen ratkaisukilpailu	191
Milan Velimirović MT	191
Neutraalit sotilaat – normaalit kuninkaat	192

SUOMEN TEHTÄVÄNIEKAT

SUOMEN TEHTÄVÄNIEKAT RY

<http://www.sci.fi/~stniekat/st>

Puheenjohtaja / Chairman:

Jorma Paavilainen, Avenue de l'Aigle 72, B-1150 Bruxelles, Belgique, e-mail: jorma_paavilainen@hotmail.com

Sihteeri / Secretary:

Kari Karhunen, Rukotie 7 B, 00760 Helsinki, e-mail: kkkarhunen@luukku.com

Taloudenhoitaja / Treasurer:

Hannu Harkola, Vähän-Kellosalmentie 93, 17500 Padasjoki. Puh./Tel. 045 678 9042, e-mail: hannu.harkola@netti.fi

Pankkitili / Bank account:

Nordea FI34 1443 3000 0418 86

Jäsenmaksu 2015: 25 EUR

Pirkanmaan shakkitehtäväkerho:

Kauko Virtanen, Välimäenkuja 3 D 20, 33430 Vuorentausta.

Puh./Tel. (03) 348 3447

e-mail: kauko.virtanen@pp1.inet.fi

Satakunnan osasto: Veikko Valo,

Koivistonpuistikko 47 B 25, 28130 Pori, e-mail: psy@dlc.fi

Vaasan osasto: Seppo Praski,

Varisselänkatu 16 A 2, 65200 Vaasa

Lahden Tehtäväshakki: Hannu Joentaus-ta, Kunnintie 56, 15560 Nastola

Kannesta lisää viereisellä sivulla. / *More about the cover in the summary on the last page.* Ratkaisu: 1.Rxd4 Rxd5 2.Lxd5 Lxd4#

Aineisto seuraavaan *Tehtäväniekka*-lehteen 22.2.2016 mennessä.

Vuoden 2015 suomalainen shakki-

tehtävä	195
Ensipainokset	196
Summary	208

Työntäyteinen juhluvuosi

Päättävä vuosi oli yhdistyksen juhluvuosi, sillä Suomen tehtäväniekat ry perustettiin 80 vuotta sitten, tarkalleen helmikuun 7. päivänä vuonna 1935. Olemme juhlineet työn merkeissä, sillä tavanomainen aherrus on vienyt voiton juhlimisesta. Vuoden tärkein laadintakilpailu on ollut joukkuepennistus, kymmenes WCCT-laadintakilpailu. Sen teemat ja Suomen joukkueen järjestäytyminen on todettu päättyvän vuoden ensimmäisessä lehdessä. Ryhmien yhteishenkilöiden vastuulla on saada ryhmään hyvät edustustehävät. Työ on vielä kesken ja kilpailu alkaa olla laadinnan osalta loppusuoralla.

Toivottavasti laadintaintoa riittää WCCT:n ohella ainakin kolmeen juhlakilpailuun: Jorma Pitkänen 75 JT, takaraja 24.2.2016, Raimo Sailas 70 JT, takaraja 29.2.2016 ja Harri Hurme 70 JT, takaraja 2.6.2016. Kilpailujulistukset on julkaistu aikaisemmissa lehdissä, joihin kannattaa ehkä siksikin palata.

Ensi vuoden alun ohjelma on tuttua. Sisäisivuilla on kutsu kansainväliseen ratkaisukilpailuun ISC, International Solving Contest, joka on vuorossa tammikuussa. Tässä lehdessä ovat myös kutsut kahteen muuhun alkuvuoden tapahtumaan. Helmikuussa on ST:n sääntömääräinen vuosikokous ja pikaratkaisemisen SM-kilpailu. Jälkimmäiseen on tulossa ulkomaista osanottoa, koska kilpailu on osa uutta ratkaisemisen maailmancupia. Tervetuloa osallistumaan!

Myöhemmin vuonna 2016 on kansainvälisiä arvotapahtumia: ratkaisemisen Euroopan mestaruus kisataan huhtikuussa Ateenan lähellä ja tehtäväkongressi sekä ratkaisemisen MM-kilpailu elokuun alussa

Belgradissa. Lisätietoa näistä ja muistakin tapahtumista saa yhdistyksen toimihenkilöiltä ja joko ST:n tai WFCC:n verkkosivuilta. Lehdessä julkaisemme tarkempaa tietoa, kunhan tapahtumien kutsut ilmestyvät.

Juuri ennen tämän lehden ilmestymistä julistettiin tiedot tehtävien keräyksestä FIDE-albumiin 2013–2015. Vaikka tehtävien lähettämisen takarajaan on vielä kuukausia, niin toimeen kannattaa tarttua ajoissa. Albumiin pääseminen olisi hieno saavutus, jota kannattaa tavoitella.

Lopuksi muutama sana kansitehtäväs-tä. Se voitti romanialaisen huippulaatijan muistokilpailun, jonka tulokset julkaistiin tammikuussa vuonna 1935, siis juuri ennen ST:n perustavaa kokousta. Tehtävän laatija Pentti Sola oli erittäin lahjakas, taitava ja monipuolinen tehtäväniekka, jonka elämä päättyi valitettavan varhain kaatumiseen sodassa. Hän laati yli tuhat tehtävää, loi uusia teemoja, toimitti shakkipalstoja ja vaikutti monin tavoin tehtäväshakin voimakkaaseen kehitykseen Suomessa. Tunnettu *Suomi*-kirja oli Solan ja Alain C. Whiten yhteistyön hedelmä. Eikä liene yllätys, että hän oli ST:n perustajajäsen ja itse asiassa yhdistyksen synnyn primus motor. On vähintään oikeus ja kohtuus, että juuri Pentti Solan symbolinen, joulukuusen muotoon puettu tehtävä saa kunnian olla juhluvuoden viimeisen lehden kannessa.

Kiitos lukijoille kuluneesta vuodesta, hyvää joulua ja menestystä uudelle vuodelle!

Jorma Paavilainen

Tuomio/Award Itsematit/Selfmates 2004–2005

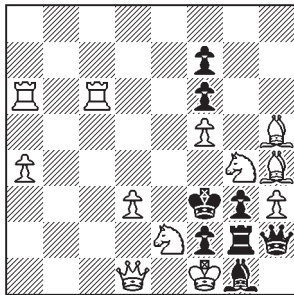
Kilpailuun osallistui 64 tehtävää, joista seitsemän edelliskaksivuotiskauden tuomarilta. Toimin palstan toimittajana ja enempien viivytysten välttämiseksi olen nyt laatinut tuomion.

En ole antanut sijoitusta tehtäville, joista en löydä selvää tematiikkaa, vaikka peli olisi mielenkiintoistakin. Tiedän olevani eri linjoilla monen niekan kanssa.

Monet ensipainospalstan ulkopuolella julkaistut omistustehtävät ovat ilahduttaneet kohteitaan. Lisäksi tehtävistä 35 julkaistiin nelinurkkapalstalla. Laatijalle duaalittoman ja uskoakseni mahdollisimman pitkäratkaisuisen aseman löytäminen on haaste, mutta sisältö on yleensä mustan kuninkaan ajamista shakeilla tai siirtopakoilla valkean kuninkaan lähelle tai pattiin. Yhden sijoitin.

Dijan Kostadinov

Kunniamaininta/honourable mention

i#6

12+8

Kunniamaininta / Honourable mention: 2859 Dijan Kostadinov (BGR)

Ratsut raivaavat vuorotellen linjan, jota pitkin siirtymällä mustan patterin etunapulat paljastavat matin. Mustan kuninkaan e3–f4–siksak seuraa, kun se on lopuksi pakotettava patterinlaukaisemisen kannalta tarvittavaan ruutuun. Ratsun paluu e2:een

64 problems participated in the competition, seven of them from the previous two years by the judge. I edited the column and to avoid further delay I have now compiled the award.

I have not placed problems where I do not see a clear thematic idea, even if the play is interesting. I know many problemists think otherwise.

The many dedication problems published outside the originals column have pleased the dedicateses. 35 problems were published in the column for problems with pieces in all corners. It is a challenge for the composer to find positions with solutions that are dual-free and, I believe, as long as possible; but the play usually consists of driving the black king near the white one with checks or zugzwang. I placed one of them.

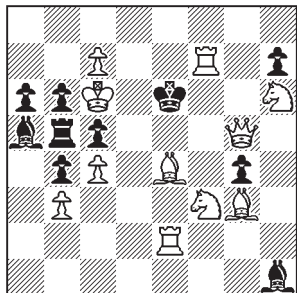
on myös tukinta, mitä 3.Rg4+ ei. Ja 4.Rh2+ lisäksi avaa g-linjan, 4.Rd4+ puolestaan sulkee 4. rivin. 5.Te5+ kyydittää f6-sotilaan, kun taas 5.Re6+ avaa 4. rivin. On siis kaikenlaisia eroja muunnelmissa. Jälkimmäinen muunnelma perustelee, miksei 1.Tc5? toimi.

The knights take turns opening lines for the front pieces of the black batteries. The e3–f4 zigzag of the black king follows when it is forced on to the square necessary for firing the batteries. The knight's switchback to e2 is also a block, while 3.Sg4+ is not. And 4.Sh2+ in addition opens the g-file, while 4.Sd4+ closes the 4th rank. 5.Re5+ decoys the f-pawn, while 5.Se6+ opens the 4th rank. So there are differences between the variations. The second variation shows why 1.Rc5? is wrong.

1.Ta5! Dxh3 2.Rxg3+ Kf4 3.Re2+ Kf3 4.Rh2+ Ke3 5.Te5+ fxe5 6.Lg5+ Txxg5#, 1.– Dh1 2.Rxf2+ Ke3 3.Rg4+ Kf3 4.Rd4+ Kf4 5.Re6+ fxe6 6.Tc4+ Ld4#.

Dijan Kostadinov

1. kiitosmaininta/commend

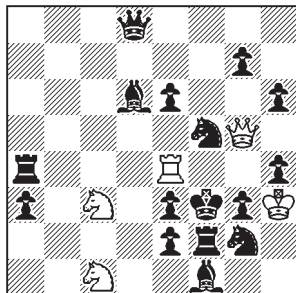

i#4

11+10

Frank Richter

2. kiitosmaininta/commend

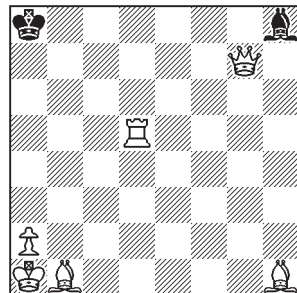
i#2

5+16

Steven B. Dowd & Marko

Ylijoki

3. kiitosmaininta/commend

i#6

6+2

1. kiitosmaininta / commend: 2788 Dijan Kostadinov (BGR)

Kolmanneskiinnityksestä, jota ei ehkä ole pidettävä temaattisena, syntyy kaksi mustaa naamioitua patteria; toinen niistä vasta pelin kuluessa, mitä pidän virkistävänä. Valkean neljä upseeria syötetään syklisti. Miksei senkin voi panna merkille, että f7–f3 katkaistaan kahdella eri tavalla. Siisti perusesitys.

A third-pin (perhaps not thematic) is transformed into two black masked batteries. One of them is created later in the play, which is refreshing. The four white pieces are sacrificed cyclically. Why not take notice that f7–f3 is interrupted in two different ways. A clean demonstration.

1.Tg2! gxf3 2.Dg6+ hxg6 3.Lf5+ gxf5 4.Te2+ fxe2#; 1.- Lxg2 2.Rd4+ cxd4 3.Dd5+ Txd5 4.Lf5+ Txf5#.

2. kiitosmaininta / commend: 2826 Frank Richter (DEU)

Puolustaessaan musta katkaisee ennakolta yhden naamioidun linjan h4:ään; valkea avaa sen linjan, jota musta ei ole katkaissut. Itsemattityypinen duaalinvälttö. Tuloksena on kuitenkin pikemmin intellektuaalinen harjoitus kuin taiteellinen tehtävä.

Black anticipatory interferences of the

masked lines pointing to h4; white opens the line left open. Selfmate-specific dual avoidance. However, the result is rather an intellectual exercise than an artistic problem.

1.Rd3! (2.Re1+ Rxe1#) Rd4/Re7 2.Dxe3+ Txe3+ Rxe3#.

3. kiitosmaininta / commend: Nr. 19 ST 4/2005 s. 225 Steven B. Dowd (USA) & Marko Ylijoki (FIN)

Lähetti katkoo tornin linjan kolmella peräkkäisellä rivillä. Näin nelinurkkatehtävään saadaan temaattinenkin sisältö.

The bishop interferes with the rook on three consecutive ranks. This way a four corner problem gets thematic content.

1.Ta5+! Kb8 2.Ld5 Kc8 3.Le6+ Kd8 4.Ta6 Ke8 5.Ld7+ Kd8 6.Ta7 Lxg7#.

Joose Norri

Mahdolliset huomautukset tuomioon tulee lähettää Jorma Paavilaiselle (jorma_paavilainen@hotmail.com) 3 kuukauden kuluessa lehden ilmestymisestä.

Any claims should be addressed to Jorma Paavilainen (jorma_paavilainen@hotmail.com) no later than 3 months after the date shown on cover.

Tuomio/Award Satushakki/Fairies 2004–2005

Toimin kilpailupalstan toimittajana ja enempien viivytysten välttämiseksi olen nyt laatinut tuomion. Kilpailuun osallistui 130 tehtävää, joista 54 varsinaisella ensipainospalstalla.

Henry Tannerin nelinurkkatehtävien palstan ansiosta peräti 47 tehtävää sitä tyyppiä on mukana. Nurkittajat osoittivat kekseliäisyyttä jos jonkinlaisilla nappulaja ehtoyhdistelmillä. Miksei jokusen olisi voinut sijoittaakin, mutta houkutusta pystyy sentään vastustamaan. Olisi ollut järkevää tuomita kaikkentyyppiset 4-n-tehtävät omassa ryhmässään.

Julkaistut retrot eivät olleet kunnianhimoisia, joten niiden ottaminen kilpailuun ei aiheuta ongelmia. Poikkeus on sarjasiirtoinen 2672, jota samassa lähteessä parannettiin kolmella siirrolla kymmenen vuotta myöhemmin. Koska pidän absoluuttisen ennätyksen löytämistä tehtävätyypin ainoana mielenkiintona, jätän 2672:n tällä hyvin epätavallisella ja kyseenalaisella perusteella pois tuomiosta.

Richard P. Stanley ja Olli Heimo julkaisivat shakkimatemaattisia tehtäviä, joiden katson olevan väärässä kilpailussa.

Muutama kunnianhimoinen tehtävä osoittautui epäkorrektiksi, mutta taso jäi silti tyydyttäväksi.

1. palkinto/Prize: 2835 Franz Pachl (DEU)

Vakuuttava Levmanin satusovellutus. Kun Rc4 siirtyy ja Re6 uhkaa, e2-kulkusirkan linja e5:een katkeaa, mutta h2-sirkan aukeaa. Siirtymällä d6:een musta puolustaa katkaisemalla ennakoilta h2-sirkan linjan, mutta se on samalla Grimshaw; valkean on täytynyt valita oikea ruutu ratsulle, musta kulkusirkka ei saa päästä c5:een tai d5:een. Novotnyhoukutus säestää erinomaisesti:

I was the editor of the column and to avoid further delay I have now compiled the award. 130 problems participated, 54 of them in the originals column proper.

Thanks to Henry Tanner's column for problems with pieces in all corners there were 47 problems of the type. The cornerers showed ingeniousness with all sorts of pieces and conditions. Some might have gotten placements, but it is possible to resist the temptation. It would have made sense to judge all 4-C-problems in one group.

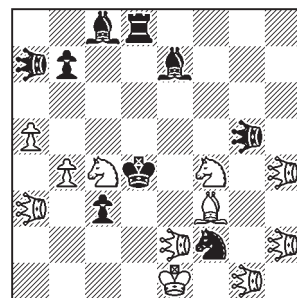
The retros were not ambitious, so including them causes no problems. The exception is the seriesmover 2672, which was bettered by three moves in the same publication ten years later. Since I consider finding the absolute record the only interest in this genre, I leave 2672 out of the award; a very unusual and questionable justification.

Richard P. Stanley and Olli Heimo published mathematical chess problems, which in my opinion don't belong in this contest.

Some ambitious problems were incorrect, but the level is still satisfactory.

Franz Pachl

1. palkinto / Prize

2#

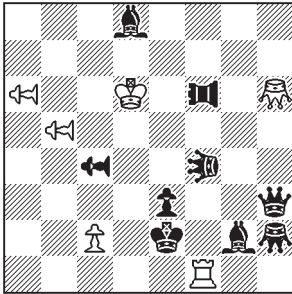
hhh

11+9

kulkusirkat/locusts

Franz Pachl & Dieter Müller

2. palkinto / Prize

a#2 3.1.1.1 6+9

tasahyppääjiä, heinäsirkoja, leo, pao
English Equihoppers, grasshoppers

valkea katkaisee h2:n linjan, mihin musta vastaa katkaisemalla e2:n linjan.

A convincing fairy Levman. When the Sc4 moves and Se6 is threatened, the line of locust e2 to e5 is cut but that of locust h2 opened. Playing to d6, black defends by anticipatorily closing the line of h2, but simultaneously causes a Grimshaw; white has had to choose the right square for the knight, a black locust must not be able to get to c5/d5. The Novotny try accompanies well, white closes the line of locust h2, black that of e2.

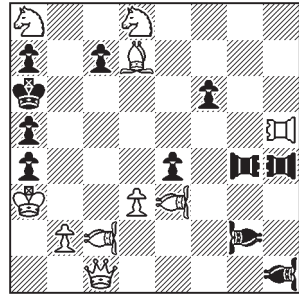
- 1.Rd6? (KUxf2-e3#/KUxc3-d3#) Le6!
- (2.KUxf2-e3+/KUxc3-d3+ Ke5!); 1.Rb6?
- (2.Re6#) Ld6 (Levman) 2.KUxc3-d3#, mutta 1.- Td6! (Levman) 2.KUxf2-e3+ KUXb6-c5!; 1.Re5? (2.Re6#)Td6 (Levman)
- 2.KUxf2-e3#, mutta 1.- Ld6! (Levman)
- 2.KUxc3-d3+ KUxe5-d5!
- 1.Rb2! (2.Re6#) Td6/Ld6 2.KUxf2-e3#/KUxc3-d3#

2. palkinto/Prize: 2866 Franz Pachl (DEU) & Dieter Müller (DEU)

Valkea kuningas siirtyy pukiksi patterista poistuvalla valkealla tasahyppääjälle. Musta Pao pitää huolen siitä, ettei tasahyppääjä c4 pääse poistumaan. Leo f4 avaa heinäsirkoa h6:n linjan ja tulee pukiksi Eb5:lle, jotta jälkimmäinen voi suojata f1:n, mutta

Marko Ylijoki

1. kunniamaininta / Honourable mention

2# 10+11

Paot, Vaot, tritoni g4 nereidi g2

vain kahdessa ratkaisussa katkoo mustan linjan valkokuninkaan hyödyksi.

The white king builds a hurdle for the white Equihopper leaving the battery. The black Pao makes sure that the Equihopper c4 cannot move. The Leof4 opens the line for Gh6 and builds a hurdle for the Eb5 so that the latter can guard f1, but in only two solutions does it close a black line for the benefit of the white king.

- 1.LEOg3 Ke5 2.PAOg6 Eh5#
- 1.LEOg4 Ke6 2.PAOf7 Eh7#
- 1.LEOf3 Kd5 2.PAOe6 Ef5#

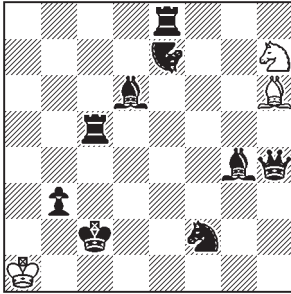
1. kunniamaininta/Honourable mention: II ST 4/2005 s. 216 Marko Ylijoki (FIN)

Koetelma ja alkusiirto noudattavat normaalin suomalaisen Novotнын logiikkaa. Lyödessään Vao e4:n musta aktivoi jälleen h4/h1:n, mutta tuloksena ei ole mustat katkot vaan valkeiden linjojen avaukset b6/b5:een. Kuten laatija huomauttaa, varsinaisesta azerbaidžanilaisesta Novotnystä ei voi puhua, koska uudet matit eivät hyödynnä mustan haittoja. Erittäin selkeä esitys, ja hyvä esimerkki puhtaasti teoreettisen pohdiskelun hyödyllisyydestä.

The try and key follow normal Finnish Novotny logic. When capturing the Vao e4 black again activates h4/h1, but the result is

Marko Ylijoki

2. kum / Hon. men.

a#2½ 2.1... 3+9
aituri/nightrider

not black interferences but openings of white lines towards b6/b5. As the composer mentions one cannot speak of a real Azerbaijani Novotny, since the new mates don't exploit black injuries. A very clear presentation and a good example for the usefulness of purely theoretical reasoning.

1.cVAO~? (2.Dc4/Dc6#) exd3!

1.VAOxe4! (2.Dc4/Dc6#)

TRxe4-d4/NExe4-d5 2.Rxc7/Lc8#

2. kunniamaininta/Honourable mention: 2666 Marko Ylijoki (FIN)

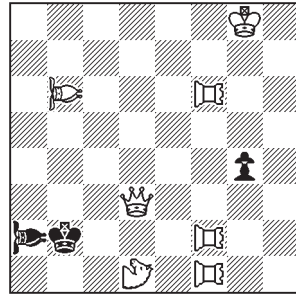
Täydellinen vastaavuus tukkivien nappuloiden ja linjojen haitallisten katkojen ja aukaisujen välillä, jonkin näköisen duaalinvältön muodostaen. Ainoa satuelementti on aituri, joka toimii kuin ortodoksinappula, mutta katson mieluusti läpi sormien.

Perfect analogy between blocking pieces and injurious line closings and openings, giving some sort of dual avoidance. The nightrider, working quite orthodoxically, is the only fairy element, but I'm happy to close an eye.

1.- Rg5 2.Ld1 Rf3 3.Tc3 (Ac3?) Re1#;
2.Tc3? Rf3 3.Rd1 Re1+ 4.Dxel ja 1.- Rf6
2.Ac3 Rd5 3.Rd1 (3.Ld1?) Rb4#; 2.Rd1?
Rd5 3.Tc3 Rb4+ 4.Lxb4.

Jean-Marc Loustau

3. kum. / Hon. men.

2# 3 ratkaisua 7+3
tornileijonia, lähettileijonia, ruusuleijona
rooklions, bishoplions, roselion

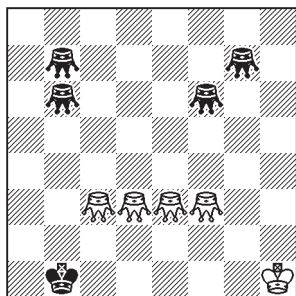
3. kunniamaininta/Honourable mention: 2765 Jean-Marc Loustau (FRA)

Peter Gvozđjakin Cyclone-kirjojen mukaan ensimmäinen 2#-Ceriani-sykli eli alku- ja mattisiirron kierros vain yhdellä satunappulaperheellä ja ylipäänsä ainoa kaksisiirtainen ilman kaksosia ja/tai shakkaavaa alkusiirtoa (ennen vuotta 2010). Automaattinen 1.- g3 (yleinen piirre i#2- ja =2-tehtävissä) ja mattisiirron tekevän nappulan tarpeettomuus loppuasemassa (ei myöskään ennen kuulumatonta; tässä konstruktiossa pitkälti seurausta patterin etunappulana olemisesta, yleisemmin valkean siirtopakosta) tekevät tästä pikemmin skeeman kuin shakkitehtävän. Mutta pisteet kekseliäisyydestä.

According to Peter Gvozđjak's Cyclone books this is the first 2# Ceriani cycle with only one fairy piece family and the only twomover altogether without twins and/or checking key (until 2010). The automatic 1.- g3 (as so often in S#2 and =2) and the uselessness of the piece playing the mating move at the end (also not uncommon; here it results from being the front piece of the battery, otherwise usually from white zugzwang) make this more a scheme. But points for inventiveness.

Teppo Mänttä

4. kum. / *Hon. men.*

i#8 b) Kh1→a8 5+5
pisinsiirtoinen, heinäsiirkoja
maximummer, grasshoppers

1.TLef8! g3 2.TLea6#
1.TLea6! g3 2.LLeg1#
1.LLeg1! g3 2.TLef8#

4. kunniamaininta/*Honourable mention:* 2760 Teppo Mänttä (FIN)

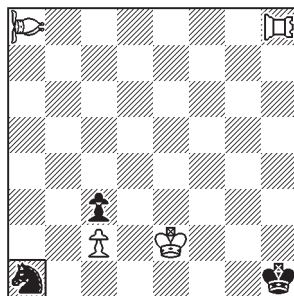
Teen poikkeuksen ja annan korkean sijoituksen, vaikken näe selvää ideaa. Tehtävä saa hyvälle tuulelle. Monen valkean siirron täsmällistä motivaatiota miettii hetken. Ratkaisujen kontrastikin on vain hyvä, pientä steppiä a:ssa, b:ssä karuselli pyörii ympäri lautaa. Kuten laatija huomauttaa, a:ssa siirtymätön Hd3 ei voi olla sotilas (7.- Hc2??).

I make an exception and place this high, even though I see no clear idea. It gladdens one's heart. The exact motivation of several white moves makes one ponder. The contrast only does good, little stepping in A, in B the roundabout revolves the board. As the composer points out, the unmoved Gd3 can not be a pawn (7.- Gc2??).

1.Hg3! Hbg2 2.Hce3 Hbf2 3.Hc3 Hb2
4.Hh3 Ha2 5.Hf1 Hh2 6.Hg1 Hb2 7.Ha1
(He3?) Hf2 8.Hc4 Hd5#
b) 1.Ha7! Hg2 2.Hf7 Hg1 3.Hg7 Ha7 4.Hf5
Hh7 5.Hg1 Hb2 6.Hc2+ Kxc2 7.Hb1 (Hb3?)
Hxb1 8.Ha7 Hb7#

Marko Ylijoki

Kiitosmaininta / *Commend*

sa#6 PWC 4+3
LT-metsästäjä/Hunter a8, TL-metsästäjä/
Hunter h8
a) R-kameleontti a1
b) mD-kameleontti a1

Kiitosmaininta/*commend: nr. 26 ST 3/2004* s. 111 Marko Ylijoki (FIN)

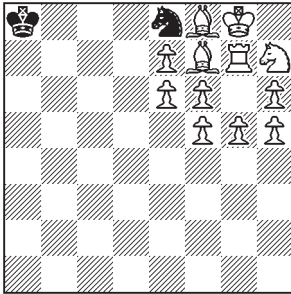
Nappulat eivät pelkästään sijaitse nurkissa, siirrot tekevä kameleontti myös käy niissä, vuorotaisessa järjestyksessä tietty. Myös pattereissa nappulat ovat vuorollaan edessä ja takana – tehtävä omiaan edustamaan nelinurkkaisia, vaikkei edustava olekaan, muissa tapahtumat ovat valtaosin ihmismielen hahmottelemattomissa.

Not only are the pieces sat in the corners, the chameleon making the series also visits them, reciprocally of course. The batteries are also built reciprocally – a problem to stand for all four corner problems, even if it is not representative, in the others the actions tend to be incomprehensible for the human mind.

a) 1.Rxc2L [sa1] 2.Lh7T 3.Txh8D [TLh7]
4.Dxa8R [LTh8] 5.Rb6L 6.Lg1T TLe4#
b) 1.De1R 2.Rg2L 3.Lxa8T [LTg2] 4.Txh8D
[TLa8] 5.Dh3R 6.Rg1L LTh3#

Geoffrey Foster

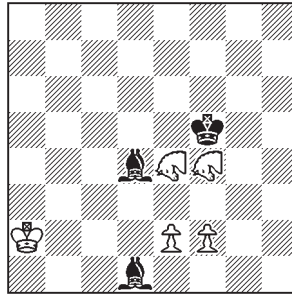
Kim. / Comm.

so=12 b) sh5→g6 12+2
ser.d-auto=12

Unto Heinonen

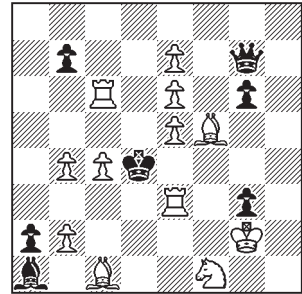
Kim. / Comm.

a#3½ b) Ld4→e3 5+3
maot

Unto Heinonen

Kim. / Comm.

2# hhh 12+7
kirke

Kiitosmaininta/commend: 2763 Geoffrey Foster (AUS)

Joskus tehtävä saa sijoituksen sillä, että ratkaiseminen on hauskaa, ja siistin kaksosen antamat täysin erilaiset ratkaisut ovat tässä hyve.

Sometimes a problem gets awarded for being fun to solve, and it is an advantage that the solutions, produced with neat twinning, are so divergent.

- a) 1.g6 2.Rg5 3.h7 4.h8D 5.Dh6 6.Kh7
7.Lg8 8.Rf7 9.Rh8 10.Tf7 11.Dg7 12.h6=
b) 1.Kh8 2.Lg8 3.f7 4.Rf6 5.Th7 6.Lg7
7.f8T 8.Tf7 9.Lf8 10.Thg7 11.Rh7 12.f6=

Kiitosmaininta/commend: 2794 Unto Heinonen (FIN)

Tämän kompleksiuustason ortodoksi-kameleonttitoisto ei olisi enää sijoituskelpoinen, mutta vertailu on epäreilu, koska kahden maon resiprookkiset patterit on täysin spesifi idea.

An orthodox chameleon echo of this complexity would no longer be placed, but the comparison is unjust, because reciprocal batteries by two Maos is a fully specific idea.

- a) 1.- e3 2.Le5 Mc5 3.Lf3 Md5 4.Ke4
Me7#;
b) 1.- Mh5 2.Lc2 Mg5 3.Kf4 f3 4.Lf5 Mf7#

Kiitosmaininta/commend: 2834 Unto Heinonen (FIN)

Syklinen Hannelius, kirken voimien ansiosta hyvin yksinkertaisesti. Siksi mietin, olisiko muunnelmapelille jäänyt tilaa ja olisin esimerkiksi toivonut, ettei kaksi mateista olisi valmiina.

A cyclic Hannelius, thanks to Circe in very simple fashion. Therefore I wonder if there would be room for variation play and hoped for instance that two of the mates were not set.

- 1.Lc2? (2.Te4#) Dxe5!; 1.b3? (2.Td6#)
Dxe7!; 1.Tc5? (2.Td3#) gxf5!
1.Rxg3! (2.Re2#) Dxe5[se2]/ Dxe7 [se2]/
gxf5 [Lf1] 2.Td3/Te4/Td6# (1.- bxc6 [Th1]
2.Th4#)

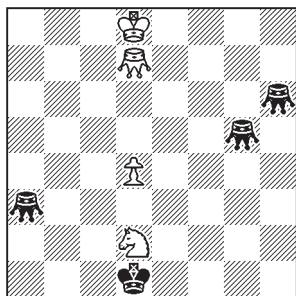
Kiitosmaininta/commend: 2863 Daniel Novomeský (SVK)

Ideaalimatteihin päättyvät siirtosarjat poikkeavat toisistaan juuri sopivasti. Tietysti kyseessä ovat ainoat mahdolliset mattikuvat siirtoluvusta välittämättä.

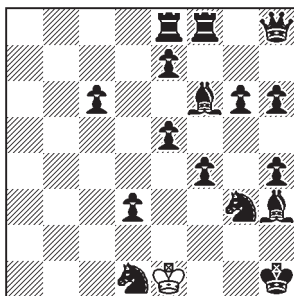
The two serieses ending in ideal mates differ quite appropriately. Of course, the mating positions are the only possible ones irrespective of move number.

Daniel Novomesky

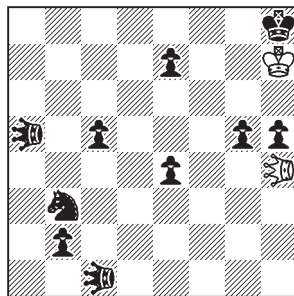
Kim / Comm.

sa#12 2 ratkaisua 4+4
heinäsirkkoja/grasshoppers**Unto Heinonen**

Kim. / Comm.

si#70 1+16
antikirke**Václav Kotěšovec**

Kim. / Comm.

s#24 2+10
Madrasi Rex inclusiv
leijonat/lions

1.Kc2 2.Kc3 3.Kb4 4.Hc5 5.Hb5 6.Hc1
7.Hc6 8.Ha3 9.Ka5 10.Ha6 11.Kb6 12.Hb7
Rc4# ja 1.Ke2 2.Ke3 3.Hf3 4.Kf4 5.Kf5
6.Kf6 7.He6 8.Kg7 9.Hg8 10.Hg6 11.Kf6
12.Hf7 Re4#

merry-go-round.

1–24. Leb4 Led6 Lef8 Lexc5 Lef8 Leb4
Leh4 Lef6 Led8 Lexg5 Led8 Leh4 Lec4
Lea2 Lee6 Lee8 Lexe4 Lee8 Leel Lebl
Lexb3 Lebl Lehl Leh6#

Kiitosmaininta/commend: 2869 Unto Heinonen (FIN)

Tehtävän mielenkiinto on siinä, kuinka laatija on asetellut nappulat niin, että siirtäjärjestys on hyvin tarkka eli lyöntijärjestys ei itsestään selvä.

The interest lies in how the composer has placed the pieces so that the move order is very exact, that is, the order of captures not so evident.

2.Kxd3 10.Kxe7 16.Kxe5 21.Kxf4 27.Kxg3
32.Kxf6 39.Kxf8 47.Kxg6 57.Kxh4
68.Kxh3 70.Kg1+ Te1#

Kiitosmaininta/commend: 2897 Václav Kotěšovec (CZE)

Neljä mustaa nappulaa on lyötävä, jotta jo alkuasemassa mahdollinen leijona h6 on matti. Laatija on löytänyt kauniisti pyörivän nopeimman reitin.

Four black pieces have to be captured for the initially possible lion h6 to be mate. The composer has found a pretty quickest

Joose Norri

Mahdolliset huomautukset tuomioon tulee lähettää Jorma Paavilaiselle (jorma_paavilainen@hotmail.com) 3 kuukauden kuluessa lehden ilmestymisestä.

Any claims should be addressed to Jorma Paavilainen (jorma_paavilainen@hotmail.com) no later than 3 months after the date shown on cover.

Tehtäväillat 2016

Helsingissä Shakkiaareenalla 13.1. alkaen parillisilla viikoilla keskiviikkona klo 18.30.

Tampereella Vanhan kirjastotalon Mäkelän kabinetissa joka kuukauden kolmantena keskiviikkona.

Tuomio/award: Suomen Tehtäväniekat 2008–2010, a#2,5–3

Osallistuvat tehtävät / participating problems:

1/2008: 3181
2/2008: E5 s. 63, E6 s. 63, E7 s. 63, E8 s. 63,
3204, 3205, 3206, 3207, 3208, 3209
3–4/2008: 3219, 3221
6/2008: s. 185 (Harkola & Paavilainen)

1/2009: 3268
2/2009: 3295, 3296, 3297, 3298, 3299, 3300,
3301
3/2009: 3327, 3328, 3329 (kuviovirhe /
misp rinted, ks. s. 131, *ST* 4–5/2009),
3330, 3331
4–5/2009: 3353

Tällä kolmen vuoden jaksolla julkaistiin 65 ensipainosta, joiden keskimääräinen taso oli kohtuullinen.

Muutama kommentti joistakin tuomion ulkopuolelle jääneistä tehtävistä:

3206: Saman laatijan 5.–6. palk. Messigny TT 2008 (WID 281918) on yhtenäisempi tehtävä. **3207:** laiton asema. **3208:**n edeltää Anatoli Stjopotškin, 3. palk. V. Abrosimov 65 JT, *Šahmatnaja Poezija* 2007 (WID 247420). **3296** on hyvin samankaltainen kuin Christopher J. A. Jones & Mikael Grönroos, 5. palk. *Suomen Tehtäväniekat* 2004–2005 (WID 225191). **3298:**n edeltää Christer Jonsson, *feenschach* 1998 (WID 207221) ja **3327:**n Toma Garai, 2. palk. *The British Chess Magazine* 1986–1987 (WID 26346). **3353** kuuluu retro-osastoon. Christer Jonssonin miniatyyri, *Suomen Tehtäväniekat* 2002 (WID 185493), on parempi kuin **3393**. **3462** on epätaloudellinen, sillä musta daami voidaan korvata tornilla ja valkea lähetti sotilaalla. **3585:**n edeltää Chris. Feather, 4. palk. *idee & form* 2000–2001 (WID 140103) ja Chris. Feather, *Broodings* 2002 (WID 163627). (WID-numerot viittaavat kyseisen tehtävän numeroon WinChloe-tietokannassa. Suom. huom.)

6/2009: 3385, 3386, 3387, 3388, 3389, 3390,
3391, 3392 (sivuratkaisu / *cooked*), 3393

1/2010: 3431, 3432, 3433, 3434, 3435, 3436,
3437, 3438

2/2010: s. 62 (Harkola), s. 62 (Solja & Harkola), s. 62 (Karhunen), D s. 69, s. 72 (Harkola), 3462, 3463, 3464, 3465, 3466,
3467, 3468

3/2010: 3497, 3498, 3499

4/2010: s. 125 (Harkola, sivuratkaisu / *cooked*), 3532, 3533 (korjaus / *correction* s. 32, *TN* 1/2011)

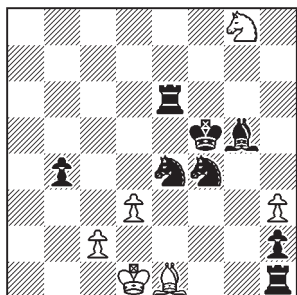
5–6/2010: 3585, 3586

65 originals were published in this 3-year period. The overall quality was decent.

A few comments on some compositions not featuring in the award:

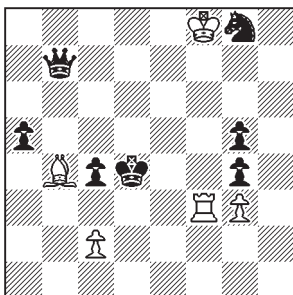
3206: *The 5-6 Pr Messigny TT 2008 (WID 281918) by the same author is a more solid problem.* **3207:** *illegal position.* **3208** *is anticipated by Anatoly Styopochkin, 3 Pr V. Abrosimov-65 JT, Shakhmatnaya Poeziya 2007 (WID 247420).* **3296** *is very similar to Christopher J.A. Jones & Mikael Grönroos, 5 Pr Suomen Tehtäväniekat 2004-05 (WID 225191).* **3298** *is anticipated by Christer Jonsson, feenschach 1998 (WID 207221) and 3327 by Toma Garai, 2 Pr The British Chess Magazine 1986-87 (WID 26346).* **3353** *belongs to the retros section.* **3393** *is surpassed by a miniature of Christer Jonsson, Suomen Tehtäväniekat 2002 (WID 185493).* **3462** *suffers from bad economy, as the black queen can be replaced by a rook and the white bishop by a pawn.* **3585** *is anticipated by Chris. Feather, 4 Pr idee & form 2000-01 (WID 140103) and Chris. Feather, Broodings 2002 (WID 163627). (The WID numbers refer to the WinChloe database.)*

Jorma Paavilainen
Suomen Tehtävänäikat
 2008–2010
 1. palkinto / Prize

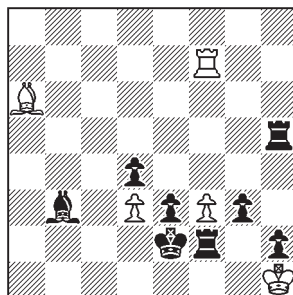
a#3 b) ♖h3→g3 6+8

Henry Tanner & Harri Hurme
Suomen Tehtävänäikat
 2008–2010
 2.–3. palkinto / Prize

a#3 2.1.1... 5+7

Unto Heinonen
Suomen Tehtävänäikat
 2008–2010
 2.–3. palkinto / Prize

a#3 2.1.1... 5+8

1. palkinto / Prize J. Paavilainen (FIN)
 (3385 ST 6/2009)

Valkea kuningas vapauttaa lähettinsä kiinnityksestä, mitä seuraa mustan patterin neutralisointi (jossa mustan 2. siirrot toteuttavat keskenään Grimshaw'n) ja kriittinen siirto. Muoto, jossa valkea kuningas sijaitsee kuvioasemassa molempien mustan patterien tulilinjalla, julkaistiin vuonna 2011. Mutta se on toinen tarina...

Unpins of the bishop by the white king are followed by neutralization of black batteries featuring Grimshaw and critical play. The setting with the white king standing under both black batteries in the initial position will be published in 2011. But this is another story...

- a) 1.Rf6 Kd2 2.Te3 Lg3 3.Re6 Re7#
 b) 1.Rg6 Ke2 2.Le3 Lc3 3.Rg5 Rh6#

2.–3. palkinto / Prize H. Tanner & H. Hurme (FIN) (E8 s. 63 ST 2/2008)

Linjojen ennakkokatkoja shakin välttämiseksi, kaukotukintoja, valkean ja mustan seuraa johtajaa -siirtoja ja mallimatit samalta ruudulta.

Anticipatory line-interferences to avoid a check, distant square blocks, "come-and-

go" interplay and model mates on the same square.

- 1.Rf6 Tf5 2.Df3 Lc3+ 3.Ke4 Te5#
 1.Re7 Ld6 2.Db4 Tf2 3.Kc3 Le5#

2.–3. palkinto / Prize U. Heinonen (FIN)
 (3466 ST 2/2010)

Analogiaa siirroissa viistoriveillä ja suorilla linjoilla. Ensin musta upseeri antaa pakoruudun kuninkaalleen linjakatkon avulla, minkä jälkeen valkea lyö kyseisen upseerin, jolloin muodostuu patteri. Valkean ja mustan tornit ja lähetit vaihtavat tehtäviä, ja mattisiirrot ovat linjakatkoja. Kaikki upseerit osallistuvat matteihin.

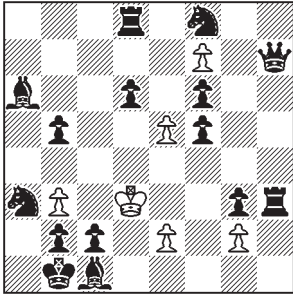
Diagonal-orthogonal echo play in which a black piece provides a flight to his king by interference and is subsequently captured by White creating a battery. Exchange of functions of the white and black rooks and bishops, shut-off mates. All pieces participate in the mates.

- 1.Tf5 Lc8 2.Kxf3 Lxf5 3.Te2 Le6#
 1.Lc4 Tc7 2.Kxd3 Txc4 3.Td2 Te5#

**Henry Tanner &
Mikael Grönroos**

Suomen Tehtävänäikat
2008–2010

Erikoispalkinto / *Spec. Prize*

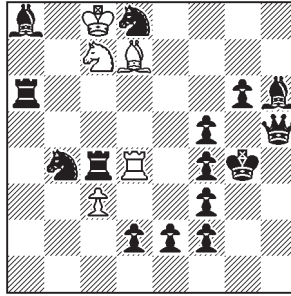
a#3 6+15

- b) ♔b1→a2, c) ♔b1→h1
d) ♙c1→c3

Abdelaziz Onkoud

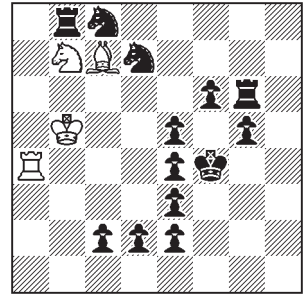
Suomen Tehtävänäikat
2008–2010

1. kunniamain. / *Hon. Men.*

a#3 2.1.1... 5+15

VN1 Abdelaziz Onkoud
(versio Vladislav Nefjodov)

a#3 2.1.1... 4+13

Erikoispalkinto / Special Prize H. Tanner & M. Grönroos (FIN) (E6 s. 63 *ST* 2/2008)

”Tulevaisuuden apumatti”, jossa on monimutkainen ja laaja-alainen rakenne. Ensimmäisessä ratkaisuparissa musta daami ja torni uhrataan, kun taas toisessa parissa ratsu vapauttaa korotusruudun ja katkaisee etukäteen näiden kahden upseerin kiinnityslinjan. Tehtävän kaikkia muotoja yhdistää ajatus ennakkokatkoista mustan patterilinjoilla. Melko radikaali kaksostustapa pakotti minut antamaan tehtävälle erikoispalkinnon.

TF-helpmate with a complex and wide-scale design. In the first pair there are black queen and rook sacrifices, while in the second pair the knight vacates the promotion square and interferes in advance the pin-lines of these two pieces. The twins are all linked by the idea of anticipatory interferences on black battery lines. I am forced to award a special prize to the problem because of the rather drastic twinning.

- a) 1.Dg8 fxc8D 2.Le3 Dxc3 3.Kc1 De1#
b) 1.Te8 fxe8D 2.Rc4 Dxb5 3.Ka3 Da4#
c) 1.Rg6 f8D 2.fxe5 Dxf5 3.Th2 Df1#
d) 1.Rd7 f8D 2.Ka1 Dxd6 3.b1T Dxa3#

1. kunniamaininta / 1. Hon. Mention A. Onkoud (MAR) (3181 *ST* 1/2008)

Tehtävä on epäilemättä tasokas: mattisiirron tekevän valkean ratsun vapauttaminen kiinnityksestä katkosiirrolla, V1- ja V2-siirtojen vuorottelu, upseerien tehtävien vaihtuminen... Mutta mielestäni laatija on antanut mustille ratsuille liikaa tehtäviä; pitäisin parempana versiota VN1, jossa ratsujen tehtäviin kuuluvat vain kiinnityksen purku ja mattiruudun suojauksen poisto.

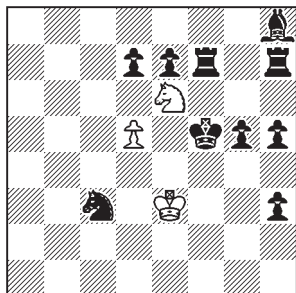
Beyond any doubt the level of the problem is high: interference unpins of the white knight that delivers the mates, exchange of W1 and W2 moves, change of functions... But I think that the author has overloaded the black knights; I would have preferred the version VN1 where the roles of the knights are restricted to unpin and unguard only.

- 1.Rbc6 Txf4+ 2.Kxf4 Lxf5 3.Ke3 Rd5#
1.Rdc6 Lxf5+ 2.Kxf5 Txf4+ 3.Kg5 Re6#
versio Vladislav Nefjodov:
1.Rcb6 Lxe5+ 2.Kxe5 Txe4+ 3.Kf5 Rd6#
1.Rdb6 Txe4+ 2.Kxe4 Lxe5 3.Kd3 Rc5#

Hannu Harkola

Suomen Tehtäväniekat
2008–2010

2. kunniamain. / *Hon. Men.*

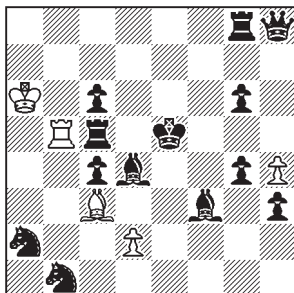

a#3   2.1.1...   3+10

Christopher J. A. Jones

Suomen Tehtäväniekat
2008–2010

3. kunniamain. / *Hon. Men.*

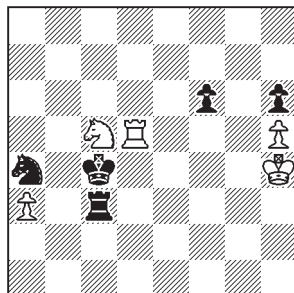

a#3   2.1.1...   5+13

Unto Heinonen

Suomen Tehtäväniekat
2008–2010

Kiitosmain. / *Commendation*

a#3*   5+5

2. kunniamaininta / 2. Hon. Mention H. Harkola (FIN) (3387 ST 6/2009)

Tässä meillä on matin tekevän valkean ratsun ennako-itsekiinnitys; tuntuu hieman siltä kuin olisin tuomitsemassa teematurnausta! Kiinnitysten purkusiirrot muodostavat Grimshaw'n. Etsin tehtävälle edeltäjää, mutta en löytänyt. Yhdessä ratkaisussa mustalla on houkutus vapauttaa ratsu kiinnityksestä siirrolla 3.Tfg7?, mutta toisessa ratkaisussa ei vastaavaa mahdollisuutta esiinny.

Now we have anticipatory self-pins of a white knight that delivers the mates; I have a slight feeling that I judge a thematic tourney! Unpins with Grimshaw. I searched and did not find any forerunners. In one solution there is a try to unpin the knight with the move 3.Tfg7?, but there is no similar alternative in the other.

1.Kg4 Rf4 2.Kh4 Kf3 3.Lf6 Rg6#
1.Ke5 Rg7 2.Kd6 Kd4 3.Tf6 Re8#

3. kunniamaininta / 3. Hon. Mention C. J. A. Jones (GBR) (3329 ST 3/2009)

Kaksi erilaista mutta sopusointuista ratkaisua. Ensimmäinen ratkaisu on kaunis – kaksi valkeaa upseeria on väijytyksessä

valkean sotilaan takana. Väijytys mustan tornin takana toisessa ratkaisussa on ”proo-sallisempi”.

Now we have anticipatory self-pins of a white knight that delivers the mates; I have a slight feeling that I judge a thematic tourney! Unpins with Grimshaw. I searched and did not find any forerunners. In one solution there is a try to unpin the knight with the move 3.Tfg7?, but there is no similar alternative in the other.

1.Kf4 Tb2 2.Le3 dxe3+ 3.Kg3 Le1#
1.Kf6 Lb4 2.Tg5 hxg5+ 3.Kg7 Tb7#

Kiitosmaininnat ilman järjestystä / Commendations without ranking:

U. Heinonen (FIN) (3205 ST 2/2008): Siirtopakkotehtävä valkean ja mustan tempo-siirroin. Tukintaupseerit ruuduissa b3 ja c3 vuorottelevat.

Block-problem with white and black tempo moves. Exchange of blocks on the squares b3 and c3.

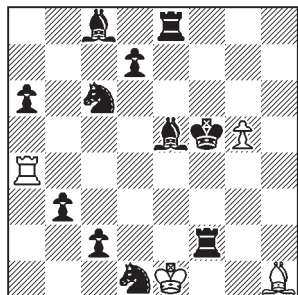
1.- Rd7 2.Rc5 Kg4 3.Rb3 Rb6#
1.Tb3 Re6 2.Rc3 a4 3.f5 Td4#

Unto Heinonen

Suomen Tehtävänäikat

2008–2010

Kiitosmain. / Commendation

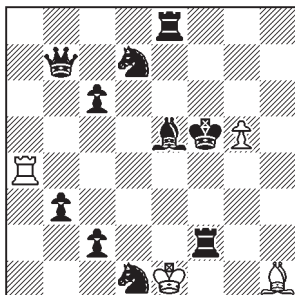

a#3

b) ♠g5

4+11

VN2 Unto Heinonen
(versio Vladislav Neftjodov)

a#3

b) ♠g5

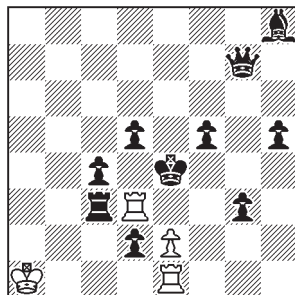
4+10

Unto Heinonen

Suomen Tehtävänäikat

2008–2010

Kiitosmain. / Commendation

a#3

2.1.1...

4+10

U. Heinonen (FIN) (3299 ST 2/2009)

Versioini VN2 on esteettisesti miellyttävämpi, koska se osoittaa, että c6:ssa riittäisi musta sotilas.

The version VN2 is more pleasing aesthetically as it shows that a black pawn would suffice on c6.

a) 1.Ld6+ Le4+ 2.Ke5 Lxc6 3.Tf5 Te4#

b) 1.Lf6+ Te4 2.Re5 Th4 3.Te6 Le4#

U. Heinonen (FIN) (3388 ST 6/2009)

Valkeiden patterien rakentamista 3. ja 4. linjalla.

Creation of white batteries along the third and fourth rank.

1.d4 Tf3 2.Tc2 e3 3.Kd3 e4#

1.Kf4 e4 2.Dg5 Td4 3.Tf3 e5

U. Heinonen (FIN) (3389 ST 6/2009)

Matit samalta ruudulta samalla upseerilla; (alkusiirtojen jälkeisten) jatkojen valinta on toteutettu näppärästi.

Mates on the same square by the same piece with cleverly chosen continuations.

1.Txd6 Rxd6 (Lxd6?) 2.Lxd4 Rc4+ 3.Ke4

Txd4#, 1.Rxd6 Lxd6 (Rxd6?) 2.Kxd4 Le5+ 3.Kc4 Td4#

C. Jonsson (SWE) (3436 ST 1/2010)

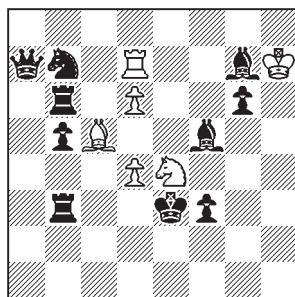
”Paradoksaalinen feeniks” ja Zilahi.

Unto Heinonen

Suomen Tehtävänäikat

2008–2010

Kiitosmain. / Commendation

a#3

2.1.1...

6+10

”Paradoxical Phoenix” and Zilahi.

1.bxa1L La3 2.Lf6 Lc5 3.Lg5 Lf2#

1.bxc1T+ Kb2 2.Th1 Tg1 3.Th3 Tg4#

S. B. Dowd (USA) & R. Wiehagen (DEU) (3465 ST 2/2010)

Valkea ja musta upseeri uhrautuvat sotilaalle.

White and black sacrifices to pawns.

1.Dg4 Ld2 2.exd2 e3 3.Kf5 Ld3#

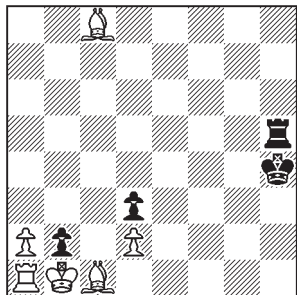
1.Kd5 Lb6 2.Dd3 exd3 3.e2 Lg2#

C. J. A. Jones (GBR) (3532 ST 4/2010)

Kiinnityksestä vapautettujen mustien

Christer Jonsson*Suomen Tehtäväniekat*

2008–2010

Kiitosmain. / *Commendation*

a#3   2.1.1...   6+4

upseerien uhrauksia valkealle sotilaalle; lopuksi staattiset kiinnitysmatit. A-muodon ratkaisu on hyvä, mutta b-muoto ei ole vakuuttava: siirto M1 tehdään sotilaalla, jota juuri siirrettiin kaksos-tuksessa, ja Tf6:lla on vain sotilaan rooli.

Sacrifices of the unpinned black pieces to white pawns with static pin-mates. The solution in twin a) is good, but the twin b) is not convincing: B1 move by a pawn that was relocated by the twin and Tf6 plays the role of a pawn.

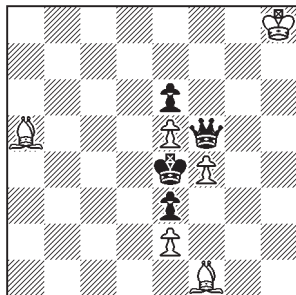
a) 1.Lf3 Txd6 2.Dc3 bxc3 3.Re5 Td4#
b) 1.d4 Le8 2.Rg3 hxg3 3.Tf6 Lc6#

**Erikoiskiitosmaininnat /
Special Commendations**
**C.-E. Spåre (FIN) (3204 ST
2/ 2008)**

Kaunis miniatyyri, jossa on "ikuinen heiluri" mustan

Steven B. Dowd &**Rolf Wiehagen***Suomen Tehtäväniekat*

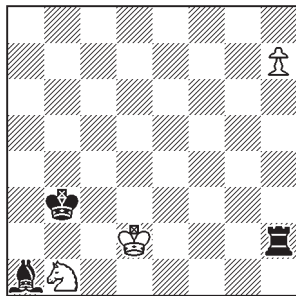
2008–2010

Kiitosmain. / *Commendation*

a#3   2.1.1...   6+4

Carl-Erik Spåre*Suomen Tehtäväniekat*

2008–2010

Erik.kiitosm. / *Spec. comm.*

a#2,5   b) ♖h2→a2   3+3

tornin ja valkean kuninkaan välillä. Korottunut upseeri tekee mallimatin.

Nice miniature with "perpetual pendulum" play between the black rook and the white king. Model mates by the promoted pieces.

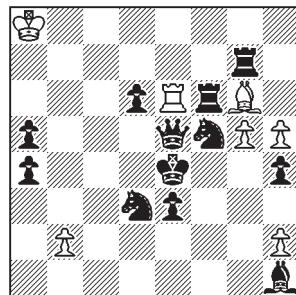
a) 1.- Kd1 2.Ta2 h8T 3.Kb2 Tb8#
b) 1.- Kc1 2.Th2 h8D 3.Ka2 Dg8#

H. Harkola & J. Paavilainen (FIN) (s. 185 ST 6/2009, omis-
tus Neal Turnerille, 60 v.)

Hyvä kuvioitehtävä, jossa mustan daamin siirrot muodos-

Christopher J. A. Jones*Suomen Tehtäväniekat*

2008–2010

Kiitosmain. / *Commendation*

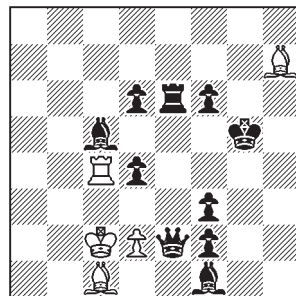
a#3   b) ♜d6→d5   7+12

Hannu Harkola &**Jorma Paavilainen**

Omistus: Neal Turner 60

Suomen Tehtäväniekat

2008–2010

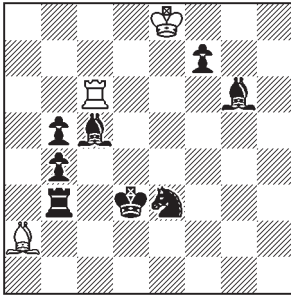
Erik.kiitosm. / *Spec. comm.*

a#3   5+10

Abdelaziz Onkoud & Jacques Rotenberg

Suomen Tehtäväniekat
2008–2010

Erik.kiitosm. / *Spec. comm.*

a#3 3+8

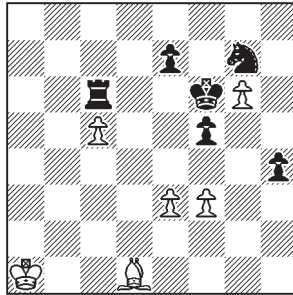
0-asema

a) ♔a2→e6 b) ♖c6→c1

Jean Carf

Suomen Tehtäväniekat
2008–2010

Erik.kiitosm. / *Spec. comm.*

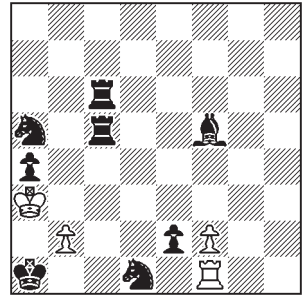

a#3 3.1.1... 6+6

Carl-Erik Spåre

Suomen Tehtäväniekat
2008–2010

Erik.kiitosm. / *Spec. comm.*

a#2,5 4+8

b) ♕f5→e4

c) ♘a5→b3

tavat N-kirjaimen ja valkea torni ja sotilas tekevät T:n.

A good figurative problem, where the black queen draws a letter N with her moves and the white rook and pawn draw a letter T.
1.De5 Txd4 2.Dh2 Te4 3.Dh5 d4#

A. Onkoud (MAR) & J. Rotenberg (ISR)
(3297 ST 2/2009)

Tämä viihdyttävä kaksostehtävä esittää veräjiä ja niiden jälkeisiä Maslar-manöoverejä. V1-siirrot tehdään ruuduille, joihin valkea upseeri sijoitetaan kummassakin kaksosessa.

Gate-openings followed by Maslar manoeuvres in entertaining twins. The W1 moves are on the squares that the white pieces are relocated in each twin.

- a) 1.Ld4 Tc1 2.Rc2 Lf5+ 3.Kc3 Txc2#
b) 1.Tc3 Le6 2.Rd5 Td1+ 3.Kc4 Lxd5#

J. Carf (FRA) (3330 ST 3/2009)

Matit samalla sotilaan siirrolla, jolla kuitenkin on kolme eri tehtävää: suora matti sekä epäsuora ja suora patterimatti.

Mates by the same pawn-move but with three different functions: direct mate, mate

by indirect and direct battery.

- 1.Ke5 La4 2.Tf6 Lc6 3.e6 f4#
1.Re8 g7 2.Kg5 g8R 3.Tg6 f4#
1.Kxg6 e4 2.Kh5 exf5 3.Th6 f4#

C.-E. Spåre (FIN) (3431 ST 1/2010)

Jälleen yksi huvittava idea: korotusupseerit katkovat ensin L-linjan, sitten T-linjan ja lopulta molemmat linjat yhtä aikaa.

An amusing idea again: interferences by the promoted pieces of one, the other or both lines.

- a) 1.- b4 2.e1T bxc5 3.Te4 Txd1#
b) 1.- f3 2.e1L fxe4 3.Lc3 Txd1#
c) 1.- Kxa4 2.e1R Kxb3 3.Rc2 Txd1#

Vilpittömät kiitokset ystävälleni Aleksei Oganessianille käännöksestä. [*Lisäys: ja Harrylle käännöksestä hionnasta.*]

My sincere thanks to my friend Aleksey Oganessian for the translation [Ed: and to Harry for the polish.]

Vladislav Nefjodov Vladislav Nefyodov
Tšeljabinsk, Chelyabinsk,
helmikuussa 2015 February 2015

Monet kiitokset Vladislaville huolellisesti laaditusta tuomiosta, joka kirjoitettiin hyvin lyhyessä ajassa! Huomautukset tuomion suhteen tulee lähettää minulle kolmen kuukauden kuluessa lehden kannessa ilmoitetusta päivämäärästä.

Many thanks to Vladislav for a carefully prepared award in such a short notice! Any claims should be addressed to me no later than 3 months after the date shown on cover [HF]

Suomennos: Henry Tanner

Tuomio/award: Tehtäväniekka 2011–2014 a#n

Osallistuvat tehtävät / Participating problems:

- 1/2011: 3602
2/2011: s. 67 (Tanner), 3632, 3633, 3634, 3635, 3636
3/2011: 3673, 3674, 3675, 3676, 3677
4-5/2011: 3718
6/2011: 3756, 3757, 3758, 3759, 3760, 3761
- 1/2012: 3796, 3797
2/2012: 3836, 3837, 3838
3/2012: 3869
4-5/2012: 3911
6/2012: -
- 1/2013: 3987, 3988, 3989, 3990
2/2013: -
3/2013: 4046
4-5/2013: -
6/2013: 4093 (kuviovirhe / *misprinted*, ks. TN 2/2014 s. 94), 4094, 4095
- 1/2014: 4152, 4153, 4154, 4155
2/2014: 4172, 4173, 4174, 4175, 4176
3/2014: s. 116 (Solja), s. 116 (Pitkänen), s. 123 (Pitkänen)
4/2014: s. 183 (Pitkänen), s. 183 (Pitkänen), s. 183 (Pitkänen)
5-6/2014: s. 210 (Pitkänen), s. 210 (Pitkänen), s. 210 (Tanner), 4210, 4211

Koska en ollut aiemmin tuominut montakaan apumattikilpailua, olin melko vastahakoinen, kun Harry Fougiaxis, lehden uusi

apumattitoimittaja, pyysi minua tuomitsemaan vuosien 2011–2014 monisiirtoiset apumatit. Tämä osoittautui helpommaksi kuin olin odottanut. Suuri osa näiden neljän vuoden aikana julkaistuista 54 tehtävästä esitti yksinkertaisia tai kunnianhimmottomia ideoita, enkä harkinnut niiden ottamista mukaan tähän tuomioon.

Muutamat muut tehtävät kärsivät rakenteellisista puutteista tai hyvin tutusta sisällöstä. Tässä on lista sellaisista tehtävistä, jotka muutoin olisivat saattaneet päästä mukaan tuomioon. (3634, Hurme): Neljään vaiheeseen jaettu täyskorotus on esitetty aiemmin paremmassa muodossa. (s. 67 2/2011, Tanner): Vaikka tehtävän taloudellisuus ja muoto ovat mahdollisimman hyvät, tällaiset reunamatit ovat hyvin tyypillisiä ja niitä on esiintynyt monissa tehtävissä aiemmin. (4093, Jonsson): On olemassa lukuisia tehtäviä, jotka esittävät Zilahlia ja Kniestiä teemanappuloinaan lähetti ja ratsu. (4173, Babic): Feather ja muutkin ovat esittäneet lukuisia kahdella ruudulla tapahtuvia mustan uhrauksia, joiden tarkoituksena on nopeuttaa tukitun sotilaan korottumista. (s. 183 4/2014, Pitkänen): Miksi turvautua nolla-asemaan, kun vähemmän häiritsevä kaksostus on mahdollinen: $msd5 \rightarrow d4$ ja $mKh6$, b) $Kh6 \rightarrow f8$?

Ennen siirtymistä varsinaiseen tuomioon haluaisin kiittää Harrya siitä, että hän kehotti minua sinnikkäästi astumaan mukavuusalueeni ulkopuolelle – missä hän lopulta onnistuikin. Ja loppujen lopuksi minusta oli nautinnollista kirjoittaa tämä tuomio,

sisältyyhän siihen muutamia kauniita tehtäviä, vaikka mikään niistä ei palkintosijoille yltänytkään.

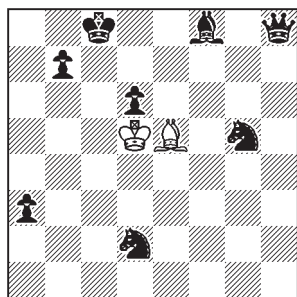
Not having judged many helpmate tourneys before, I was rather reluctant when Harry Fougiaxis, the new helpmate editor of the magazine, invited me to judge the more-mover section for the period 2011-2014. It turned out to be easier than I expected. A good number of the 54 problems that were published during these four years showed simple or unambitious ideas and were not considered for this award.

Some other entries suffered from constructional flaws, or very familiar content. Below is a list of such examples, that otherwise might have found their way in the final selection. (3634, Hurme): AUW in four phases has been achieved before in better

Zlatko Mihajloski

Tehtäväniekka 2011–2014

1. kunniamaininta / Hon. Mention

a#5½

2+8

1. kunniamaininta / Hon. Mention Zlatko Mihajloski (MKD) 3757, TN 6/2011: 1.-Lxd6 2.Da1 Lxa3 3.Lc5 Lb2 4.Da8 Le5 5.La7 Kd6 6.Kb8 Kd7#.

On sadoittain apumatteja, joiden pääteemana on kierto. Monet niistä esittävät teeman hiljaisiin siirroin, siis ilman lyön-
tejä. Tyypillinen ja selkeä syy kierrolle on linjanavaus, niin että lyödään jokin este, tavallisimmin sotilas. Tämä tehtävä käyttää

form. (p.67 2/2011, Tanner): Although the economy and form is as good as it gets, the edge-of-the-board mates are quite typical and have occurred in many problems before.

(4093, Jonsson): *Several examples exist that feature Zilahi and Kniest with bishop and knight as the thematic pieces. (4173, Babic):* *Black sacrifices on two different squares, to expedite a blocked pawn's promotion, have been shown many times, by Feather and others. (p.183 4/2014, Pitkänen):* *Why the zero-position, when a less offensive twinning setting (bPd5→d4 and bKh6, twin: Kh6→f8) was possible?*

Before moving on to the award, I would like to thank Harry for insisting and finally succeeding in getting me out of my comfort zone. After all, this was a judgment I enjoyed, featuring some nice problems, even though none of them stood out to prize level.

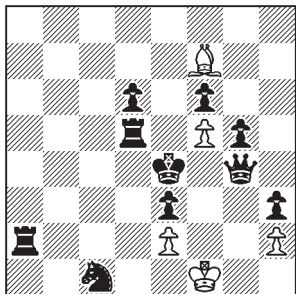
kahta tuollaista sotilasta, joiden poistuminen avaa mustille linjanappuloille reitin päästä nopeasti tukintaruudulle. Tehtävässä on muutamia muitakin elementtejä, jotka lisäävät tämän perusidean arvoa: mustan daamin pitkä siirto nurkasta nurkkaan, hyvä ajoitus, kuningaspatterin luominen. Näihin voisi lisätä vielä kaksivärisen urauksen (Bristol) ja vastaurauksen (Turton) muodollisena elementtinä, mutta nämä ovat satunnaisia, ilman strategista yhteyttä muuhun ratkaisuun. (Ilmeisesti Bristol = Ld6-a3 & Lf8-c5 ja Turton = Dh8-a1 & La3-b2-e5. Suom.huom.)

There are hundreds of helpmates with Rundlauf as their main theme. Many of them show the theme quietly, without captures. A typical and straight-forward motivation for the Rundlauf is line-opening by the capture of an obstacle, usually a pawn. This problem uses two such pawns, whose removal opens the road for the black line pieces to reach their blocking positions rapidly. There are some complimentary effects that add value to this basic idea: Long corner-to-corner moves by the black queen, good timing, the

Christopher J. A. Jones

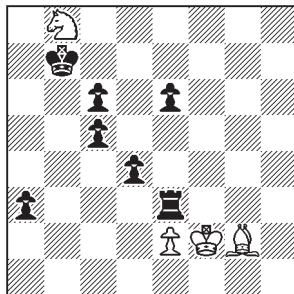
Tehtävänäiekka 2011–2014

2. kiitosmain. / *Comm.*

a#4 b) ♔e4→f4 5+10

Christer Jonsson

Tehtävänäiekka 2011–2014

3. kiitosmain. / *Comm.*

a#4½ 2.1.1... 4+7

Monet kiitokset Kos-
tasille tuomiosta! /
*Many thanks to Kostas
for the award!*

final mate. In order to let the white king pass, the rook must cross the critical square c5 as soon as possible, but 2.Rb5 would interfere with the white bishop's path. The only other square that is available for the rook is a5. A pure tempo play would have raised this problem much higher, but it does not seem feasible under the circumstances.

2. kiitosmaininta / Commendation 4094**(TN 6/2013) Christopher J. A. Jones**

(GBR): a) 1.Dg3 hxg3 2.h2 Kg2 3.Kxf5 Kf3 4.Te5 g4#; b) 1.Td3 exd3 2.e2+ Kf2 3.Ke5 Ke3 4.Dxf5 d4#.

Musta upseeri uhrautuu päästääkseen valkean kuninkaan osallistumaan tapahtumiin. Uhrattavan upseerin valinta perustuu shakin vältölle ja siten sille, kummassa ruudussa musta kuningas a- ja b-muodossa sijaitsee. Kaksi miellyttävää ja keskenään sopusointuista kameleontititoistomallimattia luovat hyvän vaikutelman liikkumattomasta vLf7:stä huolimatta.

A black piece sacrifices to let the white king approach the action. The choice of the sacrificed piece is motivated by check avoidance, in relation to the black king's twinning position. The two solid and well-matched chameleon echo mates leave a good impression, despite the inactive wBf7.

3. kiitosmaininta / Commendation 3673**(TN 3/2011) Christer Jonsson (SWE):**

1.-Lf1 2.Te4 e3 3.Kb6 exd4 4.Ka5 dxc5 5.Ta4 Rxc6#, 1...Rxc6 2.Tc3 e4 3.Tc4 Kf3 4.Kxc6 e5 5.Kd5 Kf4#.

Ratkaisija arvostaisi hyvin paljon tämän tehtävän molempia vaikeita, mutta jossain määrin analogisia ratkaisuja. Kriitikkona nautin kummankin vaiheen hyvin ajoitetuista, vuoro vaikutteisista siirtosarjoista.

The solver would highly appreciate the two difficult, but loosely connected solutions of this problem. From the critic's point of view, I enjoyed the well-timed sequence of intertwined moves, in each phase.

Kostas Prentos

Albuquerque, NM, Yhdysvallat / USA

huhtikuussa / April 2015

Huomautukset tähänkin tuomioon tulee lähettää a#-toimittajalle (HF) kolmen kuukauden kuluessa lehden kannessa ilmoitetusta päivä määrästä.

Any claims should be addressed to the h# editor [HF] no later than 3 months after the date shown on cover.

Suomennos: Henry Tanner

Shakkitehtävien ratkaisemisen SM-kilpailu 2016

Aika: Lauantai, 27. helmikuuta 2016 klo 13.00

Kilpailupaikka: Shakkiareena, Hiomotie 10, 00380 Helsinki, puh. 050 4002855

Kilpailumuoto: 12 tehtävää 3 tunnin aikana (sama kuin WFCC-kongressin avoimessa kilpailussa).

Aikataulu

12.30 ilmoittautuminen

13.00 - 16.00 kilpailu

18.00 palkintojen jako

Kilpailun johtaja: Neal Turner

Palkinnot: Mitali kolmelle parhaalle ratkaisijalle, muita palkintoja (kirjoja ym.) kaikille osanottajille.

Muut tiedot

Ei osanottomaksua.

Ilmaista tarjoilua osanottajille.

Ilmoittautuminen ja lisätiedot:

nealturnerfinland@hotmail.com

Katso myös Suomen tehtäväniekkojen verkkosivua: <http://www.saunalahti.fi/~stniekat/st/kilp.htm#ratkaisu>.

Kilpailu on osa uutta World Solving Cup -sarjaa!

ST:n vuosikokous 2016

ST:n vuosikokous 2016 pidetään Shakkiareenalla lauantaina 27.2.2016 alkaen klo 17.00.

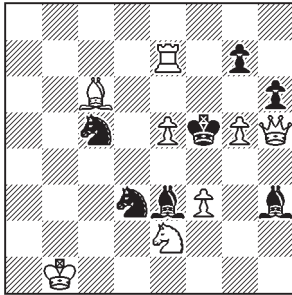
Tervetuloa!

Esityslista

- 1) Kokouksen avaus
- 2) Kokouksen järjestäytyminen
- 3) Kokouksen laillisuus
- 4) Työjärjestyksen vahvistaminen
- 5) Toimintakertomus vuodelta 2015
- 6) Tilinpäätös vuodelta 2015
- 7) Tilintarkastuskertomus
- 8) Tilinpäätöksen vahvistaminen
- 9) Muut kertomukset
- 10) Vastuuvapaudesta päättäminen
- 11) Valinnat vuodeksi 2016
  - puheenjohtaja
  - varapuheenjohtaja
  - sihteeri
  - taloudenhoitaja
  - kirjastonhoitaja
  - johtokunnan kaksi varajäsentä
kaksi toiminnantarkastajaa ja heidän varamiehensä
- 12) Muut valinnat: matrikelinhoitaja, tehtävähakillinen toimikunta, edustaja Maailman tehtävähakkiliitto WFCC:ssä, edustajat SSL:ssä, RELO-toimikunta
- 13) Jäsenmaksut vuodelle 2016
- 14) Toimintasuunnitelma vuodelle 2016
- 15) Talousarvio vuodelle 2016
- 16) Arvonimiasiat
- 17) Huomionosoitukset
- 18) Muut asiat

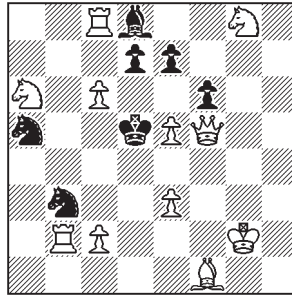
T2. Charles Planck
Matlock Register 1883

2#

8+7

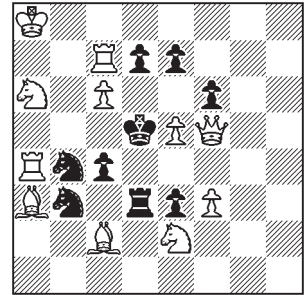
T3. Frederick Gamage
Boston Post 30.5.1901

2#

11+7

T4. Adolph Fink &
 James Stimson
 1. palk. *Good Companion*
 1920

2#

11+9

Kd6 2.Dxe7#, 1.- Td7 2.Df5#). ”Meredith-kaksisiirtonen - - - . Neljä erilaista tukintamuunnelmaa kohottaa tehtävän lähelle Good Companion -kaksisiirtoisia” (Breuer, s. 75). Ja GC:n aika koitti vasta 50 vuoden kuluttua!

Mutta kehitys kehittyi jo ennen sitä. Tehtävän 2 ilmestymisaikana vanha englantilainen koulukunta oli nousukiidossa: *1.- hxg5 2.Df7#; 1.- Lg4 2.fxg4#; **1.f4!** (2.g6#), 1.- g6 2.Dxh3#, 1.- Lg4 2.Df7#, 1.- Rxf4 2.Rg3#, 1.- Lxf4 2.Rd4#, 1.- Re4 2.Ld7#, 1.- Re6 2.Tf7#, (1.- hxg5 2.Dxg5#, 1.- L~ 2.Rxe7#). Kaksi matinmuutosta ja yksi puolustuksenmuutos. Tukintoja on kaikkiaan seitsemän esipeli mukaan lukien.

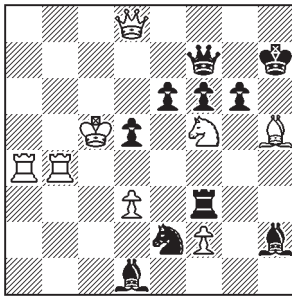
Kaikki seitsemän tukintamattia alkusiirron jälkeisessä pelissä sisältää **3: 1.Ld3!** (sp), 1.- e6 2.De4#, 1.- d6 2.e6#, 1.- fxe5 2.Dxd7#, 1.- dxc6 2.Txd8#, 1.- Rc4 2.Le4#, 1.- Rd4 2.e4#, 1.- Rc5 2.Rb4# (1.- Ra~ 2.c4#, 1.- Rb~ 2.Tb5#), mukana kolme jatkettua puolustussiirota kahdella nappulalla.

Tehtävähistoriaa tuntevalle iskee tästä tehtävästä *déjà vu*, eikä aiheetta, sillä rakenne on paljolti sama kuin kuuluisassa ennätystehtävässä **4:** *1.- dxc6,Rxc6 2.T[x]d7#; **1.Tc8!** (sp), 1.- e6 2.De4#, 1.- d6 2.e6#, 1.- fxe5 2.Dxd7#, 1.- dxc6 2.Td8#, 1.- Rxc6# 2.Rc7#, 1.- Td4 2.Rc3#, 1.- Rd4 2.Rf4#, 1.-

Rc5 2.Rxb4# (1.- T~ 2.Le4#, 1.- c3 2.Lxb3#, 1.- R3~ 2.T[x]a5, 1.- R4~ 2.e6#). Kahdeksan tukintaa ja pieni matinmuutos esipeliin nähden. Edelleen ylittämätön saavutus, mutta olisiko sijoitus ollut näin korkea, jos esikuva olisi tunnettu? Ei tässä plagioinnista ole kysymys, mutta kuinka paljon saa lainata? Onhan erojakin, mm. jälkimmäisessä tehtävässä on teemamuunnelmina jatkettu puolustus *kolmella* nappulalla ja pieni mustan duaalin (1.- Rxc6, dxc6 2.Td7#) hävitys esipeliin nähden. Olen aiemmin käyttänyt harvinaista termiä ”musta duaali” muun muassa tapauksista, joissa kaksi tai useampi mustan puolustus johtaa samaan valkean mattiin tai jatsoon.

Yhdysvaltalainen James Stimson (1883–1958), toinen tehtävän laatijoista, tunnetaan myös nimellä Ua Tane, joka on polynesianainen nimi, jonka Stimson omaksui muutettuaan asumaan eteläisen Tyynenmeren alueella sijaitsevalle Mo’orean saarelle. Hänen 2#-tehtävänsä (P1039020; *FIDE-albumi 1914–1944/I*, n:o 125), jossa shakkaava alkusiirto antoi 5 pakoruutua, joita mK:lla oli kaikkiaan 6, tuotti suomalaisratkaisijoille harmaita hiuksia aikoinaan ns. pitkässä ratkaisijamestaruuskilpailussa.

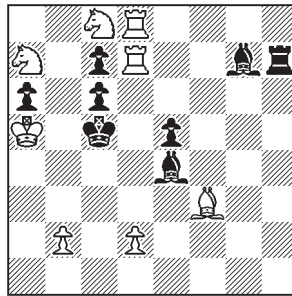
T5. Conrad Bayer
424. *Leipziger Illustrirte
Zeitung* 16.8.1851

9#

8+10

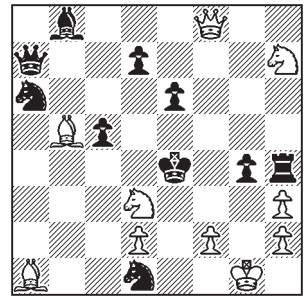
T6. Adolf Rothmaler
BCA-turnaus Bristol 1861
(v)

5#

8+8

T7. August von Cywinski
Deutsche Schachzeitung
1865

4#

10+10

Tukintakyditys

Muuan tukintaidean laajennus on saanut laatijoiden keskuudessa huomiota jo ennen kuin tukinnat. Kutsun sitä *tukintakyditykseksi*: ”Valkea kydyttää joko usean mustan nappulan yhdelle pakoruudulle tai useita nappuloita eri pakoruuduille saadakseen aikaan yhden tai useamman tukinnan mK:n pakoruudu[i]lle.” Tunnetuin tämän tyylilajiin työ saattaa olla epiteetin ”kuolematon” saanut tehtävä 5: **1.Tb7!** Dxb7 2.Lxg6+ Kxg6 3.Dg8+ Kxf5 4.Dg4+ Ke5 5.Dh5+ Tf5 6.f4+ Lxf4 7.Dxe2+ Lxe2 8.Te4+ dxe4 9.d4#. Tarkkaan laskien tukintakydityksiä on vain kolme (ruuduille f5, f4 ja e4), vaikka uhruksia onkin kaiken kaikkiaan 7, yksi niistä passiivinen (3.- Kxf5).

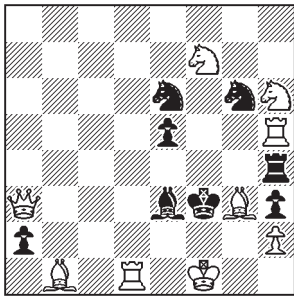
Günter Büsingin (*Die Schwalbe* XII/2003) mukaan tehtävälle usein annettu lähde ”1. palkinto *The Era* -turnaus” on väärä. Bayer kyllä voitti kyseisen turnauksen kuuden tehtävän kokonaisuudellaan, mutta T5 ei kuulunut kokonaisuuteen. Friedrich Amelungin mukaan tehtävä julkaistiin ensi kerran *Leipziger Illustrirte Zeitung*-lehdessä vuonna 1855 ilman tekijän nimeä. Tässä annettu lähdetieto perustuu sekä PDB:n että yacpdb:n tietokantoihin.

Ei tarvitse olla kummoinenkaan taidekriitikko löytääkseen Bayerin tehtävästä

puutteita, jotka eivät oikeuta nimitykseen ”kuolematon tehtävä”. Sen sijaan parempi on esittää vertailutehtävä 6, jossa vastaava määrä kydityksiä on saavutettu pienemmällä siirto- ja nappulaluvulla ja hienostuneemmin keinoin: **1.d3!** (2.b4#) Lxd3 2.Td4 exd4 3.Ld5 cxd5 4.Rd6 cxd6 5.Tc8#. Kolminkertainen tukintakyditys samankaisiin raivauksiin, joilla c-linja saadaan auki. Olisi sopinut esimerkiksi syöttöraivauksista pari numeroa sitten ilmestyneeseen raivausartikkeliini. Alkusiirron ”esitoimella” on useampikin motiivi: se estää myöhemmin puolustussiirrot d4-d3 ja Th7-h4 ja avaa vL:lle tien d5:een.

Seuraavassa tehtävässä keinot vain hienostuvat, sillä se esittää uussaksalaista esitoimitehtävää lähes puoli vuosisataa ennen kuin koko esitoimitehtävän käsitettä oli teoreettisesti lanseerattu tehtäväjargoniin! Tehtävän 7 ratkaisun voi selittää ja esittää seuraavasti: Valkean pääaie on toteuttaa mattisiirto Rf6 joko heti tai siirron Df5+ (exf5) jälkeen. Heti 1.Rf6+ ei toimi, sillä 1.- Kf3! (1.- Kf5? 2.Rxg4+ Kg~/Ke4 3.Df6+/f3+). Ensimmäisen esitoimen **1.Rf4!** (2.Rg5#) ja vastauksen 1.- Lxf4 (1.- Txh7 2.Ld3+ Kf3 3.Le2+ Ke4 4.d3#) jälkeen ruutu d3 on raivattu lähettelle. Nyt valkean yritys 2.Rf6+ kumoutuu edelleen siirtoon 2.- Kf3!, tai 2.Df5+ exf5 (2.- Kxf5 3.Ld3#) 3.Rf6+ Kf3!. Niinpä 2.f3+

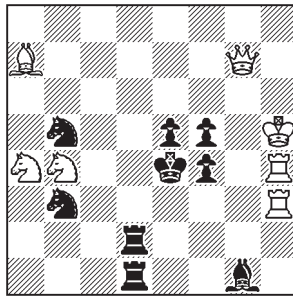
T8. William Shinkman
Dubuque Chess Journal
XII/1870

2#

9+8

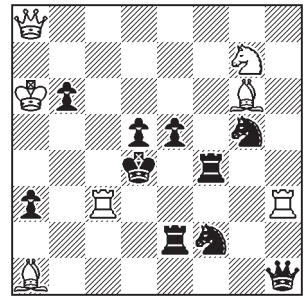
T9. Otto Wurzburg
Bahn Frei! 1899

2#

7+9

T10. Murray Marble
1. palk. La Stratégie 1909

2#

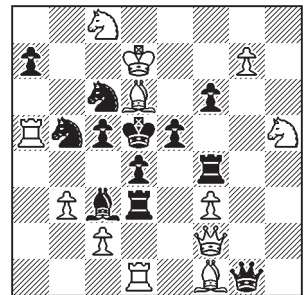
7+10

gxf3 (2.- Kxf3 3.Rg5#) ja nyt vihdoin 3.Df5+ exf5 4.Rf6# (3.- Kxf5 4.Ld3#). Valkean piti siis sekä vapauttaa ruutu d3 lähettile että tukkia f3 mustalta kuninkaalta, mikä poisti ensimmäisen (Kxf5) ja sitten toisen (exf5) esteen päätoimen tieltä. Päämuunnelmassa tukintakydytykset ruuduilla f3, f4 ja f5.

Tehtävän perusrakenteessa on tietyksi pientä moitteen sijaa: musta uhkaa 1.- Lxh2+ jatkoshakkauksin, ja mK:lla on pakoruutu d5:ssä, joista jälkimmäinen puute on tässä tapauksessa pienempi paha, sillä siihen valkealla on aina vastaus Rf6#. Näiden puutteiden poistaminen olisi vaatinut tietokoneavusteista laadintaa, ja nykyään herättääkin hämmästyä, miten tällöisen laatiminen ylipäänsä onnistui 150 vuotta sitten.

Tukintakydytyksen määritelmän alkuosassa mainitaan mahdollisuus, että valkea kydyttää usean mustan nappulan yhdelle pakoruudulle. Ilmeinen 2#-teema, joka herättikin pian laatijoiden kiinnostusta. Tehtävä 8 on yksi varhaisimmista yrityksistä: **1.Lf4!** (2.Dxe3#), 1.- exf4 2.Da8#, 1.- Rexf4 2.Rg5#, 1.- Rgxf4 2.Rxe5#, 1.- Txf4 2.Txh3#, 1.- Kxf4 2.Tf5#. Neljä tukintakydytystä f4:ään, mikä kuitenkin vasta sivusi tehtävän 1 saavutusta. Shinkmanin maanmiehen 9 onnistui parantaa ennätystä yhdellä: **1.Ld4!** (2.Dxe5#), 1.- exd4 2.De7#, 1.- Lxd4 2.Db7#, 1.- R3xd4 2.Rc5#, 1.- R5xd4 2.Rc3#, 1.- Txd4

T11. Charles Watson
Melbourne Leader 1923

2#

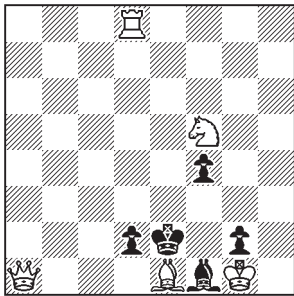
12+12

2.Dg2#, 1.- Kxd4 2.Txf4#.

Kuuden tukintakydytyksen aikaansaaminen normaalikeinoin ei ole aivan yksinkertainen juttu, mutta yhdysvaltalaislaatija pääsi tehtävällä 10 ennätykseen uudella koneistolla, jossa valkopatteri on avainasemassa: **1.Le4!** (2.Dxd5#), 1.- dxe4 2.Dd8#, 1.- Rfxe4 2.Thd3#, 1.- Rgxe4 2.Re6#, 1.- Tfxe4 2.Rf5#, 1.- Texe4# 2.Tc1#, 1.- Dxe4 2.Tc2#, 1.- Kxe4 2.Tc4#. Myöhemmin Mark Adabašev (*Western Morning News* 1935) laati samalla koneistolla materiaalilla 8+7 tehtävästä viimeismuodon, jossa mustalla on laudalla vain temaattiset nappulat (yacpdb n:o 73).

En tiedä, onko seitsemään tukintaan ylletty normaalikeinoin, mutta kahdeksaan

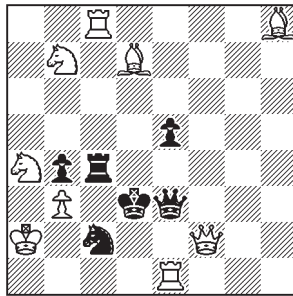
T12. Richard Büchner
Sächsischer Schachverband
1927

2#

5+5

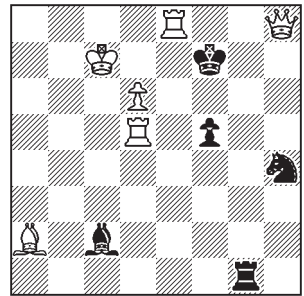
T13. Triantafilos Siaperas
1. palk. *Šah* 1949

2#

9+6

T14. Valentin Lukjanov
3. palk. *Tšervonyj girnik*
1988

2#

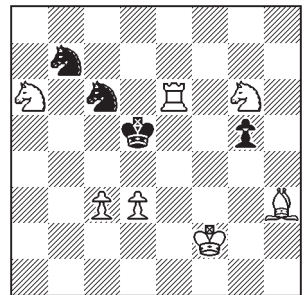
6+5

pääsi **11**:n laatija aika kovalla hinnalla (shakkaava ja lyövä alkusiirto, pieni korotusduaalii, alkuasemauhkaus 1.- Rb8+): **1.Dxd4+**!, 1.- cxd4 2.Txb5#, 1.- exd4 2.Rxf4#, 1.- Rbxd4 2.Txc5#, 1.- Rcxd4 2.Re7#, 1.- Lxd4 2.c4#, 1.- Tdx4 2.Lc4#, 1.- Tfxd4 2.Rxf6#, 1.- Dxd4 2.g8D,L#, 1.- Kxd4 2.Txd3#. Sinänsä kekseliästä, mutta onhan tehtävä 10 taide- luomuksena aivan eri luokkaa.

Seuraavaksi voi juolahtaa mieleen, mitä on saavutettu *kahdella* teemaruudulla. *Ropke-teemassa* edellytetään, että musta korottaa sotilaan samalla ruudulla eri upseereiksi (D ja R) niin, että mattiduaaleja ei esiinny, ja nappulaluku on mahdollisimman pieni. Monikin on oivaltanut, että teeman voisi esittää myös kahdella korotusruudulla niin, että korottuvat upseerit tukkivat mK:n pakoruutuja, eli 2 x 2 tukintaa. Monet ovat myös tahoillaan löytäneet tehtävän **12** koneiston: *1.- d1~ 2.Dxd1#, 1.- dxe1R 2.Dd1#, 1.- f3 2.Txd2#, **1.Dc3!** (sp.), 1.- d1D 2.Te8#, 1.- d1R 2.Rd4#, 1.- dxe1D 2.Dd3#, 1.- dxe1R 2.Td2#, 1.- K~ ,f3 2.Dxd2#. Kaksi matinmuutosta.

Kuten arvata saattaa, kolmen tukinnan aikaansaaminen kahdelle pakoruudulle (siis 2x3 tukintaa) onnistuu sekini, vaikka ei enää yhtä helposti, kuten **13** osoittaa: **1.Td8!** (2.Lf5#), 1.- Td4 2.Rbc5#, 1.- Dd4 2.De2#, 1.- Rd4 2.Txe3#, 1.- e4 2.Rb2#, 1.- Te4 2.Lb5#, 1.- De4 2.Td1#, 1.- Ke4 2.Lf5#,

T15. Frank Janet
Good Companion 1918

2#

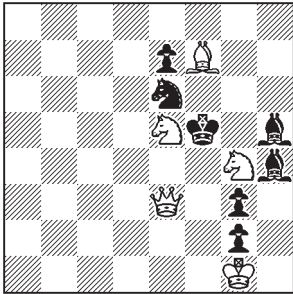
7+4

1.- Kd4 2.Lf5[c6]#.

Tehtävä **14** esittää yhden tukinnan kolmella ruudulla ja matinmuutoksin meredithmuodossa (eli yhteensä 2x3 tukintaa): 1.Dh6? (2.Tf8#), 1.- Tg6 2.Df8#, 1.- Tg7 2.De6#, 1.- Tg8 2.Te7#, (1.- Kxe8 2.Te5#), 1.- Rg6!; **1.Te6!** (2.Tf6#), 1.- Tg6 2.Te7#, 1.- Tg7 2.De8#, 1.- Tg8 2.Df6# (1.- Kxe6 2.Te5#).

Näitä tukintasaavutuksia voisi tutkia loputtomiin: useilla ruuduilla, yksin tai usein nappuloin, matinmuutoksin tai ilman, yksi- ja kaksivaiheisena jne., mutta niiden paikallistaminen tehtävätietykannoista ei helpolla onnistu. Niinpä siirryn esittelemään muutaman teeman, joissa tukinnat ovat pääosassa.

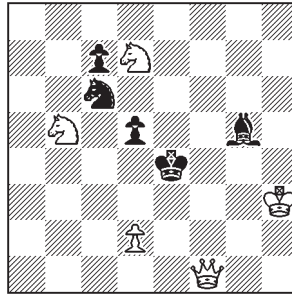
T16. Thomas R. Dawson
British Chess Magazine
1948

2#

5+7

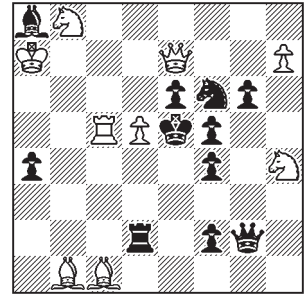
T17. Charles Planck
Illustrated Sporting & Dra-
matic News 1884

2#

5+5

T18. Ottavio Stocchi
9. kum. FIDE T 1957

2#

9+11

Eläimellistä menoa

Vanha teema kulkee nimellä *hevostukinta* (engl. horse-block): ”Kaksi mustaa ratsua tukkii kumpikin kaksi mK:n pakoruutua”. Yksi vanhimmista teeman esityksistä on **15: 1.Tf6!** (2.Lg2#), 1.- Re5 2.Re7#, 1.- Rd4 2.c4#, 1.- Rd6 2.Le6#, 1.- Rc5 2.Rc7#. Tämänkaltaiset tehtävät (ja teemat) eivät juuri sisällä muita kuin tukintoja.

Joku on jatkanut viitsiä ja seppittänyt *aasitukinnan* (engl. donkey-block): ”Kaksi mustaa lähettiä tukkii kumpikin kaksi mK:n pakoruutua”. Varhaisempaa tehtävää aiheesta en löytänyt kuin **16**, joka on sama kuin *ECP*:ssä annettu n:o 485: *1.- Lg6 2.Lxg6#, **1.Rg6!** (sp.), 1.- Lxg6 2.Lxe6#, 1.- Lxg4 2.De5#, 1.- Lg5 2.Dxe6#, 1.- Lf6 2.Rh6#, 1.- R~ 2.D[x]f4#, 1.- Kxg4 2.Lxe6#. Tässä sentään yksi matinmuutos ja pakoruudun anto alkusiirrossa..

Tietysti on olemassa myös *muulitukinta* (mule-block): ”Musta ratsu ja lähetti tukkivat kumpikin kaksi mK:n pakoruutua”. Tämä saattaa olla vanhin näistä teemoista, vaikka nimitys onkin todennäköisesti paljon uudemmaa perua kuin tehtävä **17: 1.Kg2!** (2.Df3#), 1.- Re5 2.Rc5#, 1.- Rd4 2.Rc3#. 1.- Lf4 2.Db1#, 1.- Le3 2.d3#. Tässä tehtävässä esiin-tyy hyvin pienimuotoisena *Levman II -puo-lustus*: musta katkoo ennakoita linjan, joka

uhkauksessa avautuisi mK:n pakoruutuun. Tässä linjat ovat f3-d3 ja f3-f5. Jälkimmäisen linjan katko on hiukan kiistanalainen, osoittaahan vD jo alkuasemassa f5:een.

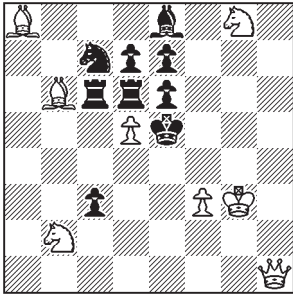
Persson-teema

Otsikon teema onkin jo uudemmaa perua: ”Vähintään kolmessa muunnelmassa kahden vaiheen välillä tapahtuu muutos itsekiinnityksistä tukinnoiksi matinmuutoksin”. (*ECP*, 325). *ECP*:ssä annettu kantatehtävä n:o 1173 on niin onnistunut, että jäljessä tulevat eivät ole siihen oikein pystyneet lisäämään mitään. Tehtävässä **18** on kuitenkin neljäs matinmuutos: *1.- Lxd5 2.Rc6#, 1.- Txd5 2.Lb2#, 1.- Dxd5 2.Rf3#, 1.- Rxd5 2.h8D,L#; **1.Tc4!** (2.Dxe6#), 1.- Lxd5 2.Dc7#, 1.- Txd5 2.Lxf4#, 1.- Dxd5 2.Rxg6#, 1.- Rxd5 2.Rd7# (1.- Kxd5 2.Dc5#).

Stocchi-tukinnat

Väliotsikon teeman määritelmä: ”Musta tukkii kuninkaansa saman pakoruudun vähintään kolmesti. Valkean käytettävissä olevista (= tukinnan hyödyntävistä) mattisiirroista käy kulloinkin vain yksi ja eri mattisiirto, sillä mustan kussakin puolustussiirrossa oleva lisäelementti estää muut.” Teemassa painotetaan sitä, että temaattisia tukintoja

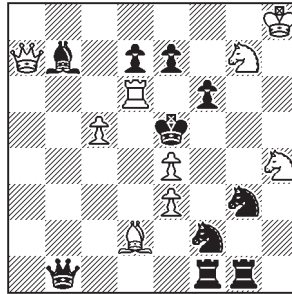
T19. Albert Malmström
Aftonbladet 3.11.1900

2#

8+9

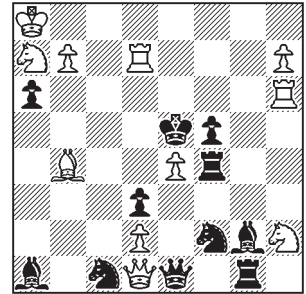
T20. Jan Swane
2. palk. Die Schwalbe 1940

2#

9+10

T21. Lev Ložinski
1. palk. Sverdlövsbil. T 1940

2#

11+11

on vähintään kolme ja että teemaruutu on alkusiirron jälkeen mK:n käytettävissä oleva pakoruutu.

Ottavio Stocchi laati oman ensiesityksensä teemasta vähän ennen II maailmansotaa (1. kum. *L'Échiquier* 1936), mutta näyttää siltä että ruotsalaislaatikoi ehti hyvän aikaa ennen laatia oman työnsä (*ECP*, n:o 1481) **19**, jossa pakoruudun ryöväävä alkusiirto ei shakkialtistuksista huolimatta ole ihan kurantti, mutta teemapeli on moitteetonta: **1.Kg4!** (2.f4#), 1.- Txd5 2.Dh2#, 1.- exd5 2.De1#, 1.- Rxd5 2.Rd3# (1.- Tc4+ 2.Rxc4#, 1.- Lh5+ 2.Dxh5#, 1.- Kxd5 2.f4#).

Duaalinvälttö Malmströmin tehtävässä on hiukan karkeaa: pakoruudun raivaavat puolustukset eivät jätä valkealle todellista valinnanvaraa, ja mattihoukutus 1.- exd5 2.Dh8? kumoutuisi kahteen siirtoon: 2.- Tf6! ja 2.- Ke6! Vain muutama vuosi Stocchin ensiesityksen jälkeen moitteeton duaalinvälttö onnistuikin jo neljällä tukintamatilla tehtävässä **20: 1.Db8!** (2.Te6#), 1.- Rgxe4 2.Rf3#, 1.- Rfxe4 2.Rg6#, 1.- Lxe4 2.Lc3#, 1.- Dxe4 2.Txd7# (1.- Kxe4 2.Td4#, 1.- exd6 2.De8#).

Jos vertaamme näitä Stocchi-tukinnan tehtäviä kaikkiin varhaisempiin tukinta-saavutuksiin, yksi ero on silmiinpistävä: vanhanajan tukinnoissa tukkiva nappula yleensä joutui tekemään kaksi virhettä, jotta valkean yksimääreinen mattisiirto olisi onnistunut: linjanavaus tai -raivaus, mattilinjän

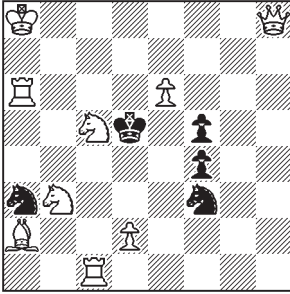
tai -ruudun suojattajättö jne. Sen sijaan moderneissa Stocchi-tyypin tukinnoissa samalla, kun musta tekee tukintahaitan, se aktiivisesti estää muiden kuin yhden matin esiintymisen avaamalla suojauslinjan, suojaamalla suoraan mattiruudut, raivaamalla pakoruudun jne.

Yksi lisäkeino duaalinvälttöön esiintyy tehtävässä **21**, joka nostikin Stocchi-tukintojen määrän viiteen – tietääkseni edelleen lyömätön ennätys: **1.Da4!** (2.Ld6#), 1.- fxe4 2.Da5#, 1.- Rxe4 2.Rc6#, 1.- Lxe4 2.Dxa1#, 1.- Txe4 2.b8D,L#, 1.- Dxe4 2.h8D,L# (1.- Ld4 2.Te7#, 1.- Kxe4 2.Lc3#). Tässä on kaksi ”primitiivistä”, mK:lle pakoruudun raivaavaa lyöntiä, kuten pioneeritehtävä 19:ssäkin, ja niistä toisessa yksi mattihoukutus kumoutuu kahteen siirtoon (1.- fxe4 2.h8D,L+? Kf5!,Tf6!), mutta uutena tapana välttää duaalit on puolustuksissa 1.- Dxe4 ja 1.- Lxe4 esiintyvät vsb7:n suorat kiinnitykset. Kahden korottuvan sotilaan käyttö temaattisissa pelissä vihjaa, että itse suurmestarikin kohtasi jonkinlaisia konstruointiongelmia. Ylimääräinen tukinta 1.- Ld4 tuli mukavana kaupantekijäisenä nähdystä vaivasta.

B2-teema

Tähänastisissakin tehtävissä (4, 5, 12, 15) on esiintynyt satunnaisesti ns. *B II -teema*:

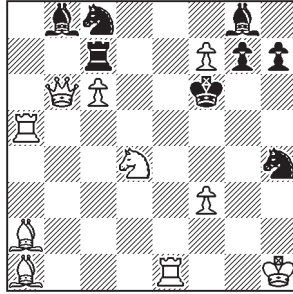
T22. Herman Jonsson
Allehanda för Folket 1887

2#

9+5

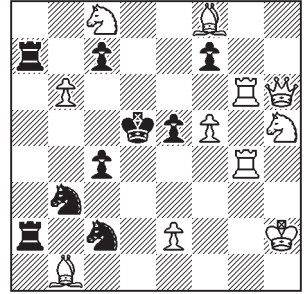
T23. Alberto Mari
In Tramway (Lo Scacchistica) 1920

2#

10+8

T24. Leonid Isajev
2. palk. *L'Échiquier* 1929

2#

11+9

”Mustan pakoruutua vartioi valkean linjannappula. Alkusiirron jälkeen musta puolustussiirollaan tukkii kyseisen pakoruudun niin, että valkea voi mattisiirrollaan katkaista linjansa.” Cywinkin tehtävässä valkea itse kyyditsi mustan sotilaan tukkimaan ruudun f5, joten vRh7 pääsi ”katkaisemaan” vD:n linjan, jota ei ollut enää olemassa.

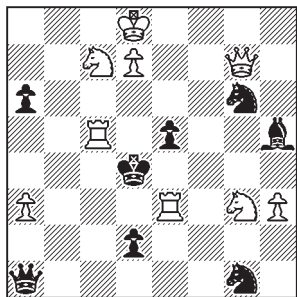
B II -teema lienee ristitty samoihin aikoihin, eli 1920-luvulla, kuin sen ”jalompi” kumppani B I, jossa musta ei tuki pakoruutua, vaan avaa siihen toisen valkean linjan, mutta itse teeman ensiesitykset nähtiin jo vuosikymmeniä aikaisemmin, kuten osoittaa **22**, joka on mielestäni tyylikkäämpiä 1800-luvun loppupuolen 2#-tehtäviä: **1.Re4!** (sp.), 1.- Ra~ 2.Rbc5#, 1.- Rc4 2.Rc3#, 1.- Rf~ 2.D[x]d4#, 1.- Re5 2.Rf6#, 1.- Kxe4 2.Rc5#, 1.- fxe4 2.Tc5#. Mustan molemmat B II -puolustukset ovat ratsujen jatkettuja puolustuksia, jotka sallivat valkean mattisiirroissa katkaista Tc1:n ja Dh8:n linjat. Ihan ohimennen tulkoon mainituksi, että msf5 tukkii kuninkaansa pakoruudun sekä aktiivisesti (fxe4) että passiivisesti (Kxe4), mikä jakaa tehtävän luontevasti kolmeen temaattiseen osaan.

Teema nautti sittemmin suurta suosiota. Viittaan vain kirjoitelmassani ”Puolipatterit I” (*Tehtäväniekka* 3/2014, s. 142) antamaani Tavernerin tehtävään P23, jossa esiintyi

neljä B II -mattia, mikä näyttääkin olleen pitkään ennätys, jota sivusi jokunen laatija 1900-luvun alussa. Monet laatijat käyttivät B II -matteja tärkeänä, jopa keskeisenä elementtinä tehtäviensä tematiikassa. Erittäin hedelmällisiksi tematiikan kehittämisessä osoittautuivat valkopatterit, kuten tehtävässä **23**, jossa William Shinkmanin jo 1800-luvulla kokeilema koneisto sai vihdoin duaalittoman asun: **1.Db1!** (2.fxg8R#), 1.- Re7 2.Re2#, 1.- g6 2.Rc2#, 1.- g5 2.Rb5#, 1.- Txf7 2.Te6#, 1.- Lxf7 2.Rb3# (1.- Rf5 2.Dxf5#). Pakoruudun ottava alkusiirto, mutta näyttää siltä, että ilman sitä tällä koneistolla ei viisinkertainen esitys onnistu. Ylimääräinen viitsi on tietysti se, että neljä mateista vaatii valkokatkon mahdollisimman kaukana mK:sta, jotta valkea ei katkaisisi *kahta* linjaansa samanaikaisesti.

FIDE-albumista 1914–1944/II löytyy sitten kaksikin tehtävää, joissa B II -mattien lukumäärä on saatu nousemaan kuuteen. Adabaševin n:o 498 (1. palk. *Die Schwalbe* 1931) rasittaa pakoruudun riisto alkusiirroissa, joten ainakin siinä suhteessa n:o 545, eli **24** on parempi – ja lisäksi pari vuotta varhaisempi: **1.Dg7!** (2.Dxf7#), 1.- c6 2.Rf6#, 1.- c5 2.Td6#, 1.- e4 2.Rf4#, 1.- Rcd4 2.Le4#, 1.- Rbd4 2.e4#, 1.- Rbc5 2.Re7# (1.- cxb6 2.Rxb6#).

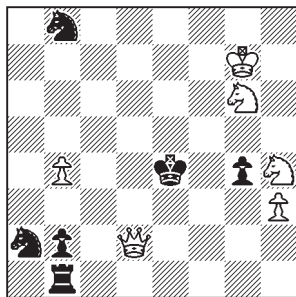
T25. Johannes Kohtz &
Carl Kockelkorn
Österreichische Schachzeitung 1874

4#

9+8

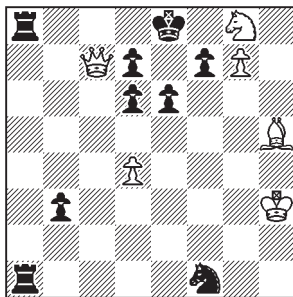
T26. Jiří Chocholouš
3. kum. *Český spolek*
šachovní 1891

4#

6+6

T27. Erich Zepler
1. palk. *Die Welt* 7. TT 1966

4#

6+9

Kauko- ja etätukinnat

Kaukotukinnan voi määritellä seuraavasti: ”Musta siirtyy nappulallaan ruudulle, jonka viereen mK siirtyy myöhemmin, jolloin musta nappulan siirto osoittautuu kuninkaan pakoruudun tukinnaksi”. Oikeaoppisessa tehtävässä kaukotukinta on mahdollinen vain 3#–n#-tehtävissä, joten samalla joudumme vaihtamaan tehtävälajia, joissain tapauksissa lajityyppiäkin.

Ensimmäinen esimerkkimme esittelee samalla *kaukotukintakyödytyksen*, eli valkea pakottaa mustan nappulan tukkimaan ennakolta mK:n pakoruudun. Tehtävässä **25** uhkaa alkusiirron **1.Df6!** jälkeen muun muassa täyspitkästi 2.Rf5+ Kxc5 3.Dd6+ Kc4 4.Db4#. Päämuunnelmat: 1.- Df1 2.Df2! (3.Re6# ja 3.Tec3+ Dxf2 4.T5c4#) Dxf2 3.Re6+ Kxe3 4.Tc3# ja 1.- Db1 2.Db6! (3.Tb5+) Dxb6 3.Rf5+ Kxc5 4.Tc3# (1.- Dxa3 2.Db6 Dxc5 3.Rf5+ Kc4 4.Db3#, 1.- Kxe3 2.Rd5+ Kd3 3.Dxa6+ Kd4 4.Dc4#, 1.- Kxc5 2.Re4+ Kd4 3.Db6+). Breuer: ”Laajaksi kudottu toistomattiverkko daami- ja tornihrauksin ja mD:n kaukotukinnoin. Yksi vanhasaksalaisen koulukunnan parhaita tehtäviä” (Breuer, 90).

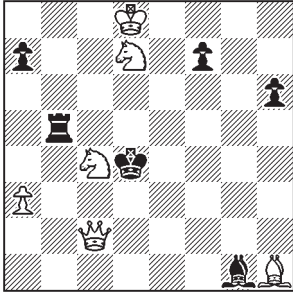
Tehtävässä korrektisuus on saatu aikaan moniuhkauksella (uhkaa mm. 2.Df2 ja

2.Db6), mikä vähän hillitsee ihailua. Vanhasaksalaisesta lajityypistä huolimatta ratkaisun kulussa on toistomallimattien ansiosta myös böömiläiselle koulukunnalle ominaisia piirteitä, ja koulukunnalle tyypilliset kolme mallimattia esiintyy tehtävässä **26**: **1.Rf5!** (2.De2+), 1.- Tel 2.Dd4+ Kf3 3.Rgh4+ Ke2 4.Rg3#, 1.- gxh3 2.Rd6+ Kf3 3.Re5+ Kg3 4.Rf5#, 1.- Rxb4 2.De3+ Kd5 3.Rg7+ Kc4 4.Rd6#. Kaksi toistomallimattia ja kolmas liki-toisto.

Chocholoušin tehtävässä kiinnittää huomiota, että kukin kaukotukivista nappuloista siirtyy aktiivisesti tukintaruudulleen ja että tukinnat tapahtuvat mahdollisimman kaukana mK:sta. Vähän tunnettu 8. *Klüverteema* sisältää jälkimmäisen idean yhdessä muunnelmassa: ”4 siirron mattitehtävässä alkusiirto pakottaa mustan nappulan tukkimaan mahdollisimman kaukana mK:n lähtöruudusta sijaitsevan pakoruudun. Etäisyys lasketaan ruutuina, eli viisto- ja pysty/vaakarivit ovat samanarvoisia. Teeman voi toteuttaa vain mustan D-sivustan linnoituksen avulla”. (Sidler, s. 48)

Aiheesta järjestetyn teematurnauksen voittajatehtävässä **27** kaikki valkean laudalla olevat upseerit liikkuvat ainakin keran: 1.Dxd6? 0-0-0!; **1.Kh4!** (2.Rf6+ Ke7 3.Dxd7+), 1.- T1a7 2.Dxd6 0-0-0 (2.- Kd8

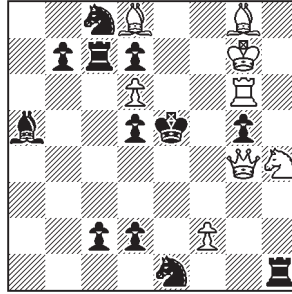
T28. Herbert Grasmann
3. palk. *Österreichische
Schachzeitung* 1953 (v)

6#

6+6

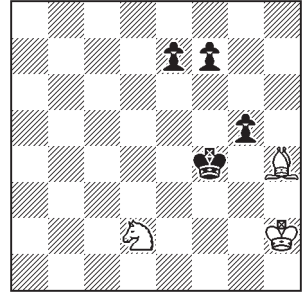
T29. Lev Lošinski &
Vladimir Šif
2. palk. *Šahmaty* 1961

3#

8+12

T30. Laattija (?)
48. *Dubuque Chess Journal*
Ty Nr. 5 1873

a#3

3+4

3.Re7 ~ 4.g8D,T#) 3.Re7+ Kb7 4.Lf3#. ”Kaukosoijaavan” vK:n alkusiirto, joka pakottaa mustan temaattiseen kaukotukintaan, on erityisen hieno.

Breuerin teemarekisterissä on termin ”Fernblock” lisäksi myös ”Fernstblockung”, jonka kirjaimellisesti voisi kääntää ’kaukaisimmaksi tukinnaksi’. Suomennokseksi ehdottaisiin nimitystä ’etätukinta’, vaikka semanttisesti onkin vaikea perustella, miksi ’etäinen’ olisi kauempana kuin ’kaukainen’. Etätukinnan voisi määritellä näin: ”Valkea kyyditsee mustan nappulan mahdollisimman kauas mK:sta ja sen jälkeen mK ajetaan kyyditetyn nappulan viereiselle ruudulle niin, että kyyditetty nappula tukkii sen pakoruudun”.

Roomalaisessa ideassa musta torjui valkean koetelman. Valkea kyyditsee torjunnan tehneen mustan nappulan niin, että se voi torjua koetelman analogisella siirrolla, johon kuitenkin liittyy haitta, jonka valkea hyödyntää. Roomalainen idea saa usein lisänimen mustan korvaavan puolustuksen mukaan, kuten tehtävän 28 ”etätukinta-roomalainen”: 1.Le4? (2.Dd3#) Tb3!; 1.a4! (lyhytuhka 2.axb5 [3.Le4 [4.Dd3#]]) 2.- f5 3.Rf8 [4.Re6#] Kc5 4.Db3 [5.Re6#]) 1.- Th5! 2.Le4 Th3 3.Dd2+ Kxe4 4.Rd6+ Kf3 5.Re5+ Kg3 6.Rf5#, 1.- Tg5 2.Le4 Tg8+ 3.Ke7 Tg3 4.Dd2+ Kxe4 5.Rd6+ Kf3 6.Re5# (1.- Tf5

2.Le4! Tf3 3.Dd2+ Kxe4/Kxc4/Td3 3.Rd6/Ld5/Dxd3#).

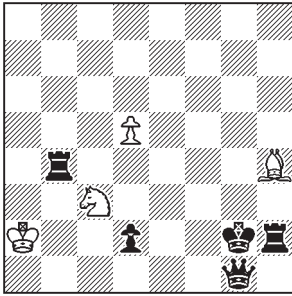
Alun perin msa7 sijaitti a6:ssa, mutta tällöin tehtävässä on ihmisvoimin vaikeasti löydettävä sivuratkaisu 1.Rcb6!. Tätä tehtävää ei voi suositella ratkaisukilpailun kohteeksi, sillä valkean uhkaus on hiljainen, mutta johtaa useisiin dualistisiin täyspitkiin muunnelmiin, kun mL lähtee shakkailemaan. Muuten tehtävä on aivan virheetön etätukinta-roomalainen, jonka harvinaisuutena on vielä kaksi temaattista päämuunnelmaa.

Olemme nähneet kaukotukintoja böömiläisessä ja uussaksalaisessa tehtävässä, mutta niitä esiintyy myös strategisen koulukunnan tehtävissä, kuten usein siteerattu 29 osoittaa: 1.Kf8! (2.Lf6+ Kxd6 3.Ld4#), 1.- Tc6 2.Tg5+ Kxd6 3.Txd5#, 1.- Tc5 2.De2+ Kd4 3.Lf6#, 1.- Tc4 2.Dxg5+ Kd4 3.De3#, 1.- Tc3 2.Df5+ Kd4 3.Dxd5# (1.- Re7 2.Kxe7). MT kaukotukkii kuninkaansa kaikkiaan neljällä ruudulla, joihin sen on siirryttävä, sillä uhkauksessa se aiheuttaa *passiivisen kaukotukinnan* (kaikkiaan viides kaukotukinta ruudulla c7.

Tukinnat varhaisissa apumateissa

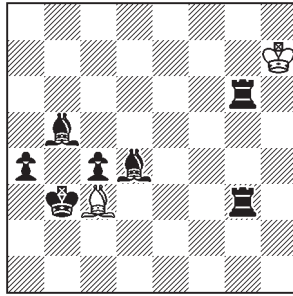
Apumattigenre soveltuu hyvin tukintojen esittämiseen. Edellä kirjoitettu soveltuu nii-

T31. William Shinkman
2. palk. *Dubuque Chess Journal* Ty Nr. 5 1873

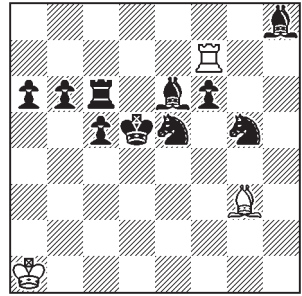
a#3 b) mTb4→b3 4+5

T32. Thomas R. Dawson
2252. *Bolton Football Field* 29.6.1912 (v)

a#4 2+7

T33. Kornél Ébersz
17. *L'Alfiere di Re* 1.12.1921

a#3 3+10

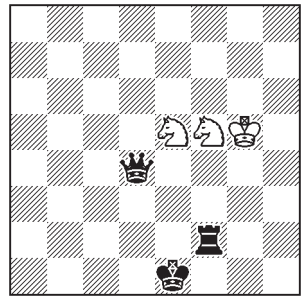
hin muilta osin paitsi että ”valkea kyydittää” tai ”pakottaa”, sillä apumateissa musta suostuu ja pyrkii tukintoihin vapaaehtoisesti. Ensimmäinen tukintaesitykseen selvästi pyrkinyt tehtävä on **30**: 1.g4 Lf6 2.e5 Lg7 3.f5 Lh6#. Kolme tukintaa, ei muuta – niin, ja ihannematti tietysti! Apumatit potkivat vielä kapaloissaan tässä vaiheessa ja paljon myöhemminkin, joten suoritusta ei kannata väheksyä, vaikka strategiset hienoudet puuttuvat.

Yhdysvaltalainen *Dubuque Chess Journal* järjesti vuosina 1872–3 useita lajissaan ensimmäisiä a#-turnauksia, Kilpailussa n:o 5 2. sijan voitti tuolloin vielä vähän tunnettu niekka tehtävällä **31**: a) 1.Kh1 Le1 2.dxe1R+ Re2 3.Rg2 Rg3#; b) 1.d1L Lf2 2.Lg4 Re2 3.Kh3 Rf4#. Uutta oli paitsi kaksosmuodostus nappulaa siirtämällä – joka nykyään on jo arkipäivää – myös 2. rivin kiinnitys- ja [ennakko]päästöpelit ja valkean upseerin uhraus heti 1. siirrossa ja tietenkin molempien ratkaisujen tukinnat, joista 2.Lg4 on kaukosellinen. Saman kilpailun voitti sama laatija duplex-a#3:llaan.

Välihuomautuksena mainittakoon, että nimitys ”apumatti” ei ollut käytössä 1800-luvulla. Myös tehtävät ilmestyivät kääntövärein, joten ne on myöhemmin ”värinormitettu” vastaamaan nykyistä käytäntöä. Tavallisesti siis valkea alkoi ja musta teki matin. Tästä johtui muun muassa Albert Barben tapa kutsua apumatteja ”itsemateiksi ilman pakkoa”.

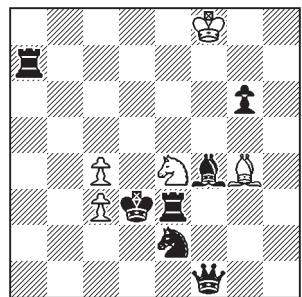
Sitten saadaankin mennä seuraavan vuosisadan puolelle, ennen kuin uutta tukintarintamalla alkoi esiintyä. Tehtävässä **32** esiintyykin jo kaksi kaukotukintaa: 1.Ta6 Le1 2.Lb6 Lxg3 3.Kb4 Le5 4.Ka5 Lc3#. Lisänä vL:n täyskierto, yksi ensimmäisistä täyskiertoista apumateissa.

T34. Joseph Cumpe
3138. *Natal Mercury* 13.1.1922

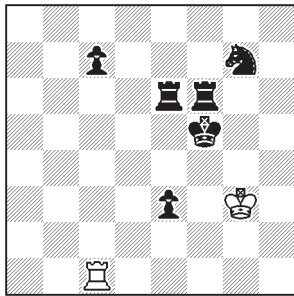
a#3 3+3

T35. William Langstaff
332. *Chess Amateur* IV 1923

a#3 5+7

T36. Frants K. Lovejko
1. palk. Leningradil. T 1926

a#3   4.1.1.1   2+6

Mustan kolme tukintaa tehtävässä 33 yhdistyvät vL:n aktiiviseen tukintauhraukseen, jonka motivoi tarve aukaista f-linja vT:lle: 1.Rc4 Le5 2.fxe5 Tf3 3.Re4 Td3#.

Tehtävässä 34 esiintyy tuohon aikaan usein käytetty kahden ratsun matti, mutta nyt ei laudan reunassa, jonka mK yllättäen jättää, vaan kaksi pakoruutua ottaa kaukokuukivat mT ja mD: 1.Tg2+ Rg3 2.Dg1 Kf4 3.Kf2 Rd3#. Ensimmäisiä joukossa keskilaudan ihannematteihin päätyviä mattikuva-apumatteja, joissa mustan upseerit tukkivat kuningastaan.

Kiinnitys- ja päästöstrategiaa kaksin kaukotukinnoin esittää 35: 1.Le5+ Rf6 2.Rf4 Rd7 3.Ke4 Rc5#. Tehtävää 31 lukuun ottamatta apumatit ovat olleet yksiratkaisuisia, kuten ajan tapana oli. Edes vaihtelma – siis valkea-alkuisia ratkaisuja, joissa mustalta puuttuu tempo – ei ole nähty, ja ne olivatkin tavallisempia a#2-tehtävissä.

1920-luvun puolivälissä muun muassa venäläiset laatijat, eturivissä Moisej B. Neiman, alkoivat esittää ideoitaan usein ratkaisuin. Kyseessä oli käänteentekevä mullistus, ja aikakauden merkittävimpiä tehtäviä on 36, jossa esiintyy peräti 4x3 tukintaa: 1.Tg6+ Kf3 2.Tef6 Td1 3.Re6 Td5#, 1.Rh5+ Kf3

2.Rf4 Th1 3.Rg6 Th5#, 1.Re8 Kf3 2.Ke5+ Kxe3 3.Rd6 Tc5#, 1.Tf7 Th1 2.Kf6 Kf4 3.Tee7 Th6#. Kaksi paria kameleonttitoistoja mallimattain. Vaikka moni tukinta on passiivinen, ei liene kohtuutonta väittää, että tämä tehtävä näytti tietä monille myöhemmille toistotukintatehtäville ja omalta osaltaan kertoi apumatin tarjoamista ilmaisumahdollisuuksista.

Sähköiset lähteet/Public domain sources:

- PDB (Die Schwalbe)
- yacpdb (Turevsky)

Painetut lähteet/Printed sources:

- Basisty, Mark B (toim.): *Slovar' terminov šahmatnoj kompositsii*. Kniga: Kiev 2004.
- Breuer, Josef: *Beispiele zur Ideengeschichte des Schachproblems*. Die Schwalbe: Düsseldorf 1982.
- Ebert, Hilmar & Gruber, Hans: *Early Helpmates*. he-chess-Serie Nr. 4. Hilmar Klaus: Aachen 2001.
- *FIDE Album 1914-1944/I*. Šahovska naklada: Zagreb 1971.
- Howard, Kenneth S.: *The Enjoyment of Chess Problems*. 4. tark. painos. Dover: New York 1967
- Rice, John: *Chess Wizardry: The New ABC of Chess Problems*. Batsford: London 1996.
- Sidler, Werner: *Problemschach. Alphabetisch geordnete Begriffsübersicht*. Selbstverlag: Luzern 1968
- Velimirović, Milan & Valtonen, Kari: *The Encyclopedia of Chess Problems. Themes and Terms*. Chess Informant: Beograd 2012.
- Velimirović, Milan & Kovačević, Marjan: *Anthology. 2345 Chess Problems*. Chess Informant: Beograd 1997.

FIDE-Albumi 2013–2015

Vuosina 2013–2015 julkaistujen parhaiden tehtävien kokoelmaa varten laatijoita pyydetään lähettämään parhaat näiden vuosien aikana julkaistut tehtävänsä valintaa varten. Julkaisuaajan määrää lehden tms. julkaisuaikankohta tai suljetun kilpailun tuomion ilmestymispäivä.

Kuhunkin ryhmään saa lähettää korkeintaan 30 tehtävää tai korkeintaan kolme kertaa se määrä tehtäviä, jonka laatija sai edellisissä albumissa kyseiseen ryhmään. Yhteistehtävissä ei tarvita muiden laatijoiden suostumusta tehtävän lähettämiseen. Jos tehtävä lähetetään toisen puolesta, tulee lähettäjällä olla tämän henkilön suostumus.

Tehtävät lähetetään ryhmien johtajille sähköpostilla ja vain PDF-muodossa. Jokaiseen ryhmään lähetetään vain yksi PDF-tiedosto, joka sisältää tähän ryhmään tarkoitetut tehtävät kukin omalla sivullaan. Tarvittaessa tehtävän ratkaisu voi jatkua seuraaville sivuille.

Lopputehtäväryhmään D voi PDF:n sijasta lähettää pgn-muotoa olevan tiedoston.

Tehtävät on oltava samansuuruisina kuvioina ja mukana on oltava laatijan nimi, sähköpostiosoite, julkaisupaikka ja -aika, mahdollinen palkinto tai sijoitus kilpailussa, vaatimus, täydellinen ratkaisu ja mahdolliset kommentit. Epätavalliset satushakkitermit on määriteltävä.

Tietokoneella tarkastettuihin ja virheetömiksi osoittautuneisiin tehtäviin merkitään C+.

Tehtävät on lähetettävä **viimeistään 1.6.2016** ryhmien johtajille.

A) Kaksisiirtoiset

Ryhmän johtaja: Paz Einat (ISR), paz@pazeinat.com

Tuomarit: Vasil Markovtzi (UKR), Daniel Papack (DEU), Valeri Šanšin (RUS)

B) Kolmisiirtoiset

Ryhmän johtaja: Vasil Križanivskyi (UKR), krizha.vasil@mail.ru

Tuomarit: Evgeni Bourd (ISR), Zoran Gavrilovski (MKD), Valeri Shavyrin (RUS)

C) Monisiirtoiset

Ryhmän johtaja: Marcel Tribowski (DEU), m3bows@googlemail.com

Tuomarit: Jevgeni Fomitshev (RUS), Mihail Marandjuk (UKR), Viktor Volchek (BLR)

D) Lopputehtävät

Ryhmän johtaja: Mario Guido García (ARG), marioggarcia@gmail.com

Tuomarit: Richard Becker (USA), Martin Minski (DEU), Ladislav Salai Jr (SVK)

E) Apumatit

Ryhmän johtaja: Harry Fougiaxis (GRE), loyaldragon@gmail.com

Kahden siirron apumatit

Tuomarit: Vladislav Nefjodov (RUS), Francesco Simoni (ITA), Lennart Werner (SWE)

2,5 ja kolmen siirron apumatit

Tuomarit: Christopher Jones (GBR), Abdelaziz Onkoud (MAR), Valeri Semenenko (UKR)

Yli kolmen siirron apumatit

Tuomarit: Christopher Jones (GBR), Eckart Kummer (DEU), Boris Šorohov (RUS)

F) Itsematit

Ryhmän johtaja: Andrei Selivanov (RUS), selivanovav@gmail.com

Tuomarit: Dijan Kostadinov (BUL), Frank Richter (DEU), Ivan Soroka (UKR)

G) Satutehtävät

Ryhmän johtaja: Franz Pachl (DEU), fpa.levinho@web.de

Tuomarit: Juraj Lörinc (SVK), Petko

Petkov (BUL), Kjell Widlert (SWE)

Tuomarit: Dmitri Baibikov (ISR), Nicolas Dupont (FRA), Andrei Frolkin (UKR)

H) Retrotehtävät

Ryhmän johtaja: Thomas Brand (DEU),
t.brand@gmx.net

Tarkat ohjeet ovat WFCC:n verkkosivuilla.
Apua saa tarvittaessa ST:n kautta.

Jorma Pitkänen:

Valkean ratsun tarina

Toisen maailmansodan seurauksena jouduimme jättämään kodin Karjalan Ristlahdessa. Poltetusta päärakennuksesta jäi pystyyn vain savupiippu. Sinne valtakunnanrajalta johtava tie on sammaloitunut. Monien vaiheiden jälkeen yritteliäät vanhemmat hankkivat maatilan Kymenlaaksosta läheltä Kotkaa. Olin silloin noin kymmenvuotias. Lähin naapuri oli neljän kilometrin päässä. Maatilaan kuului työhevonen, suomenhevonen. Katselin, kun se veti heinäkuormia navetan ja tallin vintille ja talvella reessä isoja jääkimpaleita haudattavaksi sahapurukasaan kylmävesiallasta varten. Paljon olisi kerrottavaa, muistoja siltä ajalta.

Yksi erikoinen muisto on jäänyt mieleen. Minua pyydettiin noutamaan hevonen laitumelta talliin seuraavan päivän töitä varten. Oli iltahämärä. Hevoshakaan johti metsätie. Silloin sitä kulkiessa ympäröivä luonto tuntui salaperäiseltä, pimenevä ilta loi pelon tunnelmaa. Se kuitenkin katosi, kun sain rinnalleni hevosen. Sitä taluttaessa tuntui turvalliselta, kulkihan pikku pojan vierellä isokokoinen voimakas ratsu.

Tämä lapsuuden muisto on osaltaan siivittänyt siihen, että shakkiharrastuksessa, eritoten tehtävähakissa, suosikkinappula on ratsu. Olen laatinut monia omistustehtäviä, kuten ystävät tietävät, joissa valkea ratsu esittää pääosaa. Ja par'aikaa käytävässä juhlalaadintakilpailussa on teemana valkea ratsu.

Jorma Pitkänen 75 JT 2015–2016

Tämän juhlalaadintakilpailun julistuksen (ed. lehti, s. 99) suomenkieliseen muotoiluun oli jäänyt pieni mutta harmillinen virhe. Julistuksen englanninkielisessä versiossa todetaan: ”the mating piece must be a knight”, ja vastaava kohta kuului suomeksi: ”mattisiirron tekee valkea ratsu”. Jälkimmäisen perusteella voisi päätellä, että mattisiirto R-korotuksella ei täyttäisi kilpailun vaatimusta, mutta tämä ei ollut juhlijän tarkoitus. Korjaamme siis kyseisen kohdan vastaamaan englanninkielistä versiota: ”matin tekee valkea ratsu” – jolloin matti R-korotuksella on myös mahdollinen.

Afek 64 JT

Yochanan Afekin 64-vuotiskilpailu on lopputehtäville, ei teemavaatimusta. Enintään kaksi tehtävää yhdeltä laatijalta, yhteistehdävät ovat sallittuja. Tehtävät viimeistään 31.1.2016 luottamusmiehelle:

Amatzia Avni, avniam@zahav.net.il, tai postitse Amatzia Avni, 9 Oranim, Givaat-Shmuel 54052, Israel.

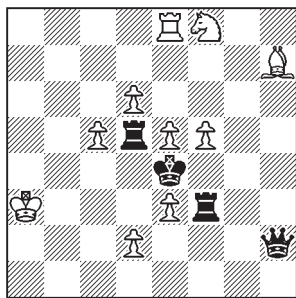
Sähköpostitse lähetetyt tehtävät toivotaan olevan joko Word- tai PDF-tiedostona, pgn-tiedosto on myös suotava. Tuomio julkaistaan lehdessä *Variantim*. Rahapalkinnot 400, 300, 250, 200, 100 USD sekä 150 USD arvosta kirjapalkintoja. Tuomari on juhlija.

Laadintatekniikkaa ja edeltäjiä

Tehtäväniekkojen syyspäivillä Kokemäellä 25.-26.10. oli pikalaadintakilpailun teema: ”Kiinnittävä puoli päästää kiinnitetyn nappulan katkaisemalla kiinnityslinjan. Päästetty nappula siirtyy pois linjalta.” Illan, yön ja aamun aikana valmistui 13 tehtävää, joista 11 oli apumatteja.

Onnistuin jo ennen kellojen siirtoa normaaliaikaan saamaan valmiiksi kelvollisen ja temaattisesti yhtenäisen apumatrin:

Hannu Harkola
Syyspäivien TT 2015

a#2 2 ratkaisua 10+4

1.Txf5 Rg6 2.Tfxe5 Rh4#
1.Txe5 Re6 2.Texf5 Rf4#

Asemassa pistää silmään suuri määrä valkean sotilaita. Tällaisessa pikalaadinnassa on tietokoneen ratkaisuohjelmien käyttö hyödyllistä. Sivuratkaisutyypit löytyvät heti ja niiden poistaminen ajoissa on tärkeää. Tässä pahan kaksoisshakin estää sc5 ja valkean tornin pääsyn d4:ään sd6. Jälkimmäinen ei voi olla musta, sillä tulee 1.Txc5 Rd7(e6) 2.d5 Rxc5#. Musta D estää ratsun paljastussirrot muille ruuduille ja samalla saadaan mattisierroihin analogiset katkot lisäefektiksi. Valkean kuningas estää tukinnat ruudulla d3. Mustalla on vain temaattiset nappulat, valkealla kaksi ”ylimääräistä” sotilasta.

Tehtävä sijoittui yhteistuomiossa neljänneksi.

Tällaisessa pikakilpailussa ei yleensä kiinnitetä huomiota edeltäjiin, mutta ennen tehtävien mahdollista julkaisemista on ne selvitettävä. PDB-tietokannasta (<http://pdb.dieschwalbe.de>) on helppo etsiä aseman oleellisten nappuloiden avulla esim. seuraavasti:

PATTERN=sKe4 sTd5 sTf3 wbe5 wbf5' and STIP='h#2'

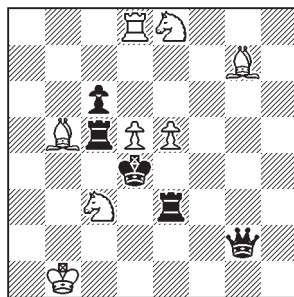
PATTERN määrittelee oleellisten nappuloiden paikat. Peilikuvat tai aseman kierrot otetaan myös huomioon.

STIP kertoo tehtävän vaatimuksen.

Haun tuloksena on neljä tehtävää, joista kolme on hyvin samanlaisia kuin yllä oleva. Niistä ensimmäinen on:

Tibor Csoltó

2. main. *Die Schwalbe* 1987
P0539680

a#2 2 ratkaisua 8+5

1.Txe5 Rf6 2.Txd5 Rg4#
1.Txd5 Rd6 2.Tdx5 Re4#

Tässä on hyvä oivallus sijoittaa lähetti Lb5:een suojaamaan d3. Sillä estetään edellä mainitut sivuratkaisut, kun sc6:kin on musta, ja yksi nappula säästyy. Rc3 suojaa ruudun e4, joten musta tukinta e3:ssa on estetty

sillä. Sotilas d3:ssa olisi taloudellisempi (se vaatii aseman siirron oikealle ja vKa3:n), mutta jälkimmäisessä ratkaisussa Lc5 jäisi tarpeettomaksi. Tällaiset virheet pitää vielä etsiä tehtävää viimeistellessä.

Muut kaksi tehtävää ovat:

- **Mečislavas Palevičius**
The Problemist 05/1987 (P0533190)
- **Aleksandr Pankratjev**
Schweizerische Schachzeitung 08/1989 (P0533205)

Myös Turevskin tietokanta YACPDB (<http://www.yacpdb.org>) suorittaa hakuja. Sieltä löytyy vain Csoltón tehtävä, mutta YACPDB:llä voi hakea myös PDB:stä. Etuna on miellyttävämpi käyttöliittymä, sillä aseman voi rakentaa graafisesti sijoittamalla hiiren avulla tärkeät nappulat laudalle.

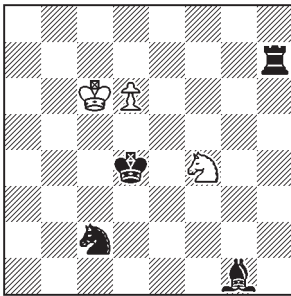
Opetus 1: Viimeistely kannattaa.

Opetus 2: Huonommilla tehtävillä on pienempi edeltäjävaara.

Vuoden 2013 lopputehtävä

Pavel Arestov

6. palk. *Jenever* TT 2013

Tasapeli

3+4

Tavaksi on tullut valita vuotuinen lopputehtävä. Tietenkin se toteutuu viivästyksellä, koska tutustuminen kyseisen vuoden aikana julkaistuihin tehtäviin vie oman aikansa kuten äänestäminenkin. Tehtävän ei tarvitse olla jonkun kilpailun paras. Tämän tehtävä sai vasta 6. palkinnon *Jenever*-julkaisun järjestämässä teemakilpailussa. Kilpailun teemana oli peilipatti. (Mustan kuninkaan ympäröidyt pattiasemassa tyhjiä). Tehtävän ratkaisu on varsin ytimekäs kaksine teemamuunnelmineen. Miniattyrimuodossa melkoinen saavutus. Voi vain kummastella,

millaisia ne 5 ”parempaa” tehtävää olivat. Ratkaisu: **1.d7** Ainoa mahdollinen yritys. Suuraa korotuksen estoa musta ei voikaan tehdä, sillä 1.- Th8 ja yhtä kaikki 2.d8D+ Txd8 3.Re6+ ja 4.Rxd8 = tai 1.- Rb4+ 2.Kd6 =. Mustalla on kuitenkin vahva vastaus **1.- Ke5!** Nyt korotus ei auta 2.d8D? Rd4+ ja paljastusshakilla 3.- Re6+ daami menetetään. Ei auta myöskään 2.Rg6+?, koska 2.- Ke4! 3.d8D Rd4+ 4.Kd6 Lh2+ ja daami joutuu taas ratsun hampaisiin 5.Kc5 Re6+. Löytyy kuitenkin pelastus: **2.Rd3+! Ke4 3.Rf2+!** Toinen shakkaus 3.Rc5+? ei auta: 3.- Lxc5 4.d8D Rd4+ 5.Kxc5 Re6+ tutuin seurauksin. Mustan on lyötävä ratsu, jotta peli etenisi. **3.- Lxf2 4.d8D** Yleensä tämä materiaali-suhde on tasapeli, mutta tässä mustalla on mahdollisuuksia voittaa daami. **4.- Rd4+ 5.Kc5! Re6++ 6.Kd6 Rxd8** ideaalipatti. Musta voi jatkaa 5. siirrollaan toisinkin: **5.- Th5+ 6.Kb6!** Yllättävä vastaus. Sen sijaan vaarattomammalta näyttävä 6.Kc4? häviää vastauksen 6.- Tc5+! takia vK:n joutuessa jälleen R-haarukkaan. **6.- Re6+ 7.Ka6 Rxd8** peilimallipatti.

Erinomainen ratkaisukilpailukohde.

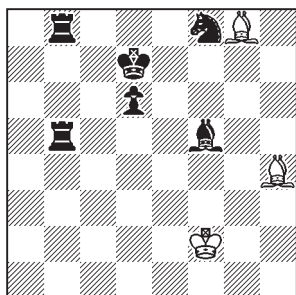
Pauli Perkonoja

MENESTYNEITÄ SUOMALAISTEHTÄVIÄ 3

Janne Syväniemi

2. maininta

2. Israel Open 2013

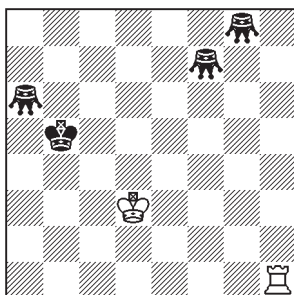

a#3   2 ratkaisua   3+6

Per Olin

maininta

Olympialaadintakilp. 2012

sa#6   2+4

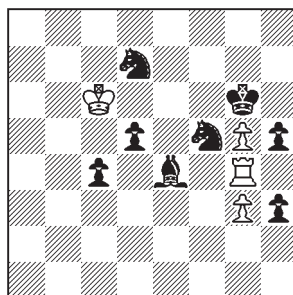
a) heinäsiirkat a6, f7, g8

b) kaksoisheinäsiirkat a6, f7, g8

Henry Tanner

1. palk. 2. Mini-Tour

Sinfonie Scacchistiche 2012

a#3   Duplex   4+8

Janne Syväniemi

1.Te5 Lh7 2.Ke6 Ld8 3.Rd7 Lg8#

1.Te8 Lg3 2.Ke7 Ld5 3.Ld7 Lh4#

”Presentation of the theme (white switchback) with mixed anticipatory interference, self-blocks on the BK’s initial square and reciprocally changed functions of the white bishops. Chameleon echo model mates in a well-constructed Meredith position without white pawns.”

Tuomari: Živko Janevski

Variantim jouluku 2014

Per Olin

a) 1.Ka4 2.Ha3 3.Kb3 4.Ha2 5.Ha4

6.Hga2 Tb1#;

b) 1.Kc6 2.KHd2 3.Kd5 4.KHd6

5.KHc6 6.KHe6 Th5#

”Grasshopper phase only would be banal. It is slightly surprising that use of more mobile double grasshoppers results in the mate nearer to their starting positions, compared to grasshopper phase. And the skillful combination of two phases is not bad at all.”

Tuomari: Juraj Lörinc

Henry Tanner

musta alkaa: 1.Lf3 Te4 2.Kxg5 Te6 3.Kg4 Tg6#

valkea alkaa: 1.Tf4 Lc2 2.Kxd5 La4 3.Ke4 Lc6#

”Duplex-muodon avulla on toteutettu kaunis suoran linjan ja viistolinjan pelin toisto: valkean T:n ja mustan L:n siirroissa on yhdenmukaista geometriaa. Ratkaisut päättyvät mallimattiin, jossa matin tekevä upseeri on ruudulla, jolta vastustajan K alun perin lähti.”

Tuomari Dinu-Ioan Nicula

Sinfonie Scacchistiche 117, 7–9/2014.

Henry Tanner

a) 1.Rd4 Rf6 2.Tc4 Kxb7 3.Kc5 Re4#

b) 1.Rb8 a6 2.Kc6 a7 3.Rd6 axb8R#

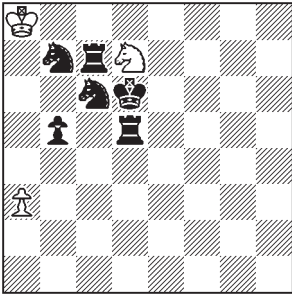
”Kaksosten ratkaisut päättyvät valkean ratsun tekemiin ihannematteihin; a-muodossa matin tekee kuvioaseman R, b-muodossa korotus-R. (Jälkimmäisestä ratkaisusta puuttuu mustan ja valkean pelin vuorovaikutteisuus.)”

Tuomari: Dinu-Ioan Nicula

Sinfonie Scacchistiche 117, 7–9/2014.

Henry Tanner

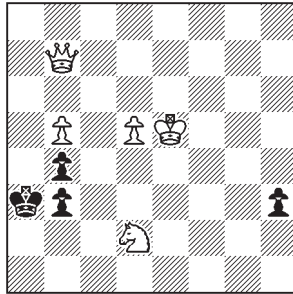
2. kum. 2. Mini-Tour
Sinfonie Scacchistiche 2012

a#3 b) vsa3→a5 3+6

Kari Valtonen

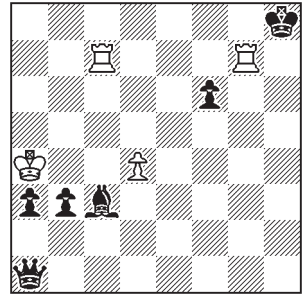
2. kunniamaininta
Chess Leopold 2006

4# 5+4

Kari Valtonen

1. main. *Problem-Forum*
2006

7# 4+6

Kari Valtonen

1.Dh7! sp.
1.- h2 2. Rc4+ Ka2 3. b2, K~1 4.D[+]b2#
2.- Ka4 3.Da7+ Kxb5 4.Rd6#
1.- Kb2 2.Db1+ Kc3 3.Re4+ Kc4 4.Df1#
1.- Ka4 2.Da7+ Kxb5 3.Re4 (4.Rd6#) Kc4
4.Da6#
Tuomari: A. Holubitsky

Kari Valtonen

1.Th7+! Kg8 2.Tcg7+ Kf8 3.Tb7 (3.Ta7?
Dh1! 4.Txh1 a3) Kg8 4.Thc7 Lb4 5.Txb4
De1 6.Tb8+De1 7.Txe8# (5...Dxd4 6.Txd4 ...
7.Td8#).

Osa ratkaisijoista oli järkyttyneitä brutaalista loppuratkaisusta. Tehtävän ydin on kuitenkin vTc7:n vienti b7:een (ei esim. a7:een).

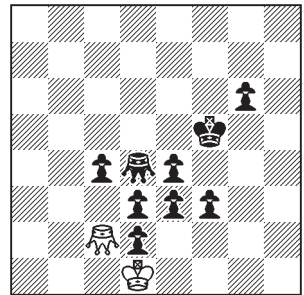
Tuomari: Martin Hoffman

Teppo Mänttä

Teema: Kaikki siirrot samalla nappulalla.
1.He2! Hf2 2.Hxe4 Hc2 3.Hg2! Hc5
4.Hg7 Hf2 5.Hg5 Hc2 6.He5 Hc5 7.Hb5
Hf2 8.Hxd3 Hc2 9.Hb1! Hc5 10.Hxg6
Hf2 11.He4 Hc2 12.He2 Hg6 13.Hg4 Hg3
14.Hg2 Hg1 15.Hc2 Hd4#

Teppo Mänttä

1. kum. Summer Tourney
Springaren 2013

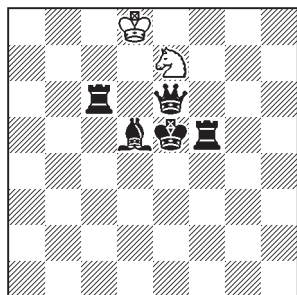

i#15 pisin siirtoinen 2+9

”Här får de metronomiska rundturerna mig att tänka på ”Brunnen och pendeln” av Poe: sG kretsar olycksbådande ovan en hjälplös vK, medan vG skaffar undan de bönder som ännu står i vägen för det oundvikliga; när vit för andra gången återvänt till sitt utgångsfält, c2, återvänder också svart till sitt på d4 och låter bilan falla (i denna historia gives nämligen ingen räddning undan inkvitionens dom!).”

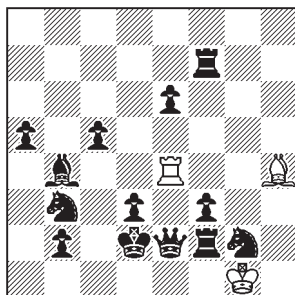
Tuomari: Lennart Werner

Kenneth Solja
maininta
Springaren 2013

a#4 2 ratkaisua 2+5

Jorma Pitkänen
1. main. *The Problemist*
2013

a#2,5 4 ratkaisua 3+13

Kenneth Solja

1.Le4 Rd5 2.Tc4 Rf4 3.Dd5+ Ke7 4.Td4 Rg6#
1.Df6 Kd7 2.Td6+ Ke8 3.Ke6 Rc6 4.Te5 Rd4#

”An additional echo-chameleon with ideal mate.”

Tuomari: Antonio Garofalo

Jorma Pitkänen

1.- Te3 2.Kc1 Lg5 3.Dc2 Te1#
1.- Txb4 2.Ke3 Le7 3.Rd2 Lxc5#
1.- Tc4 2.Ke1 Tc2 3.Dd1 Lxf2#
1.- Te5 2.Kc3 Lf6 3.Dd2 Txc5#

”Combination of fourfold white rook’s play on the 1st move, black king’s star-flights and black self-block in two pairs of thematically connected solutions with not quite harmonious play.”

Tuomari: Živko Janevski

The Problemist syyskuu 2015

Koonnut Neal Turner

Shakin päivä 11.1.2016

**klo 14-20 Shakkiareenalla
Hiomotie 10
Paul Keresin 100-vuotismuiston
merkeissä**

**Lehtitilaukset
vuodelle 2016**

ST välittää edelleen jäsentensä ulkomaisten tehtävälehtien tilauksia. Nykyisin on varsinkin euromaihin helppo itsekkin maksaa tilaus nettipankilla, mutta jos haluat ST:n hoitavan ne, niin menettely on seuraava:

1) Alla on lueteltu tilattavat lehdet ja niiden hinnat vuonna 2015. Tilaukset on ilmoitettava taloudenhoitajalle vuoden loppuun mennessä mieluiten sähköpostilla (EG-lehti 15.12. mennessä).

2) Yhteistilaukset lähetetään lehdistä sähköpostilla heti tammikuun alussa. Samalla pyydetään vahvistus maksettavasta summasta.

3) Maksut lähetetään lehdistä vastausten tultua.

4) Tilaushintoihin lisätään pankin kulut ja mahdolliset postikulut laskutuksesta.

5) Tilaajilta peritään maksettu kustantajille. Ei siis ennakkomaksuja, kiitos.

Lehdet ja tilaushinnat v. 2015:

<i>Die Schwalbe</i>	35 €
<i>EG</i>	25 €
<i>feenschach</i>	40 €
<i>Probleemblad</i>	35 €
<i>Problemskak</i>	28 €
<i>Springaren</i>	35 €
<i>StrateGems</i>	25 £
<i>The Problemist</i>	25 £

MUUTAMA SIJOITTUNUT JOHTOPELI

Pyynnöstä esitetään muutama sijoittunut tehtävä. Samalla tarjoutuu tilaisuus analysoida johtopelejä eri näkökulmista.

Shakki960 (Chess960)

Johtopelit ovat saaneet alkunsa tarpeesta todistaa asemien laillisuus, ts. onko asema mahdollinen shakkipelin alkuasemasta. Tämä on johtanut käytäntöön, että johtopelit alkavat pelin alkuasemasta. Jo vajaat kymmenen vuotta shakin virallisissa säännöissä ollut Shakki960 (Chess960, Fischer Random Chess) antaa suuren määrän variaatioita alkuasemalle. Upseerien alkuasema arvotaan 1. ja 8. riville siten että samat upseerit ovat samoilla linjoilla lisäehdoilla, että lähetit ovat erivärisillä ruuduilla ja kuningas on tornien välissä. C-puolen valkean linnoituksen jälkeen kuningas on c1:ssä ja torni d1:ssä ja g-puolen linnoituksen jälkeen kuningas on g1:ssä ja torni f1:ssä. Huomioitava on, että ei puhuta esim. pitkästä linnoituksesta, koska c-puolen linnoitus voi olla erityisen lyhyt: jos kuningas alkuasemassa on d1:ssä ja torni c1:ssä, valkea voi pelin ensimmäisessä siirrosta tehdä c-puolen linnoituksen, jota ei pitkäksi voi sanoa. Shakki960 antaa lisämausteen: normaalijohtopelissä kysytään ”miten on päästy tähän asemaan 20 siirrosta?”, mutta Shakki960ssa voidaan kysyä ”mistä alkuasemasta ja miten on päästy tähän asemaan 20 siirrosta?”

Shakki960 on satushakkimuoto, kunnes toisin määritellään. Asialla ei ole suurta merkitystä, koska retroissa, poiketen kaikista muista tehtävälajeista, ei pääsääntöisesti tehdä jakoa ortodoksisiin ja satutehtäviin.

AtoB (A→B)

Shakkitehtävän laadinnassa tärkeimpiä periaatteita on taloudellisuus. Idea on esittävä mahdollisimman vähällä materiaalilla;

tärkeä on myös ajallinen aspekti eli turhan pitkänä ei tule esittää paitsi kun kyseessä on pituusennätykset. Johtopeleissä ei juuri noudateta materiaalitaloudellisuutta; yleensä on paljon nappuloita, joita ei tarvita idean esittämisen eikä korrektilisyyden kannalta. Edellä sanottuun nojaten johtopeli, jossa laatija määrittelee alkuaseman, on luonteva. Voidaan kyseenalaistaa onko termi ”johtopeli” tälle tehtävyydelle osuvin, myös on väläytelty ”apupeli” (help play). Tämä voidaan kätevästi sivuuttaa, kun vaatimuksena käytetään yleistävää A→B20.0. Taloudellisuuden lisäksi tulee alleviivata taiteellista vapautta, jota yhteen alkuasemaan kahlittu laatija ei voi kokea.

Tietokonetarkastus

Shakki960 on lisäominaisuutensa ja AtoB taloudellisuuden ansiosta onnistuneempia johtopelimuotoja kuin perinteinen. Miksi näitä ei sitten laadita suuremmassa määrin? Ehkä keskeisenä syynä tähän on vajavainen mahdollisuus tietokonetarkastukseen. Popeyella voidaan tarkastaa A→B-asetat, mutta pidemmissä ratkaisuissa joudutaan pätkimään tarkastus osiin ja tällöin luotettavuus tietenkin kärsii. Shakki960n alkuasema voidaan pistää tarkastuksen A-asemaksi, mutta se ei anna vastausta tämän johtopelityypin keskeiseen kysymykseen: onko tämä ainoa alkuasema, josta voidaan päästä kuvioasemaan vaaditussa siirtoluvussa?

Kommentit tehtäviin

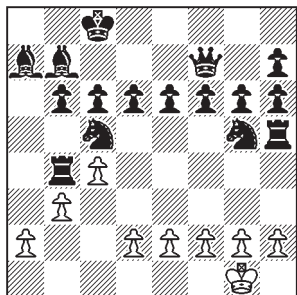
Tehtävä I: tuomiossaan T. le Gleuher pohtii yleisellä tasolla satuehtojen käyttöä johtopeleissä. Linjanvetona on, että voidaan hyväk-

I Per Olin

5. maininta *Die Schwalbe*

2010

Omistus Andrei Frolkin

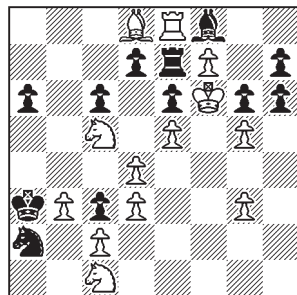

JP 20.0 Shakki960 9+16

II Per Olin

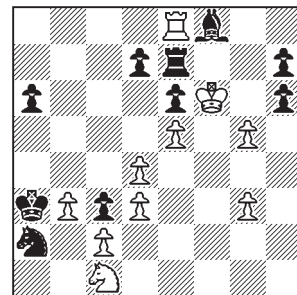
1. palkinto *Springaren Summer Tourney 2013*

A

A→B 10.0

B

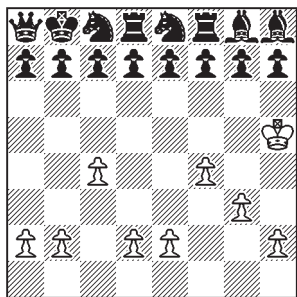
13+12

10+10

III Per Olin

1. palkinto *Springaren*

Summer Tourney 2014

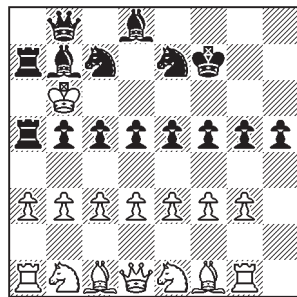

JP 13.0 Shakki960 9+16

IV Per Olin

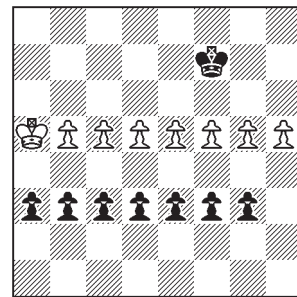
1. palkinto *Springaren Winter Tourney 2014–15*

A

A→B 22.0

B

15+15

8+8

syä, jos satuehdon käyttö antaa lisäarvoa, ja tämä toteutuu I:n kohdalla.

Vanha hokema on että ratsulla ei voi suorittaa temposiirtoa; tehtävä II osoittaa, että se on mahdollista sellaisessa tapauksessa, että ratsumyöhemmin lyödään.

Tehtävässä III mustan ensimmäinen siirto on linnoitus, jotta pääsee suorittamaan lyönnin ensimmäisellä ratsunsiirrolla.

IV osoittaa että 30-nappulainen tehtävä voi olla taloudellinen. Teeman toteuttamiseksi sopii AtoB-muoto, tuskinpa koskaan laaditaan mistään pelin alkuasemasta seitsemän sotilaan paikanvaihtoa. Montako hyvää ideaa on jäänyt toteuttamatta siitä syystä,

että laatija on itsepäisesti, päättään seinään hakaten yrittänyt aina vain yhdestä ainoasta, rajoittuneesta alkuasemasta?

Tehtävä V kiteyttää tähänastisen sanoman: samaa ideaa ei voida esittää pelin alkuasemasta ja, jos voitaisi, se ei olisi näin taloudellinen.

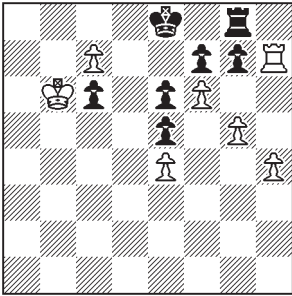
Tehtävä VI esittää täyskorotuksen f1:ssä. Ajallinen taloudellisuus on hyvä, mutta materiaalitaloudellisuus on perinteisille johtopeleille tyypillinen.

Tehtävässä VII vaihdetaan vapaalle, ja kun mikään muu ei auta, niin se tehdään nolla-aseman kautta.

V Per Olin

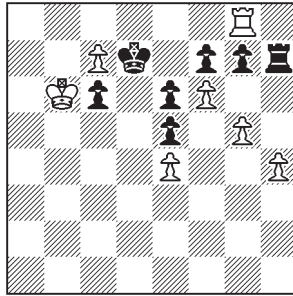
3. kunniamaininta *Springaren* Winter Tourney 2014–15

A

7+7

B

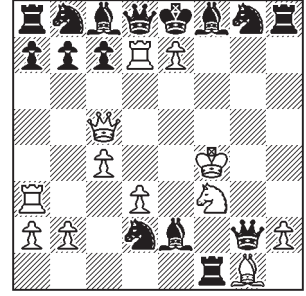

7+7

VI Per Olin

2. kunniamaininta

René J. Millour 70 JT 2015

JP 23.0

12+15

A→B a) kuviot 4.5 siirrossa

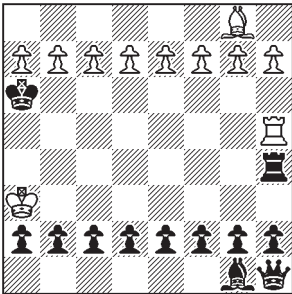
b) A:ssa ja B:ssä vT, mT = vL, mL 5.0 siirrossa

c) A:ssa ja B:ssä vT, mT = vR, mR 5.5 siirrossa

VII Per Olin

Maininta René J. Millour 70 JT – 71. *feenschach* TT 2015

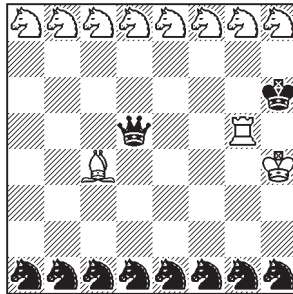
A

Nolla-asema

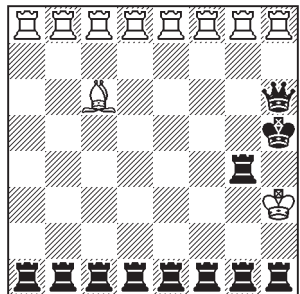
11+12

B

11+10

C

10+11

a) +vLa5; A→B 17.5 siirrossa b) mLg1→a4; A→C 18.0 siirrossa

Ratkaisut:

I) Seitsemän valkean upseeria on lyöty 6. rivillä. Valkean minimisiirtomäärät (linnoitus on kuninkaan siirto): sotilaat 2, ratsut 6, viistorivillä siirtyvät lähetit ja daami yhteensä 4 (vain kaksi kolmesta pääsee 6. riville yhdessä siirrossa alkuasemastaan), tornit 7 edellyttäen että toinen lähtee c1:stä (muutoin 8), kuningas 1 linnoituksella, jolla päästää kuninkaan oikealla puolella aloittaneen

tornin ohitseen. Vähimmäissiirrot yhteensä 20, mikä tarkoittaa, että toinen torneista aloittaa c1:ssä ja että d1:ssä on viistorivillä kulkeva upseeri.

Mustan vähimmäissiirrot: sotilaat 7, ratsut 4, lähetit 2, tornit 4 (toisen tornin alkuruutu on c8 eikä toinen voi tällöin aloittaa b8:ssa), daami 2 (aloitusruutu on a8, b8 tai d8 kuten valkean viistorivinappuloiden perusteella voi päätellä), kuningas 1 (alkuruutu e8, f8 tai g8), vähimmäissiirrot yhteensä 20.

Tästä seuraa että c1/c8=T, a1/a8=L, b1/b8=L, d1/d8=D. Mustan ratsut ovat tehneet 2+2 siirtoa, ovat aloittaneet tummilla ruuduilla eli f1/f8=R ja h1/h8=R. Tällöin jää e1/e8=K ja g1/g8=T.

Yhteenveto: Shakki960:n alkuasema (a-h) on LLTDKRTR ja peli 1.Rhg3 Re6 2.Rf5 Rc5 3.Rh6 gxh6 4.Re3 Tg4 5.Rd5 Tb4 6.Rb6 axb6 7.c4 La7 8.Lg6 fxg6 9.Da4 Rf7 10.Dc6 bxc6 11.b3 Lb7 12.Lf6 exf6 13.Tc3 De7 14.Te3 000 (Kc8,Td8) 15.Te6 dxe6 16.00 (Kg1,Tf1) Td5 17.Tc1 Th5 18.Tc3 Rg5 19.Td3 Df7 20.Td6 cxd6.

II) Molemmat osapuolet tekevät 10 siirtoa. Musta ratsu lyö valkosotilaan f7 ja jompikumpi valkean ratsuista lyö mustan sotilaan g6. Musta sotilas c6 lyödään c6:ssa tai sen jälkeen, kun se on edennyt. Lisäksi lyödään toinen valkean ratsuista ja valkean lähetti.

Houkutus 1) Siirtojen Rb7/a4? c5 2.Rxc5 Rb4 jälkeen musta lyö d8-lähetin ja f7-sotilaan sekä palaa a2:een. Tähän menee yksi sotilaansiirto ja 8 ratsunsiirtoa, yhteensä 9, eli yksi liian vähän. Lisäsiirtoa ei saada siirtämällä sotilas c4:ään, koska valkean ratsu shakkaisi lyödessään c4:ään. Houkutus 2) Jos aloitetaan 1.Rb7? Rb4 2.Ra5 Ra2 3.Rxc6 Rb4 4.La5 Rxc6, niin ongelmaksi muodostuu valkolähetti, joka on siirtynyt pois d8:sta. Tämän lähetin musta ratsu voi lyödä b4:ssä (tai d8:ssa, jos se palaa). Tähän mustalta menee 11 siirtoa: kaksi lähetillä, kolme c5-ratsulla ja kuusi c1-ratsulla, joka lyö g6:een ja palaa c1:een. Jos valkea ei 4. siirrossa siirrä Ld8:aa, niin se lyödään d8:ssa. Tällöin c1-ratsulla olisi tarve menettää yksi siirto, mikä ei onnistu.

Ratkaisu: Toiseen suuntaan kiertäen voidaan menettää siirto, kun pelataan 1.Re2 Rc1 2.Rf4 Re2 3.Rxg6 Rf4 4.Rh8 Rg6 5.Rb7 Rxh8 6.Ra5 Rxf7 7.Rxc6 Rxd8 8.Rb4 Rc6 9.Ra2 Rb4 10.Rc1 Ra2.

III) Musta kuningas on tornien vasemmalla puolella, mikä tarkoittaa, että musta on linnoittanut. Linnoitus plus kuninkaansiirto

linnoituksen jälkeen antaa mustalle 11 siirtoa ratsulla seitsemän valkean upseerin lyömiseen. Jotta musta voisi lyödä ensimmäisellä ratsunsiirrollaan, niin musta aloittaa linnoituksella. Tämä onnistuu kun alkuasemassa on Kd8 ja Tc8. Shakki960:n alkuasema (a-h) on DRTKRTLL ja peli 1. g3 0-0-0 (Kc8, Td8) 2.Lc6 Rxc6 3.f4 Kb8 4.Ld4 Rxd4 5.Tf3 Rxf3 6.c4 Rxe1 7.Tc2 Rxc2 8.Ra3 Rxa1 9.Ke1 Rc2 10.Kf2 Rxa3 11.Kf3 Rb5 12.Kg4 Rd6 13.Kh5 Rc8.

IV) 1.a4 b4 2.Ta3 bxa3 3.b4 c4 4.Db3 cxb3 5.c4 d4 6.Rc3 dxc3 7.d4 e4 8.Ld3 exd3 9.e4 f4 10.Le3 fxe3 11.f4 g4 12.Rf3 gxf3 13.g4 h4 14.Tg3 Th5 15.gxh5 Rf5 16.exf5 Lg5 17.fxg5 Rb5 18.axb5 De5 19.dxe5 Ld5 20.cxd5 Tc7 21.Ka5 Tc5 22.bxc5 hxg3

V) a) 1.Th6 Th8 2.Tg6 Th5 3.Th6 Kd7 4.Th8 Th7 5.Tg8

b) 1.Lg6 Lh7 2.Lh5 Lf5 3.Lg6 Kd7 4.Lh7 Lg6 5.Lg8 Lh7

c) 1.Rf8 Re7 2.Rg6 Kd7 3.Rf4 Rg6 4.Rd5 Rf8 5.Re7 Rh7 6.Rg8

VI) 1.d3 e5 2.Le3 e4 3.Ld4 e3 4.c4 e3xf2 5.Kd2 h5 6.e4 h4 7.Dh5 h3 8.Dc5 f5 9.e5 f4 10.e6 f3 11.Ke3 h3xg2 12.Rd2 g2xf1L 13.Tc1 Le2 14.Tc3 f1D 15.Ta3 f2 16.Rf3 g5 17.Tg1 g4 18. Kf4 g4xf3 19.Tg7 Dg2 20.Txd7 f1R 21.Lg1 f2 22.Rf3 Rd2 23.e7 f1T

VII) a) 1.Kb3 a1R+ 2.Kc3 b1R+ 3.Kd3 c1R+ 4.Ke3 d1R+ 5.Kf3 e1R+ 6.Kg3 f1R+ 7.Kxh4 Lb6 8.Lxb6 Kxb6 9.a8R+Kc6 10.b8R+ Kd6 11.c8R+ Ke6 12.d8R+ Kf6 13.e8R+ Kg6 14.Tg5+ Kh6 15.f8R g1R 16.Lc4 Dd5 17.h8R h1R 18.g8R+

b) 1.a8T+ Kb6 2.b8T+ Kc6 3.c8T+ Kd6 4.d8T+ Ke6 5.e8T+ Kf6 6.f8T+ Kg6 7.Lb3 Kxh5 8.Lxa4 a1T+ 9.Kb3 b1T+ 10.Kc3 c1T+ 11.Kd3 d1T+ 12.Ke3 e1T+ 13.Kf3 f1T+ 14.Kg3 Tg4+ 15.Kh3 g1T 16.g8T Dc6 17.h8T Dh6 18.Lc6 h1T+

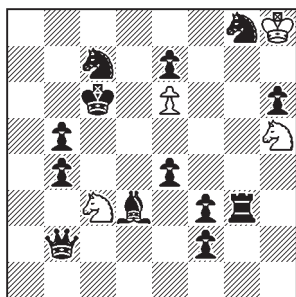
Summary: The author presents some of his proof games; the solutions have Finnish notation (K=king, D=queen, T=rook, L=bishop, R=knight). Chess960 proof games add the feature of having an unknown starting position that can be given to be deduced by the solver. AtoB proof games have the advantages of artistic freedom and possibilities for optimal economy that is not seen in conventional proof games. For these reasons the author ranks these two forms higher than the one starting from the traditional initial game array.

Paha Pähkinä 67

Runsaasti pureskeltavaa tässä Henry Tannerin ehdottamassa näytteessä. / *Lots to chew on in this example suggested by Henry Tanner.*

Vladimír Kočí & Michal Dragoun

3. kum. / 3rd HM *Die Schwalbe* 2011

a#4   2 ratk.   4 + 13

Ratkaisu/Solution to Paha Pähkinä 66:

- 1.Dxc3? (> Dc5+) Lh1 2.Dd4+ R4c5+
- 3.Txe6??
- 1.Da3! (> 2.Rc4+ bxc4 3.Da7+ Kb5 4.Da6+ Kxb4 5.Dxc4+ Dxc4#)
- 1.- fxe3 2.Dxc3 (> 3.Dc5+ R4xc5#)
- 2.- Lh1 3.Ta2 (> 4.Dc5+ R4c5#)
- 3.- Tg2 4.Dd4+ R4c5 5.Txe6+ fxe6#
- 3.- c1D 4.Dc5+ Dxc5+ 5.bxc5+ Re4xc5#1.- Lxb7/d7 2.Txb6+ Lc6 3.e5+ fxe5#

11. kansainvälinen ratkaisukilpailu (ISC)

Kilpailun Suomen osuus pidetään sunnuntaina 24.1.2016 alkaen klo 12 Helsingin Shakkiaareenalla, Hiomotie 10, 00380 Helsinki. Kilpailussa on kolme ryhmää:

1) Kokeneet ratkaisijat. Kaksi kahden tunnin jaksoa, kummallakin kuusi tehtävää (2-, 3- ja monisiirtoinen mattitehtävä, lopputehtävä, apumatti ja itse-matti). Tulokset vaikuttavat rating-pisteisiin.

2) Alle 1700 rating-pisteen olevat tai luokittelemattomat ratkaisijat. Kaksi kahden tunnin jaksoa, kummallakin neljä tehtävää.

3) 24.1.2003 jälkeen syntyneet. Ratkaisuaika kaksi tuntia, matti- ja lopputehtäviä.

Milan Velimirović MT

Kolme ryhmää:

A) Yksivaiheiset kahden siirron mattitehtävät, tuomari Barry Barnes.

B) Kahden siirron mattitehtävät, joissa esitetään syklinen idea Velimirovićin hyökkäys. Tuomari on Touw Hian Bwee. Teema-kuvaus englanniksi:

In tries White self-invalidates two out of three thematic elements, which are almost inevitably white lines. Each try provides compensation for one invalidation so that black can utilize only the remaining one to reject the try. In this way all thematic tries contain two degrees of attack, i.e. each one is at the same time a correction and an error to be corrected.

Aiheesta on lisää sivulla <http://matplus.net/pub/VelimirovicAttack.pdf>

C) Kolmen siirron mattitehtävät, ei teemavaatimusta. Tuomari on Hans-Peter Rehm.

Tehtävät viimeistään 21.4.2016 joko Mat Plus -sivuston kautta: vasemman laidan linkeistä valitaan ”Originals”, tai sähköpostilla borislav.gadjanski@gmail.com.

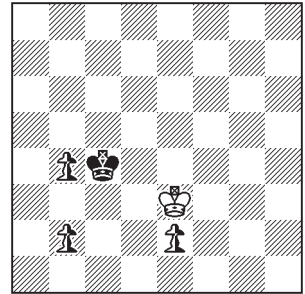
Neutraalit sotilaat – normaalit kuninkaat

Tehtäväniekka-lehdessä 2/2015 on juttu neutraalitehtävistä, joissa myös kuningas on neutraali. *Springarenin* numerossa 135 maaliskuussa 2015 oli vielä laajempi juttu. Kiinnostukseni lähti kuitenkin liikkeelle tehtävistä, joissa on normaalit kuninkaat ja joissa muina nappuloina alkuasemassa on vain neutraaleja sotilaita. Lisämausteena useimmissa on kirke. Yritin yli 10 vuotta sitten tehdä neutraalipattia pelkillä kuninkailla ja neutraaleilla sotilailta, mutten saanut sitä korrekiksi. Timo Koistinen onnistui myöhemmin tekemään siitä korrektiin, kun jo olin unohtanut koko aiheen. Siitä kehiteltiin edelleen yhteistehtävä, johon saatiin mukava korotuskierto, temposiirto loppuun ja ilmeisesti ainut mahdollinen laudan keskellä oleva ideaalipatti. Se saa nyt 10 vuoden jälkeen kunnian aloittaa tämän koosteen.

Tämä innosti lisätutkailuun. Rungas kaksi vuotta sitten lähetin sitten ison satsin tehtäviä eri lehtiin. Laitoin saman paketin joka paikkaan Henry Tannerin diplomaattisista varoitteluista huolimatta. Ajatus oli, että kaikki tietävät, mitä muualle on lähetetty. Osa tehtävistä on julkaistu, mutta joiltakin tahoilta ei ole otettu yhteyttä lainkaan. Siitä Henry varoitteli eli että liian iso paketti voi uuvuttaa toimittajan niin, ettei jaksa perehtyä ollenkaan! Sain myös konkreettisen ehdotuksen laajemman koosteen tekemisestä samaan lehteen. Ainakin kaksi tehtävää on kärytetty, joista toisesta on korjaus tässä koosteessa. Olen omistanut suurimman osan tehtävistä useille suomalaisille laatijoille ja säveltäjille.

Tässä satsissa suurin osa on apupattitehtäviä. Lopussa on yksi apumatti-AUW ja kaksi kolmoisshakin sisältävää apupattia. Jotkin apupattitehtävistä ovat ns. pattiverkkotehtäviä, joista en tiedä, onko niitä kukaan muu kuin allekirjoittanut aiemmin tehnyt. Niiden taiteellisesta arvosta voi olla monta mieltä, mutta jokin niissä kiehtoo itseäni. Kirke on läsnä näissä kaikissa. Siinä siis lyöty nappula syntyy uudestaan alkuruudulle. Kun valkea siirtovuorollaan lyö neutraalinappulan, se syntyy mustan nappulan vastaavaan alkuruutuun ja päinvastoin. Upseerit syntyvät aina lyöntiruudun värisen alkuruutuun ja sotilas lyöntilinjan 2. tai 7. riville.

1. Mikael Grönroos & Timo Koistinen

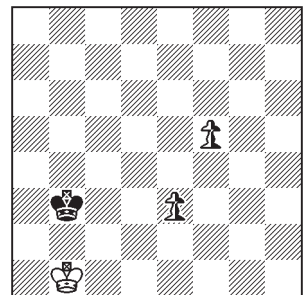

a=6 kirke 1+1+3 C+

1.b1nT nTd1 2.nTd3+ exd3
(nTa8)+ 3.Kc3 nTa3+ 4.bxa3
(nTa1) nTb1 5.a2 nTb2
6.a1nL Kd4=.

b2-kierto, vK:n tempo-
siirto lopussa, ideaalipatti.

2. Mikael Grönroos Omistus Neal Turner

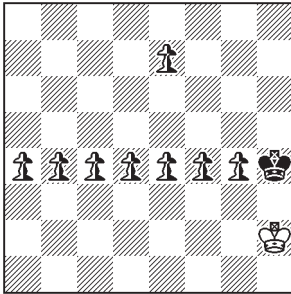

a=6 kirke 1+1+2 C+

1.Kc4 Kc2 2.Kd5 Kd3 3.Ke5
Kxe3(nse7) 4.Kf6 Kf4 5.Kf7
Kxf5 6.Ke8 Ke6=.

Neal puuhasteli joskus imitaattoritehtävien parissa. Tässä vK ”imitoi” kaikkia mK:n siirtoja.

3. Mikael Grönroos
Omistus Olli Heimo

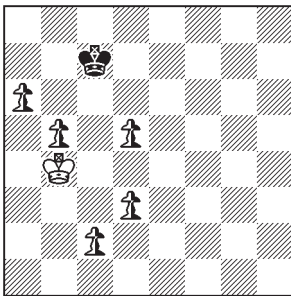

a=12 kirke 1+1+8

1.e6 Kg2 2.Kxg4 Kf2...
7.Kxb4 Ka2 8.Kxa4 e7
9.Kb5 Kb3... 12.Ke8 Ke6=.

Olli Heimo on tunnettu ratkaisutaidoistaan, erityisesti satutehtävien alueella. Tässä imitointi viedään niin pitkälle, etteivät koneet pysy perässä. Korrektisuus ei ole taattua, joten Ollille siis riittää haastetta. Kahden tempo- siirron oivaltamisen jälkeen näennäinen suoraviivaisuus voi kätkeä kaikenlaisia sivuratkaisuvaaroja.

4. Mikael Grönroos
Omistus Pauli Perkonoja

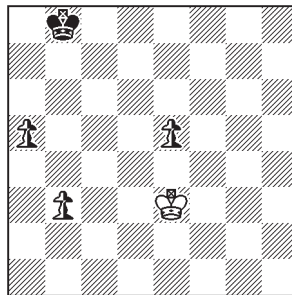
a=5 kirke 1+1+5 C+

1.- c4 2.Kb6 dxc4(nsc7)
3.dxc4(nse2) e4xb5(nsb7)

4.c1nD b8nL 5.nDh1 nDa8
6.c6 bxc6(nsc7)=.

Tämä on mielestäni varsin ansiokas kokonaisuus, jossa on saman sotilaan toistuva paluu ja lähes yhden sotilaan kierto. Erikoinen korotuskombinaatio ja loppuasema.

5. Mikael Grönroos
Omistus Henry Tanner

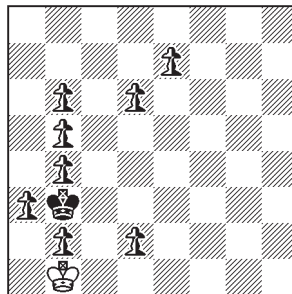

a=6½ kirke 1+1+3 C+

1.- a6 2.e4 Kd4 3.b2 Kc5
4.b1nL Kb6 5.nLxe4(nse2)
nLh1 6.e1nR Rg2 7.Ka8
Kxa6(nsa7)=.

Ratkaisussa on paljon yllätyksellisyyttä, kun tyhjää nurkkaa lähdetään miehittämään.

6. Mikael Grönroos
Omistus Kalevi Aho

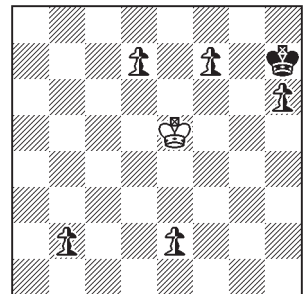

a=7½ kirke 1+1+8

1.- bxa3(nsa7) 2.d1nT+
nTxd6(nsd7) 3.Kxa3(nsa2)+
Kc1 4.b3 d8nD 5.b4 exd8nL
6.b5 nLa5 7.a1nR nTb6
8.axb6 Kb1=.

Olen omistanut Kalevi Aholle aiemman version lehdestämme hänen 60-vuotisjuhlansa kunniaksi jo vuonna 2009. Kehittelin sitä edelleen ja uusi versio julkaistiin *Die Schwalbessa* 2013, mutta siitä löydettiin sivuratkaisu. Korjaaminen oli vaikeaa, minkä vuoksi päädyin lyhentämään ratkaisua kahdella puolisiirrolla eikä korotusjärjestys siksi ole ideaalinen. Luulisin, että se nyt on korrekti. Koneet eivät vielä pysty ratkaisemaan. Ehkäpä Olli Heimo! Sisältönä on AUW:n lisäksi vähintään yhtä oleellisenä viiden nappulan syklinen kierto ja vk:n paluu.

7. Mikael Grönroos
Omistus Einojuhani
Rautavaara

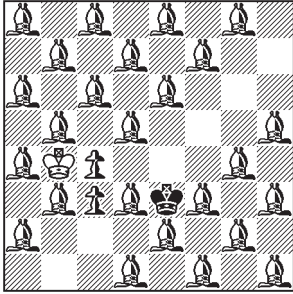
H=5½ kirke 1+1+5 C+

1.- d8nD 2.nDd1 f8nT
3.exd1nR nTh8+ 4.Kxh8
(nTa1) Kf6 5.bxa1nL+ Kg6+
6.nRb2 Kxh6(nsh7)=.

Koetin löytää uuden ja

kiinnostavan AUW-mekanismi, mikä lopulta onnistui. Kone tutki tätä pitkään ja hartaasti. Rautavaaralla on jo pitkä ja ansiokas säveltäjän ura takanaan, mutta hienoja teoksia on edelleen syntynyt.

8. Mikael Grönroos
Omistus Magnus Lindberg

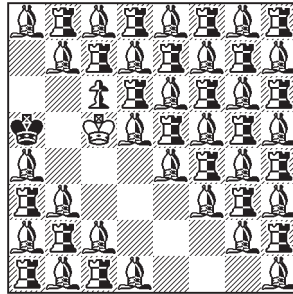

a=5 kirke 1+1+27

1.cxd3 Kc5 2.dxe2 nLf1xg2
3.e1nR nRc2+ 4.nRa3
nRc4+ 5.Kd3 Kb4=.

Tämä edustaa tuota pattiverkkotyyppeä. Tässä on sisältönä korotuspaluu. Koneella on päässyt tutkimaan 3½ viimeistä siirtoa. Kuvatkoön tämä verkko Magnus Lindbergille tyypillistä kompleksista sävelkudosta.

9. Mikael Grönroos
Omistus Kaija Saariaho

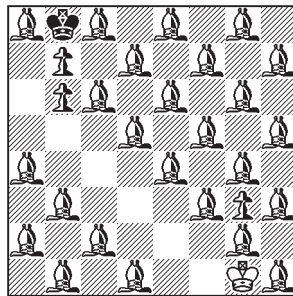

a=4½ kirke 1+1+46

1.- Kd4 2.c5+ Kc3 3.nLbc6
nTb6 4.nTcb7 cxb6 5.Ka6
Kb4=.

Tässä mennään vielä askelta pidemmälle verkkosfääreissä. Kuvatkoön se säveltäjän taitoa tuoda elektronimusiikin elementtejä luontevasti perinteisten taidemusiikin instrumenttien rinnalle.

10. Mikael Grönroos
Omistus Paavo Heininen

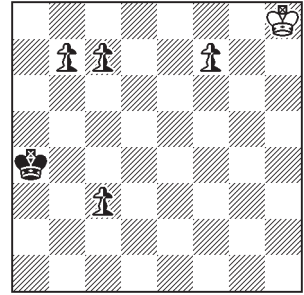
a=4 kirke 1+1+28 C+

1.b5 nLc8xd7! 2.Ka7
b8nT 3.b4 nTb7+ 4.Ka6
nLc8xd7! =

Kolmas pattiverkko sisältää kaksi erikoista 'nolasiirtoa', joissa siis haetaan

tempoa niin, ettei mikään muutu. Heinisen musiikki on usein herättänyt ristiriitaisen vastaanoton, kuten varmasti nämä "verkko-aiheet". Ehkäpä kumpaankin kuitenkin kannattaa tutustua – ainakin Heinisen musiikkiin!

11. Mikael Grönroos
Omistus Harri Hurme

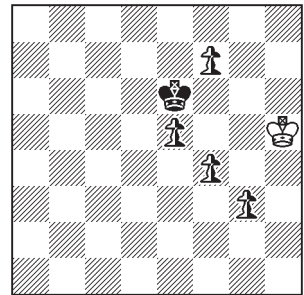

a#3 kirke 1+1+4 C+

1.c2 b8nL 2.c1nR cxb8nT
(nLf8) 3.nTe8 fxe8nD
(nTa8)#.

Tässä on AUW aika ilmeisessä muodossa. Nämä kolme viimeistä tehtävää ovat apumatteja. Harrille sopiva omistus on juuri 3-siirtoinen.

12. Mikael Grönroos
Omistus Sebastian Fagerlund

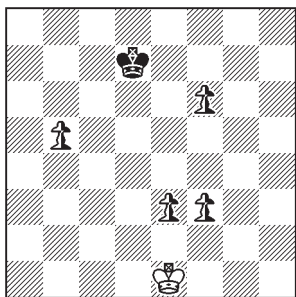

a#3 kirke 1+1+4 C+

1.g2 fxe5(nse7) 2.g1nD e8nL
3.nDg8 fxe8nT(nLc8)#.

Satualueella on kolmoisshakkikin mahdollinen. Ratkaisun kulussa ja loppuasemassa on kauneutensa, mikä sopii vaasalaisen säveltäjän omistukseksi.

13. Mikael Grönroos Omistus satushakin harrastajille

a#4 kirke 1+1+4 C+

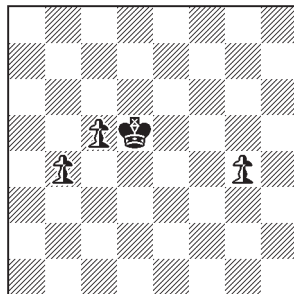
1.e2 f7 2.f2+ Kxe2(nse7)
3.f1nT f8nD 4.nTf7 e7xf8R
(nDd8)#.

Tässä on toinen mekanismi kolmoisshakin luomiseen.

Viimeiseksi tulee tehtävä, joka on parannus *feenschachissa* 2013 julkaistusta tehtävästäni 203/10854. Tehtävää voidaan pelkistää poistamalla vK, kun ainut sivuratkaisu saadaan hallintaan neutraalisotilaan siirrolla (d4→b4). Näin tehtävässä ei ole mitään ylimääräistä elementtiä. Tämä on suosikkitehtäviäni, jota eivät kaikki välttämättä ymmärrä. Se kuuluu sarjaan valkokuininkaaottomat tehtävät. Siinä on täydellinen 1½ siirron lyöntisykliikka. Ensimmäinen sykli: valkea lyönti, mK välisiirto, valkea D-korotus, toinen sykli: musta lyönti, valkea välisiirto, musta D-korotus ja kolmas sykli: valkea lyönti, mK välisiirto, valkea D-korotus. Mustan ja valkean roolit siis vaihtuvat aina seuraavaan sykliin. Oleellista

on myös, että tehtävässä on ”tasan” 4½ siirtoa. Omistin alkuperäisen tehtävän vaimolleni ja haluan omistaa hänelle myös tämän.

14. Mikael Grönroos Omistus vaimolleni Satulle

a#4½ NWK 0+1+3

1.- bxc5(nsc7) 2.Kc6 c8nD+
3.nDxg4(nsg2) nDg7 4.g1nD
nDxc5(nsc7)+ 5.Kb7 c8nD#.

Ehkäpä minulle jää aikaa tehdä muitakin kuin satutehtäviä, kun luovun mattipalstan pitämisestä!

Vuoden 2015 suomalainen shakkitehtävä

Suomen tehtäväniekat ry julistaa kilpailun Vuoden suomalaisen shakkitehtävän arvosta Suomessa asuville tai Suomea edustaville laatijoille. Jokainen laatija saa osallistua kilpailuun korkeintaan kolmella tehtävällä, jotka voivat olla mitä tehtävätyyppiä tahansa. Yhteistehtävät lasketaan laatijan osuuden mukaisesti, puolet – kolmasosa – neljännes jne. Tehtävä osallistuu julkaisuvuotensa mukaiseen kilpailuun, vuonna 2015 julkaistut tehtävät siis kilpailuun tittelistä Vuoden 2015 suomalainen shakkitehtävä.

Ehdokkaat on lähetettävä viimeistään 31.1.2016 yhdistyksen sihteerille, yhteys-

tiedot 2. kansisivulla. Vuoden suomalaisen shakkitehtävän päättää yhdistyksen johtokunta tai johtokunnan valtuuttama(t) henkilö(t). Menestystehtävä julkaisee yhdistyksen hallinnoimilla julkaisupaikoilla eli jäsenlehdessä *Tehtäväniekka*, facebook-sivulla ja ST:n kotisivuilla internetissä. Mahdollisia muita julkaisupaikkoja ovat *Suomen Shakki*, lehtien shakkipalstat, kerholehdet jne.

Valittu tehtävä julkistetaan yhdistyksen vuosikokouksessa.

Katso sivulta 167 kutsu vuosikokoukseen ja osallistu!

ENSIPAINOKSET – ORIGINALS

Tällä palstalla julkaistavat ensipainokset ottavat osaa lehden vuosikilpailuihin. Laatioita pyydetään lähettämään tehtäviään osastojen toimittajille: mattitehtävät Kari Valtoselle, apumatit Harry Fougiaxisille, itsematit Johan Beijelle, satushakki- ja retrotehtävät Kenneth Soljalle sekä lopputehtävät Pauli Perkonojalle. Ensipainoksia tai palstaa koskevat kommentit Janne Syväniemelle (janne.syvaniemi@kolumbus.fi).

Suurissa mateissa (n#) ja itsemateissa (i#n) kuvion alla oleva **h** tarkoittaa teematista houkutusta, **e** esipeliä (= jos musta olisi siirtovuorossa). Apumateissa vaihdelma ilmaistaan asteriskilla, esim. a#2*.

Originals published in this section are eligible for the informal tournaments of the magazine. Composers are requested to send their original compositions to the editors: direct mates to Kari Valtonen; helpmates to Harry Fougiaxis, selfmates to Johan Beijer; fairies and retros to Kenneth Solja; studies to Pauli Perkonoja. All comments should be sent to Janne Syväniemi (janne.syvaniemi@kolumbus.fi).

*In direct mates (n#) and selfmates (i#n) **h** under the diagram means a thematic try, while **e** means setplay. In helpmates setplay is indicated by an asterisk, e.g. a#2* (=help-mate in two with setplay).*

Piece abbreviations are: K = King, D = Queen, T = Rook, L = Bishop, R = Knight.

MATTITEHTÄVÄT – DIRECT MATES

Kari Valtonen, Hämeenpuisto 17-19 B 23, 33210 Tampere, Finland (chessproblem.valtonen@gmail.com)
Tuomarit – *Judges*: 2# 2014–2015: **Klaus Köchli**, 3# 2014–2015: **Martin Hoffmann**, n# 2014–2015: **NN**

Hyvät lukijat! On aika jättää taakseen 10 vuoden rupeama. Mattipalstaa ennen toimitin apumattipalstaa, minkä jälkeen ei energiaa oikein täysipainoisesti ole riittänyt. Palsta on kuitenkin pysynyt hengissä. Ilon aihehtakin on välillä ollut, kun laadukkaitakin tehtäviä on tarjottu palstalle. Tuomareiden hankinta on jäänyt hoitamatta minunkin osaltani. Ilokseni asiassa on nyt aktivoitunut tehtäväniekkojen parissa – menneiden syntien paikkaamisessa. Kiitos!

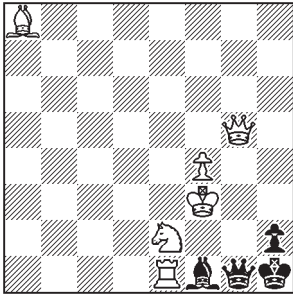
Eriytyinen kiitos Henry Tannerille, Seppo Praskille ja Jorma Pitkäselle omistustehtävistä. Kiitos myös Kari Valtoselle, kun sain laittaa kolme hyvää tehtävääsi tälle viimeiselle palstalleni.

Suuri ilonaihe onkin se viime hetken tieto, että juuri Kari Valtonen on lupautunut jatkamaan mattipalstan toimittajana. Kari edustaa huippuluokan asiantuntemusta erityisesti tematiikan tuntijana, mikä lienee korkeatasoisten artikkeleiden kautta. Parempaa jatkajaa emme siis voisi toivoa! Kiitos vielä Kari.

Uuden toimittajan yhteystiedot: Kari Valtonen, Hämeenpuisto 17–19 B 23, 33210 Tampere (chessproblem.valtonen@gmail.com)

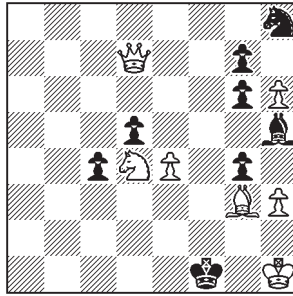
-Mikael Grönroos

4313. Mikael Grönroos
Vaasa
(Ismo Tompurin mukaan)

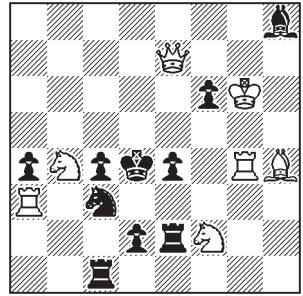
2# h 6+4

4314. Jorma Pitkänen
Lahti
Om. Mikael Grönroos 60 v

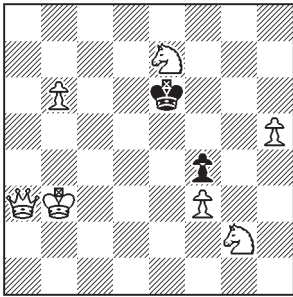
2# hh 7+8

4315. Kari Valtonen
Tampere

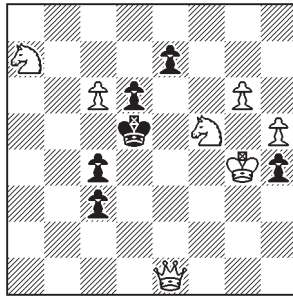
2# h 7+10

4316. Vladimír Kočí
CZE

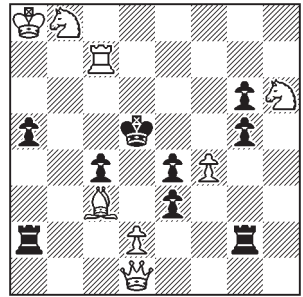
3# 7+2

4317. Kari Valtonen
Tampere

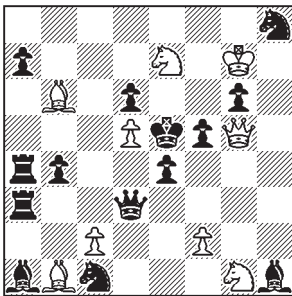
3# 7+6

4318. Seppo Praski
Vaasa
Om. Mikael Grönroos 60 v

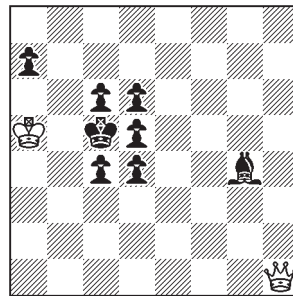
3# 8+9

4319. Kari Valtonen
Tampere

5# 9+14

4320. Henry Tanner
Helsinki
Om. Mikael Grönroos 60 v

6# hh(h) 2+8

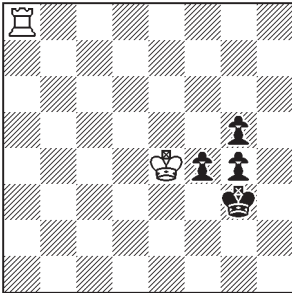
LOPPUTEHTÄVÄT – STUDIES

Pauli Perkonoja, Parolanpolku 12 B 20, 20360 Turku, Finland (kurka@saunalahti.fi)
 Tuomari – Judge: 2014-2016: **Ed van de Gevel**

Tämäkertainen palsta sisältää vähänpulaisia tehtäviä. 2 ranskalaisen Alain Villeneuve'n miniatyyriä, jotka perustuvat 6-nappulaisten asemien tutkintaan. Ensimmäisessä torni vastaan mustan sotilaat valkea tarkoilla siirroilla pystyy viemään värinsä

voittoon. Tasapelitehtävissä sotilaat vastaan mustan lähetti on yllättävän paljon sisältöä. Azerien yhteistehtävä on versio vuodelta 2004. Silloisessa asemassa vK oli g2: ssa ja lisäksi mse3.

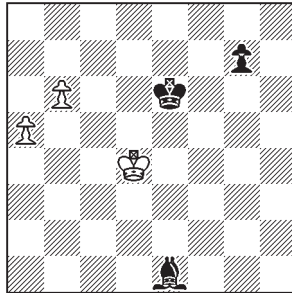
4321. Alain Villeneuve
FRA

voitto (+)

2+4

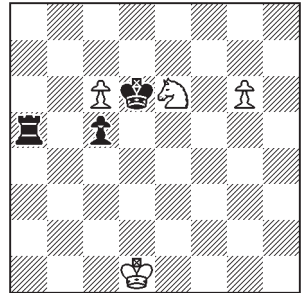
4322. Alain Villeneuve
FRA

tasapeli (=)

3+3

4323. Ilham Aliev & Kenan Velihanov
AZE

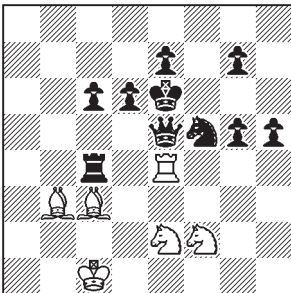
tasapeli (=)

4+3

APUMATIT – HELPMATES

Harry Fougiaxis, Delvinou 4 GR-11363 Athens, Greece (loyaldragon@gmail.com)
 Tuomarit – Judges: a#2/h#2 2015-16: **Michal Dragoun**, a#3/h#3 2015-16: **Dmitri Turevski**,
 a#n/h#n 2015-16: **Eckart Kummer**

4324. Živko Janevski
MKD

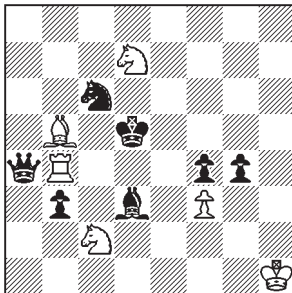

a#2

2.1.1.1

6+10

4325. Christer Jonsson
SWE

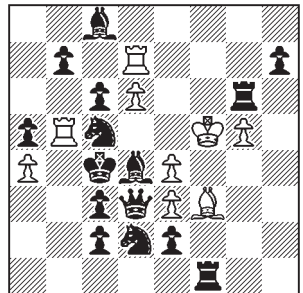

a#2

3.1.1.1

6+7

4326. Abdelaziz Onkoud
MAR

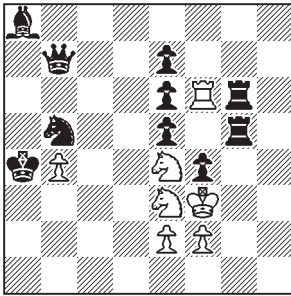

a#2½

2.1.1...

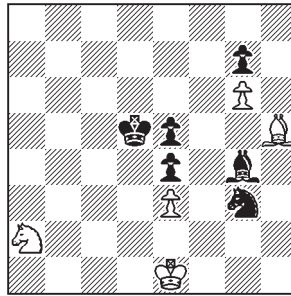
9+15

4327. Christer Jonsson
SWE

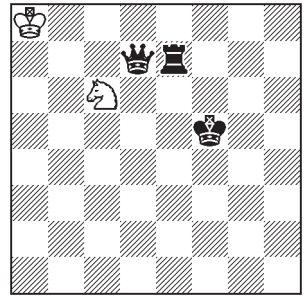
a#2½ b) Rb5→b3 7+10

4328. Christer Jonsson
SWE

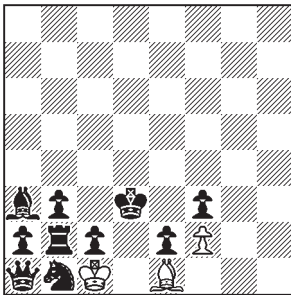
a#3½ 2.1.1... 5+6

4329. Dmitri Turevski
RUS

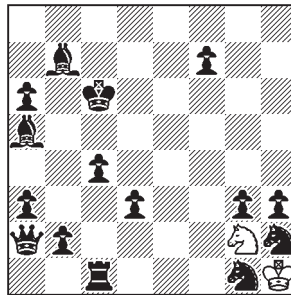
a#5½* 2+3

4330. Wilfried Neef
GER

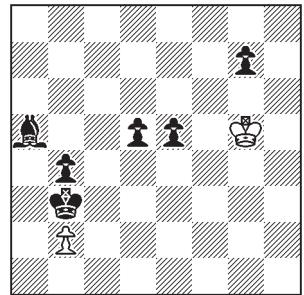
a#6 3+10

4331. Branko Udovčić
CRO

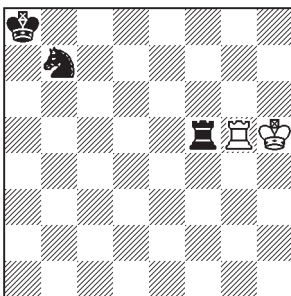
a#6½ 2.1.1... 2+15

4332. Jorma Pitkänen
Lahti

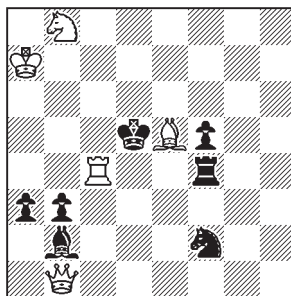
a#7 b) La5→a2 2+6

A) Stepan P. Tsyurlik
Problemist Pribužja 1992

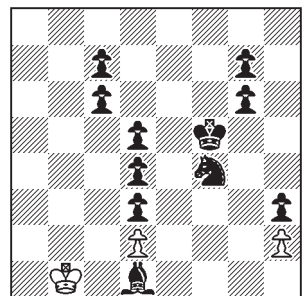
a#2 2.1.1.1 2+3

B) Valery Gurov
1. p. *feenschach* 1999–2000

a#2 4.1.1.1 5+7

C) Hans Peter Rehm
1. p. *Schach-Echo* 1986–88
(v)

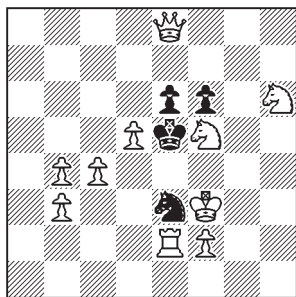
a#7 3+11

ITSEMATIT – SELF MATES

Johan Beije, Korenbloemweg 83, NL-1338 XT, Almere, Nederland (johan.beije@live.nl)
 Tuomari – Judge: 2014–2015: **Hans Uitenbroek**

Two originals in this year closing issue. Jorma plays around with white pawns who has obviously nothing to do! The joint from Michail and Sergey has a full setplay and in b) the whole solution is twisted. I wish you all a merry Christmas and a happy and selfmate-composing 2016!

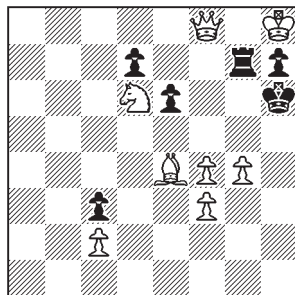
4333. Jorma Pitkänen
 Lahti

i#6

10+4

4334. Michail Miško & Sergei Borodavkin
 UKR/RUS

i#10

b) Le4→d3 8+6

SATUSHAKKI JA RETROT – FAIRIES AND RETROS

Kenneth Solja, Hansatie 2 A 9,02780 Espoo, Finland (kenneth.solja@gmail.com)
 Tuomari – Judge: 2015: **NN**

Satuehdot

BMax: Musta tekee geometrisesti pisimmän siirtonsa. (Valkean siirron pituutta ei ole rajoitettu).

Köko (Kontaktishakki): siirto on laillinen vain jos saapumisruudun vieressä on mikä tahansa nappula, tämä koskee myös kunin-kaan lyöntiä.

s#n: Sarjasiirtainen matti

Back-to-Back: Milloin eriväriset nappulat ovat seläkkäin toisiinsa nähden samalla

Fairy Conditions

BMax: Black makes geometrically his longest move. (White's moves are free.)

Köko Chess (Contact Chess): a move is legal only if the arrival square is adjacent to any piece, this applies also to the capture of king.

s#n: seriesmover direct mate

Back-to-Back: When pieces of opposite colors stand back-to-back with each other on the same file, they exchange their roles. P on the first rank cannot move. Any piece can

pystylinjalla, ne vaihtavat rooleja keskenään. Sotilas ensimmäisellä(kahdeksannella) rivillä ei liiku. Mikä tahansa nappula voi tehdä ohestalyönnin, kun se saa voimansa sotilaalta Back-to-Back -ehdon mukaisesti.

vMax: Valkea tekee geometrisesti pisimmän siirtonsa. (Mustan siirron pituutta ei ole rajoitettu).

vMini: Valkea tekee geometrisesti lyhimmän siirtonsa. (Mustan siirron pituutta ei ole rajoitettu).

Madrasi: Kun kaksi samankulkuista vihollisnappulaa uhkaa (tarkkailee) toisiaan, ne lamaantuvat eli menettävät kykynsä siirtyä (ja lyödä ja shakata). Niille jää vain kyky lamaannuttaa. Nappulat pysyvät lamaantuneina kunnes toinen niistä lyödään tai kunnes jokin nappula siirtyy niiden väliselle linjalle. Useimmiten lamauttaminen on vastavuoeroista, mutta esim. heinäsiirkka saattaa lamauttaa tulematta itse lamaantuneeksi.

make an en passant capture when it is given a power to move as P by BTB.

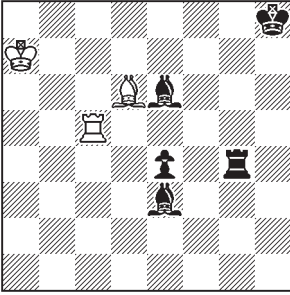
vMax: *White makes geometrically his longest move. (Black's moves are free.)*

vMini: *White makes geometrically his shortest move. (Black's moves are free.)*

Madrasi: *When opposing pieces of similar kind threaten (or observe) each other, they are paralyzed: they both lose their ability to move (and capture and check) but they retain their power of paralyzing. They remain paralyzed until one of them is captured or another piece comes on the line between them. Usually the paralyzing is mutual, but e.g. with grasshoppers it isn't necessarily so.*

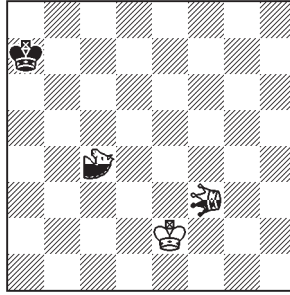
	Satunappula	Lyh.	Selitys	Fairy piece	Abbr.	Explanation
	Elefantti	EL	Nappula jossa on yhdistetty Kunin-gattaren ja Aiturin voimat.	Elephant	EL	<i>A piece combining the powers of Queen and Night-rider.</i>
	Seepra	ZE	(2,3/3,2) -hyppijä.	Zebra	ZE	<i>A (2,3/3,2) leaper.</i>
	Okapi	OK	Nappula jossa on yhdistetty Ratsun ja Zebran voimat.	Okapi	OK	<i>A piece combining the powers of Knight and Zebra.</i>
	Lohikäärme	LO	Nappula jossa on yhdistetty Ratsun ja Sotilaan voimat.	Dragon	DR	<i>A piece combining the powers of Pawn and Knight.</i>
	Aituri	A	Nappula joka liikkuu kuten ratsu millä tahansa suoralla linjalla	Nightrider	N	<i>A rider that moves along any straight line with S moves.</i>

4335. Pierre Tritten
FRA

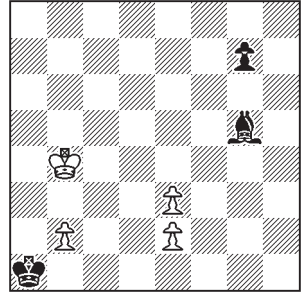
a#2 b) -mse4 3+5
Madراسi, Back-to-Back

4336. Kenneth Solja
Espoo

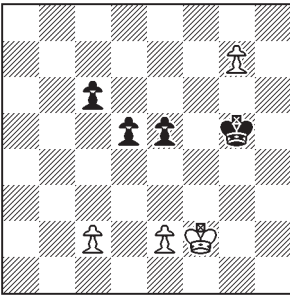
a#4* 2 ratk. 1+1+2
KöKo, BMax
Neutraalit / *Neutral*
Elefantti / *Elephant* f3, Okapi c4

4337. Jorma Pitkänen
Lahti

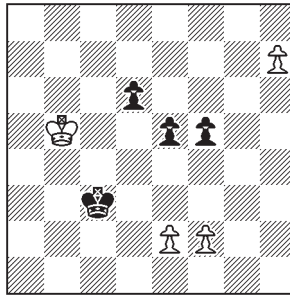
ai#9½ vMax 4+3

4338. Jorma Pitkänen
Lahti

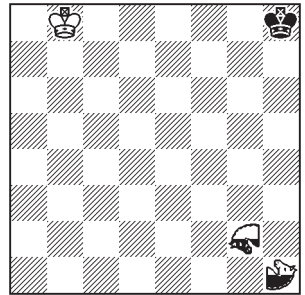
ai#9½ vMax 4+4

4339. Jorma Pitkänen
Lahti

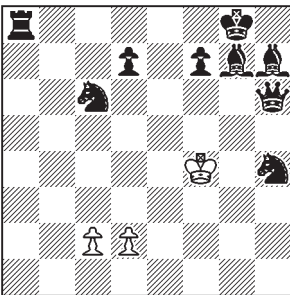
ai#10½ vMax 4+4

4340. Kenneth Solja
Espoo

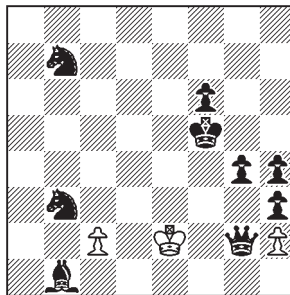
ai#14 KöKo, BMax 1+1+2
Neutraalit / *Neutral* Okapi h1
Lohikäärme / *Dragon* g2

4341. Unto Heinonen
Helsinki

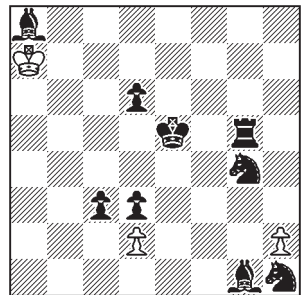
s#50 vMini 3+9

4342. Unto Heinonen
Helsinki

s#61 vMini 3+9

4343. Unto Heinonen
Helsinki

s#65 vMini 3+9

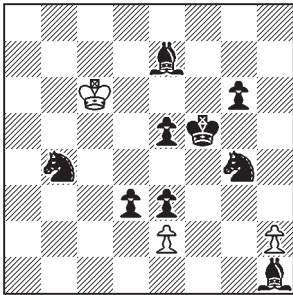

ENSIPAINOSTEN RATKAISUT – SOLUTIONS TO ORIGINALS

4313. Grönroos 1.Dg3? Lh3!
1.Dg4(sp) 1.- L~(2.Dg2/Rg3#)
1.- Lg2/Lh3/Lxe2+ 2.Dxg2/
Rg3/Kxe2 1.- D~(Dg2/Ke3/
Kf2/Kg3#) 1.- Dg2+/De3+/
Df2+/Dg3+/Dxg4+/D~
2.Dxg2/Kxe3/Kxf2/Kxg3/
Kxg4/Dg2#. Tehtävä on siir-
topakkoinen, mutta siinä on
kaksi sekundaariuhkaa (Mi-
kael Grönroos).

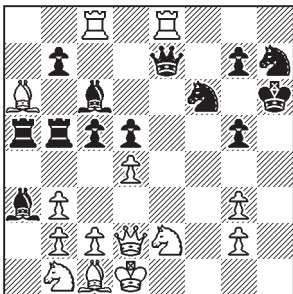
4314. Pitkänen 1.h7/hxg7?
dxe4! e5/exd5? gxh6!

4344. Unto Heinonen Helsinki

#70 vMini 3+9

4345. Unto Heinonen Helsinki

Johtopeli/PG 27 14+13

1.De6!(sp) c3/dxe4/g5/gxh6/Rf7/gxh3 2.Da6/Dxc4/Df5/Df6/
Dxf7/Dxh3#. 6 muunnelman symboliikka – kiitos (MG).

4315. Valtonen 1.Kf5?(2.Da7#) 1.- Txf2 2.Lxf2# 1.- Ke3
2.Dxe4# 1.- Rb5! 1.Rxe4!(2.Dc5#) 1.- Txe4 2.Lf2# 1.- Rxe4
2.Dd6# 1.- Ke3 2.Rg5# 1.- Rd5 Rc6#. Matin- ja kiinnityk-
senmuutoksia (MG).

4316. Koci 1.Rf5!(2.De7+ Kxf5/Kd5 3.Rh4/Dd6#) 1.- Kxf5
2.Dd6 Kg5 3.dg6# 1.- Kd7 2.Dd6+ Kc8/Kf8 3.Dc7/De7#
1.- Kf7 2.De7+ Kg8 Dg7# 1.- Kf6 2.De7+ Kxf5 3.Rh4# 1.-
Ke5 2.De7+ Kxf5/Kd5 3.Rh4/Dd6#. Alkusiirto antaa kaksi
pakoruutua (MG).

4317. Valtonen 1.Dxc3!(2.Dd4+ Ke6 3.Rg7#) 1.- Ke6 2.De3+
Kf6/Kd5 3.Dxe7/Rxe7# 1.- e5 2.Dd2+ Ke6/Ke4/Kc5 3.Dxd6/
Rxd6/Da5#. Povenets-teema: 3#-tehtävän muunnelman eri
haarautumissa valkea tekee matin eri nappuloilla samalta
ruudulta (MG).

4318. Praski 1.d4!(2.Td7+ Ke6 3.d5#) 1.- exd3 o.l. 2.Df3+
Ke6,Kd6 3.Dc6# 1.- cxd3 o.l. 2.Db3+ Kd6 Le5# 1.- Tad2 2.
Da4 Ke6 3.Dc6# 1.- Tgd2 2.Dg4 Txd4 3.Dd7# 1.- Ke6 2.d5+
Kd6 Le5#. 6 jatkoa myös tässä – kiitos (MG).

4319. Valtonen 1.Rh3!(2.Df4(6)#) 1.- Dxh3 2.c4(3.Rc6#) 2.-
dxc3 o.l. 3.f4+ exf3 o.l. 4.De3+ Te4 5.Ld4# 2.- Dh7+ 3.Kxh7
Th3+ 4.Kg8 ~ 5.Rc6# 2.- Dh6+ 3.Dxh6 g5 4.Dxg5.

4320. Tanner 1.Db1? (2.Db4#) 1.- d3! (2.Dg1+ d4 3.Dg5+??)
1.Dh7? (2.Dxa7#) 1.-Ld7? 2.Db1 (3.Db4#) d3 3.Dg1+d4 4.Dg5+
Lf5 5.Dxf5+ d5 6.Df8# mutta 1.- c3! (2.Db1/Db7 Kc4!; 2.Dc2
Kc4/Ld1!) (Myös 1.Dc1? (2.Da3#) 1.- d3? 2.De3+ d4 3.Dg5+
Lf5 4.Dxf5+ d5 5.Df8#, mutta 1.- c3!; ja 1.De1? (2.Db4#)
1.- d3? 2.De3+ jne, mutta 1.- c3!) 1.Da1! (2.Da3#) 1.- d3
2.Dg7 (!) (3.Dxa7#) 2.- Ld7 3.Dg1+ d4 4.Dg5+ Lf5 5.Dxf5+
d5 6.Df8#. (4.- d5? 5.De7#; 2.- d4? 3.Dg5+ Lf5 4.Dxf5+ d5
5.Df8#; 2.- c3? 3.Dxc3#; 1.- c3? 2.Da4 & 3.Db4#). Houku-
tukset muodostavat tehtävän pääsisällön; muita piirteitä ovat:
mustan siirrot 1.- d3, 2.- Ld7, 3.- d4 ja 5.- d5 ovat myös linjan
avauksia vD:lle; vD kulkee pitkän ja mielenkiintoisen reitin;
ratkaisun kuluessa (mukaan lukien uhat ja lyhytmatit) vD:llä
on kuusi eri #-ruutua (MG).

4321. Villeneuve 1.Ta2! i) Kh3 ii) 2.Ta5 ! iii) f3 iv) 3.Ke3 Kg2
v) 4.Ta2+vi) Kg1 vii) 5.Ta4 ! Kf1 6.Txg4 f2 7.Kf3 Ke1 8.Te4+
Kf1 9.Ta(b,c)4 Kg1 10.Tg4+ viii) voittaen

i) Valkean on estettävä mK:n pääsy f2:een. Jos 1.Ta5? Kf2!

2.Txg5 g3 =

ii) Jos 1.- f3 niin 2.Ke3 Kh3 3.Ta5 g3 4.Kxf3 g4+ 5.Kf4 Kh4 6.Ta3 ja 7.Tg3, tai 1.-Kh4 2.Ta5 Kh5 / 2.-g3 3.Kf3 g4+ 4.Kxf4 g2 5.Ta8! Kh5 6.Th8? Kg6 7.Tg8+ ja 8.Txg4 voitoin/ 3.Ta8 Kh4 4.Tg8 Kh5 5.Th8+ Kg6 6.Th1 g3 7.Kf3 Kf5 8.Te1 g4+ / 8.-Kg6 9.Kg4 Kf6 10.Te2 Kf7 11.Te5 g2 12.Te1/ 9.Kg2 Kg5 10.Te8 Kh4 11.Th8+ Kg5 12.Tf8 voittaen

iii) 2.Tb2?! Kg3 ajanhukkaa

iv) Jos 2.- Kh4 niin 3.Tb5 Kh5 4.Tb8 Kh4 5.Tg8 jne kuten kohdassa ii)

v) Tai 3.- g3 4.Kxf3 g4+ 5.Kf4 Kh2 6.Th5+ Kg2 7.Kxg4 Kf2 8.Tf5+ Kg2 9.Tf3 voittaen

vi) 4.Txg5? g3 =

vii) 4.- Kg3 5.Tb2 Kh3 6.Tb5 g3 7.Kxf3 g4+ 8.Kf4 jne voittaen

viii) Kun nyt 10.- Kf1 niin valkealla on valinnan mahdollisuus 11.Tg2:n ja 11.Txg5 välillä

4322. Villeneuve 1.b7 i) Lg3 ii) 2.Kc5 iii) Kd7 3.a6 Lf2+ iv) 4.Kd5 v) La7 5.Ke5! Lb8+ 6.Kd5 Kc7 vi) 7.Ke5! vii) Kd8+ 8.Kd4 viii) Ke7 ix) 9.Kc5 La7+ 10.Kc6 Kd8 11.b8D+ Lxb8 12.Kb7 La7 13.Kxa7 Kc7 14.Ka8 tasapeli

i) Ainoa tapa säilyttää molemmat sotilaita.

ii) Tai 1.- Lf2+ 2. Kc4 La7 3.Kb5 Kd7 4.Ka6 Lb8 5.Kb6 Lc7+ 6.Ka7 Kc6 7.b8D Lxb8+ 8.Kxb8 Kb5 9.Kb7 Kxa5 10.Kc6 = Retin idea

iii) Ei 2.a6? Lf2+ 3.K~ La7 mustan voittaessa.

iv) 3.- Kc7 4.Kd5 Kb6 5.Ke6 Kxa6 6.Kf7 g5 7.Kg6 Lf4 Pahaksi onneksi lähetti on juuri sotilaan edessä 8.b8D Lxb8 9.Kxg5 =

v) Ei 4.Kc4? La7 5.Kd5 Lb8 ja valkea on siirtopakossa.

vi) Nyt musta vuorostaan on siirtopakossa. Jos 6.- g5 niin 7.Ke4 Ke6 8.Kd4 La7+ 9.Ke4 taas siirtopakko 9.-Kf6 10.Kd5 g4 11.Kc6 g3 12.Kc7 g2 13.b8D Lxb8+ 14.Kxb8 g1D 15.a7 ja tasapeli, mK on yhden ruudun liian kaukana, 6.- g6 7.Kc5 Kc7 8.Kd5 eikä peli etene =

vii) 7.Ke6? Kd8! 8.Kd5 Kd7 ja siirtopakossa on valkea, tai tässä 8.Kf5 Ke7 9.Kg6 Kf8 10.Kf5 Kf7 11.Ke4 Ke6 jne mustan voittaessa, ei myöskään 7.Kc5? g5! 8.Kd5 Kb6 9.Ke4 g4 ja 10.-Kxa voitoin

viii) Ainoa oikea siirto 8.Kd5? Kd7 tai 8.Ke4?

Ke7 mustan eduin

ix) Mitäpä muutakaan?

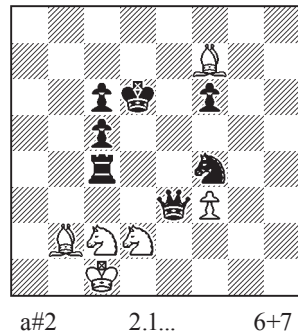
4323. Aliev & Velihanov 1.g7 i) Ta8 ii) 2.Rf8 Ta1+ 3.Ke2 Tg1 4.c7 Kxc7 5.Kf2 Tg4 6.Kf3 Tg1 7.Kf2 jaasemallinen tasapeli siirtojen toistolla.

i) Ei käy 1.Rf4? Kxc6 2.g7 Ta1+ 3.Ke2 Tg1 4.Rh5 c4 5.Ke3 Kb6! 6.Kf4 Tg6 7.Kf5 Txg7 8.Rxg7 c3 mustan voitoin.

ii) Jos 1.- Ta1+ niin 2.Ke2 Tg1 3.c7 Kd7 tässä vK valvoo mustan sotilaan etenemistä eikä musta voi tehdä mitään, koska sen joukot on sidottu valkean sotilaiden toimesta. Tehtävän alkuperäinen muoto sai palkinnon, katso *TN* 2/2014 (Joose Norri).

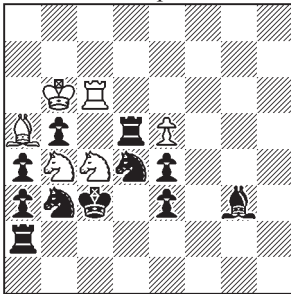
4324. Janevski 1.Kd5 Rd3 2.Dxc3+ Rxc3#, 1.Kf6 Rf4 2.Txe4 Rxe4#. Self-pins and unpins after black king moves followed by clearance of the mating squares with capture. Exchanged white roles add unity and the setting without white pawns is very pleasant. The use of three thematic white pieces (Lb3, Lc3 and Te4) instead of two as usually is a novel feature (HF). Miellyttävästi ratsujen roolit vaihtuvat ja jopa mallimatittomuus on tässä tapauksessa analogista (Janne Syväniemi). On kiinnostavaa verrata tätä tehtävää kahteen muuhun Janevskin tehtävään *Chess Leopoldis*-lehdessä vuosina 2007 ja 2009, PBD-tietokannassa nrot P1077247 ja P1092015.

P1092015 **Živko Janevski**
4191 *Chess Leopoldis* 08-09/2009
5. kum

1.De6 Rxc4+ 2.Kd5 Re3#; 1.Td4 Rxe3 2.Ke5 Rc4#

P1077247 **Živko Janevski**
2133 *Chess Leopoldis* 12/2007

a#2   2.1...   6+11

1.Rxa5 Rd3 2.Kb3 Rxa5#; 1.Rxc6 Rb2 2.Kd4 Rxc6#

Molemmissa valkea R-pari tekee kaikki valkean siirrot; edellisessä musta lyö ensin valkean upseerin (L/T) ja #-siirroissa vR sitten lyö tämän, mutta matit eivät ole kiinnitysmatteja; jälkimmäisessä on kiinnitysmatit ja musta upseeri lyödään (mD ja mT vaihtavat kauniisti roolejaan tukkijana ja uhrina), mutta valkean upseeria ei lyödä. 4324 yhdistää onnistuneesti nämä kaksi tehtävää (Henry Tanner).

4325. Jonsson 1.Dxb5 (1.Lxb5?) Txb5+ 2.Kc4 Tc5#; 1.bxc2 (1.Lxc2?) Tb3 2.Kd4 Txd3#; 1.Dxb4 fxg4 2.Ke4 Lxc6#. Tactical play featuring captures of white units to provide a flight, Zilahi (not cyclic, though) and three superb model mates in an exemplary construction (HF). Neljännen rivin ruudut, joihin mK 2. siirroksaan siirtyy, ovat kuvioasemassa kahden valkean nappulan vartioimia. Musta lyö toisen näistä 1. siirrollaan, ja toinen valkea suojausnappula siirtyy ja mahdollistaa mK:n siirron. Mustan lyöntialkusiirroissa voisi halutessaan nähdä duaalinvälttöä, onhan mustan mahdollista lyödä kukin valkea upseeri kahdella eri nappulalla. Muutoin ratkaisut eivät ole erityisen analogiset, mikä juuri tässä tehtävässä ei haittaa. Arvostettu

a#-toimittajamme mainitsi Zilahin. Pitäisiköhän lanseerata termi ”ontuva Zilahi”?! Nythän yhdessä ratkaisussa vR lyödään, mutta mattia se ei silti tee (kahdessa muussa ratkaisussa). (HT).

4326. Onkoud 1.- Kg4 2.Txd6 Lxe2 3.Te6 Txd4#; 1.- Kf4 2.Rcxe4 Tc7 3.Rf2 Ld5#. Classic self-unpins and pins by white king moves are nicely combined with annihilation of white pawns for gate-openings, direct pins and interference unpins. A complex strategic problem in a somewhat heavy dress (HF). Kaunista analogiaa, valkean toiset siirrot hivenen yllättäviä (JS). Kuvioasemassa kaksi valkeaa upseeria on kiinnityksessä. Alkusiirrollaan vK purkaa toisen kiinnityksen, ja kiinnityksestä vapautunut upseeri siirtyy puolestaan kiinnittämään mustan nappulan. Omilla siirroillaan musta ensin avaa linjan valkealle upseerille ja päästää sen sitten kiinnityksestä. Analogia toimii hyvin, mutta tavaraa on tarvittu paljon. (Aseman laillisuus ei muuten ole itsestään selvää, valkean b- ja h-sotilaathan eivät ole voineet korottua autamaan mustan e2-, e3- ja e2-sotilaita näiden pitkällä vaelluksella.) (HT).

4327. Jonsson a) 1.- Rd5 2.exd5 Tb6 3.Ra3 Rc5#b) 1.- Txf4 2.exf4 Rc2 3.Td5 Rc3#. White sacrifices to pawns for gate-openings and model mates (HF). Näitä uhraukset, mattikuvat vähän tylsiä, mutta a-muodon Tb6 hauska yllätys (JS).

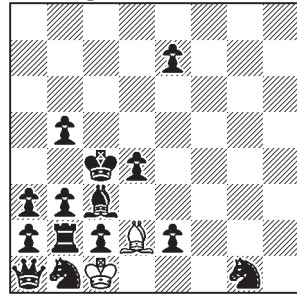
4328. Jonsson 1.- Rc1 2.Lf5 Rd3 3.exd3 Kf2 4.Ke4 Lf3#; 1.- Lxg4 2.Rf5 Lf3 3.exf3 Kd2 4.Ke4 Rc3#. White sacrifices to the same pawn in order to provide a flight, Zilahi, models (HF). Pieni peilikuvamaisuus ja lähetin lyönti harmittavat (JS). Tehtävässä on myös epävirallinen vaihdelma: 1.Lf5 Lf3 2.exf3 Kd2 3.Ke4 Rc3#. Valkean temposiirron puuttuessa tämä ei toteudu. On lievästi yllättävää – jos sattuu löytämään vaihdelman ennen ratkaisuja – että vaihdelman tukintalähetti lyödään ratkaisussa (HT).

4329. Turevski 1.Ke6 Ra7 2.De8+ Rc8 3.Kd7 Kb8 4.Kd8 Ra7 5.Td7 Rc6#; 1.- Ra5 2.Ke6 Rb7

3.De8+ Ka7 4.Kd7 Ra5 5.Kd8+ Kb8 6.Td7 Rc6#. A memorable Tanagra by the judge of 2015-16 threemovers: same mate picture is achieved in both phases requiring different extended switchback manoeuvres by the knight (HF). Hieno lisäys viisinappulaisten apumattien projektiin! Mustan siirtojen identtisyyss molemmissa ratkaisuissa ei oikeastaan haittaa, koska se vain alleviivaa valkean R-manööverejä paluineen. Tällä materiaalilla on laadittu jonkin verran pitkiä appareita, jotka päättyvät kameleonttitoistomatteihin, mutta 4329:n esittämää ratkaisuparia en ole aiemmin nähnyt (HT).

4330. Neef 1.Lb4 Lxb4 2.Kc4 Le1 3.Rc3+ Kd2 4.Kb4 Kd3 5.Ka3 Kc4 6.Ra4 Lb4#. The black bishop needs to leave its square where his king will be trapped. A random move would retain control of the mating square, so he needs to sacrifice on that square. This blocks the king's path to suicide, so the white bishop needs to help by capturing and returning back. Of course there is a further switchback in the mating move. The W1 move is the same as the mating move (although one of them involves a capture), so we get the so called Meerane theme. I would be interested if a reader can remember and share with us other moremovers with such successive switchbacks; a classic example that I recall instantly, with a black bishop as the main actor, is the famous C (HF). Houkuttavien e3 ja c3 ruutujen sijaan ratkaisu löytyykin pienenä pettymyksenä laidalta, mutta yllättävä lähettipaluumanööveri ilahduttaa (JS). Harryn kysymykseen tulee heti mieleen E326 uudessa albumissa (JN). Ostródan joukkue-MM-kisan tehtäviä ratkoneet/tutkineet muista(ne)vat a#-kierroksen kaksiratkaisuisen a#6:n, josta yksikään MM-ratkaisija ei saanut maksimipisteitä (ks. TN 3/2015, s. 91). Tämä Neefin laatima tehtävä on julkaistu sekä kisabulletiinissa että Münchenin tehtäväpiiriin lehdessä (*mpk-Blätter*) nrossa 97, syyskuu 2015 (molemmat löytyvät netistä); PDB:ssä nro P1309519.

P1309519 **Wilfried Neef**
685 *mpk-Blätter* 09/2015

a#6 2.1... (2+14)

1.Lb4Lf42.Rc3+Kd23.d3Ke34.Rb1Ke45.Kc3Kd5 6.Rd2 Le5#; 1.Rh3 Lxc3 2.Rd2+ Kxd2 3.Dh1Lxb24.Kb4Kd35.Da8Kxd46.Da4Lc3#.

4330 on eräänlainen MM-a#6:n rinnakkais-tehtävä. Siinä on samankaltainen ryväs laudan lounaisnurkassa, mutta ratkaisu on riittävän erilainen oikeuttamaan 4330:n olemassaolon. Valkean lähetin paluu on toteutettu ja motivoitu kauniisti. Alanurkassa voisi olla mD:n asemesta myös mL (Kxb2 pitää estää, eikä alarivin shakilla ole merkitystä), mutta tehtäväyhteisö ei liene vielä valmis hyväksymään korotusnappulaa tällaisissa tapauksissa, joissa se selkeästi olisi perusteltu (HT).

4331. Udovčić 1.- Rh4 2.Kd5 Rf5 3.Ke4 Rxg3+ 4.Kf3 Rf1 5.Ke2+ Kxg1 6.Kd1 Kf2 7.d2 Re3#; 1.- Re3 2.g2+ Kxh2 3.Kc5 Rxc4 4.Kd4 Rd2 5.Dd5 Kg3 6.Tc4 Kf4 7.Lc3 Rb3#. Many welcome wishes to a new composer from Zagreb! Branko writes that he started composing in 2011 in his forties; I do hope we see more from him in the future. His original is awfully cooked in 6 moves, but of course White has the move and must play with his knight! The varied and intricate play in the two solutions is a solver's delight (HF). Toinen ratkaisu osoittautui liian haastavaksi jopa kokeneelle apumattiratkaisijalle, vasta neli-siirtoisena tuli oivallus keskelle lautta... (JS).

4332. Pitkänen a) 1.d4 Kf5 2.d3 Ke4 3.d2 Kd3 4.Ka4 Kc2 5.d1L+ Kbl 6.Le2 Ka2 7.Lb5

b3# b) 1.Ka4 Kg6 2.Lc4 b3+ 3.Kb5 bxc4+ 4.Kc6 cxd5+ 5.Kd7 d6 6.Ke8 d7+ 7.Kf8 d8D#. King walks (HF). Matit eri puolilla lautaa; a-muodossa marssii vK, b-muodossa mK; a:ssa La5 ja d5-sotilas tukkivat (edellinen passiivisesti, jälkimmäinen aktiivisesti), kun taas b:ssä mL ja ms uhrataan (edellinen aktiivisesti, jälkimmäinen passiivisesti). Taloudellinen esitys; vain duaalinesto-msg7 harmittaa, mm. koska sen takia b-muoto ei pääty mallimattiin (HT).

A Tsyruulik 1.Ta5 Tc5 2.Ta7 Te8#; 1.Tf8 Tg6 2.Tb8 Ta6#.

B Gurov 1.Kxc4 Dd3+ 2.Kc5 Ld6#; 1.Kxe5 De4+ 2.Kd6 Te6#; 1.Txc4 Del 2.Kc5 Da5#; 1.Lxe5 Dxf5 2.Kd6 Dd7#. Pities that both compositions sent in by Ms Pascale Piet are anticipated, see diagrams A and B.

C Rehm 1.Lh5 Kc1 2.Kg4 Kd1 3.Kh4+ Ke1 4.Ld1 Kf2 5.Re2 Kf3 6.Rg3+Kf4 7.Lh5 hxg3#

4333. Pitkänen 1.c5! Kxd5 2.Dd7+ Ke5 2.Dd3 exf5 4.Dc4 f4 5.b5 f5 6.Rg4+ fxg4# Hidden white tempo pawnmoves.

4334. Miško & Borodavkin a) Setplay 1.- e5 2.Rf5+ Kg6 3.Dd6+ Kf7 4.De7+ Kg6 5.Rd6+ Kh6 6.Rf7+! Txf7 7.Dd6+ Tf6 8.Df8+ Txf8#; 1.Ld3! e5 2.Le4! exf4 3.Dxf4+ Tg5 4.Dh2+ Th5 5.g5+ Kxg5 6.Sf7+ Kf6 7.Dd6+ Kxf7 8.Lg6+ hxg6#. b) Setplay 1.- e5 2.Le4! exf4 3.Dxf4+ Tg5 4.Dh2+ Th5 5.g5+ Kxg5 6.Sf7+ Kf6 7.Dd6+ Kxf7 8.Lg6+ hxg6#; 1.Le4! e5 2.Rf5+ Kg6 3.Dd6+ Kf7 4.De7+ Kg6 5.Rd6+ Kh6 6.Rf7+! Txf7 7.Dd6+ Tf6 8.Df8+ Txf8#. Block-pendulum, change the game (authors).

4335. Tritten a) 1.Tg2 Lg3 2.Lh3 Th5#; b) 1.Lf4 Tf5 2.Lg8 Le5#

4336. Solja 1.- nETb5 2.Kd3 nOKe3+ 3.Kd2 nETd1+ 4.Kc1 nOKb1#; 1.nETb7+ nETe1 2.Kd1 nETc5 3.nETA6+ nETc2 4.nETc1 nOKe1#; 1.nETf1 nETd5 2.nOKe5 nETf1 3.nETd1 nETd6 4.nOKf3 nETd1#.

4337. Pitkänen 1.- Lh4 2.Kc3 g5 3.b4 g4

4.Kd2 Le1+ 5.Kc1 g3 6.b5 g2 7.b6 g1D 8.b7 Dg8 9.b8T Da2 10.Tb1+ Dxb1#

4338. Pitkänen 1.- Kf5 2.c4 Ke4 3.Kg3 dxc4 4.Kh4c3 5.Kg5c2 6.Kh6c1D+ 7.e3 Kf5 8.g8D Dc4 9.Dg1 De6+ 10.Dg6+ Dxxg6#.

4339. Pitkänen 1.- Kd4 2.e4 fxe4 3.f4 e4xf3 4.Kc6 f2 5.Kd7 Kd5 6.Ke8 Ke6 7.Kf8 Kf6 8.h8D+ Ke6 9.Dh1 f1D+ 10.Df3 Df2 11.Df7+ Dxf7#.

4340. Solja 1.nOKf2 nOKh3 2.nDRg4 nOKg5 3.nDRf6 nOKe6 4.nDRg8+ nOKc7 5.Kc8 Kg7 6.Kd7 nDRe7 7.nDRc6 nOKd5 8.nDRd4 nOKf8 9.Ke7 nOKd5 10.nOKf6 nOKd3 11.nDRe6 nDRd8 12.Kf8 Kg8 13.Kg7 Kh7 14.Kg6 nDRf7#.

4341. Heinonen 1.Kg4 11.Kb1 13.d4 23.Kxd7 33.Kb1 37.d8R 38.Rxc6 39.Rd8 40.Rxf7 41.Rh8 42.Rg6 48.c8L 50.Le6#. Ennätys, kun valkean ratsu- ja lähetti – excelsior vaaditaan Meredith–muodossa.

4342. Heinonen 1.Ke3 21.Kxh4 41.Ke3 47.c8R 51.Rxh3 52.Rf4 58.h8T 61.Th5# Ennätys, kun valkean ratsu- ja torni – excelsior vaaditaan Meredith–muodossa.

4343. Heinonen 1.Ka6 12.Kxg1 25.Kxa8 39.Kxh1 44.Kh4 45.h3 46.dxc3 51.c8L 52.Lb7 53.Kxg5 58.h8T 63.Txg4 65.Te4# Ennätys, kun valkean lähetti- ja torni – excelsior vaaditaan Meredith–muodossa.

4344. Heinonen 1.Kb6 14.Kxh1 31.Kxe7 49.Kh4 50.h3 51.exd3 56.d8L 59.Lg5 60.Kg3 65.h8D 70.Dxxg4# Ennätys, kun valkean lähetti- ja kuningatar – excelsior vaaditaan Meredith–muodossa

4345. Heinonen 1.f4 a5 2.f5 a4 3.f6 Ta5 4.fxe7 f5 5.e4 Kf7 6.e8T f4 7.Te6 f3 8.Tg6 hxg6 9.La6 Th5 10.Re2 Tb5 11.e5 g5 12.e6+ Kg6 13.e7 d5 14.e8T Rd7 15.Te3 Rdf6 16.Tb3 axb3 17.axb3 Ld7 18.Ta4 La3 19.Te4 c5 20.d4 Lc6 21.Dd2 f2+ 22.Kd1 f1R 23.Te8 Rg3 24.hxg3 De7 25.Th8 Rh7 26.Te8 Rgf6 27.The8 Kh6 The first problem showing double Anti-Pronkin by rooks on the same square (two rook promotions and two original rooks). Author has tested 26 first moves by Euclide.

Summary

The cover of this issue combines past with present. The composer, Pentti Sola, (1907–1940) was probably the most influential Finnish composer of his time. Sola was a driving force behind the birth of our society. The composition on the cover won a major international competition and the award was published on the same year Suomen tehtävänkierakka was founded, 1935. A symbolic helpmate, appropriate for Christmas time!

In this issue we catch up with missing awards from past. The first two of the four awards are for the years 2004–2005. Jooe Norri agreed to judge both selfmates and fairies from those years and he responded quickly, see pp. 148–149 and 150–155 respectively. On the following pages we have Vladislav Nefjodov's award for helpmates in 2½–3 moves, see pp. 156–163. The fourth award is for helpmate moremovers published in 2011–2014 with Kostas Prentos as a judge, see pp. 163–166. We are very grateful for all the judges for their volunteer work!

In the beginning of 2016, the annual meeting of ST and the Finnish Solving Championship, part of the World Solving Cup, will take place in Helsinki on February 27. The invitations are on p. 167.

Kari Valtonen continues his research on themes and terminology, this time dealing with blocks, see pp. 168–179. As previously, the article is in Finnish, but if you wish to receive information in English, please contact Kari by email. On pp. 180–181 we have the announcement for the FIDE Album 2013–2015, on the next page there is further information on Jorma Pitkänen 75 JT and the announcement for Yochanan Afek 64 JT.

In the quick composing competition of the autumn meeting of ST, Hannu Harkola came up with a good idea for a helpmate in two and found a correct setting within the

short composing time. Later a search for anticipations revealed something interesting, see pp. 182–183. The Study of the Year 2013 has been selected and the honour went to Pavel Arestov of Russia. Pauli Perkonjoja comments on this study, see p. 183. On the following three pages Neal Turner presents recently successful Finnish compositions. This is followed by several recent proof games by Per Olin, including Chess960 and A to B proof games. See pp. 187–191 for Per's interesting ideas. On p. 191 we have Neal Turner's solving challenge: Paha pähkinä, A Tough Nut to Crack. On the same page there is the invitation to the ISC on January 24, 2016, and the announcement for Milan Velimirovic MT. Mikael Grönroos is fascinated by neutral pieces, as you may notice from pages 192–195: fourteen dedication problems, all with neutral pawns.

The originals sections start on p. 196. As mentioned in the orthodox compositions column, this is the last issue with Mikael Grönroos as editor of this column. His successor is Kari Valtonen and his contact details are on p. 196. Please, send your originals to him or to other column editors!

The next issue is due to appear in March 2016.